

ശ്രീരാമവർഗ്ഗനാമം, നമ്പർ 43.

ശ്രീ പ്രജാഭചരിതം.

(കിളിപ്പാട്ട്)

കൊച്ചി

മലയാളഭാഷാചരിത്രരണക്കമ്മിറ്റിയിൽനിന്നു

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.

ശ്രീരത്നവർഗ്ഗസ്ഥാപനം, നമ്പർ 43.

ശ്രീ പ്രജാഭാരതം.

(കിളിപ്പാട്ട്)

കൊച്ചി

മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണകമ്മിറ്റിയിൽനിന്നു

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.

കോപ്പി 500

1114.

എറണാകുളം

സനാതനധർമ്മം അച്ചടക്കത്തിൽ

അച്ചടിച്ചത്.

പ്രകാശനം കമ്മിറ്റിക്കു മാത്രം]

[വില 10 റൂ

മുഖവുര.

‘പ്രജ്ഞാഭചരിതം’ എന്ന ഈ പുസ്തകം, ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിയിലെ പ്രസിഡന്റുമാരുടെ ആവശ്യത്തിലേയ്ക്കും, തൃപ്പൂണിത്തുറ ഗ്രന്ഥശാലയിൽ ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ള പഴയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ചപ്പോൾ കണ്ടുകിട്ടിയതാണ്. ഈ കിട്ടിപ്പാട്ട് കേരളത്തിലെ ഒന്നാംകിട ശുഭഗാനങ്ങളുടെ ഗണത്തിൽ പെടുത്തുവാൻ തക്ക കവിതാഭംഗിയോ ഉല്ലേഖയായതുമോ ഉള്ളതല്ലെങ്കിലും, ആകപ്പാടെ ഒരൊഴുക്കും പ്രസന്നതയുമുള്ളതും വിശേഷിച്ചു പഞ്ചവിധഭക്തികളിൽ വെച്ച് സ്നേഹരൂപവും ക്രോധരൂപവുമായ ഭക്തികളുടെ പ്രകാശം പ്രസ്തുതിക്കുന്നതുമായ ഒരു കൃതിയാകയാൽ, ഇതിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണം കമ്മിറ്റിയിൽ നിന്നു ചെമ്പ്യാൻ തീരുമാനിച്ചതാകുന്നു.

പ്രജ്ഞാഭചരിതത്തിലെ ഇതിവൃത്തം ഭാഗവതമഹാപുരാണത്തിൽ പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. മൂലകഥയിൽനിന്നു പറയത്തക്ക വ്യതിയാനമൊന്നും കിട്ടിപ്പാട്ടിൽ വരുത്തിയിട്ടില്ല. ഭക്തനായ പ്രജ്ഞാഭന്റെ ഹിരണ്യകശിപുവിനോടുള്ള വചനങ്ങൾ, സഹപാഠികളോടുള്ള ഉപദേശം, വിഷ്ണുഭഗവാൻ പ്രത്യക്ഷീഭവിക്കുന്നത് എന്നു തുടങ്ങിയ ഭാഗങ്ങൾ ഈ കഥയിൽ അതിപ്രധാനമായ സന്ദർഭങ്ങളാണ്.

അവയുടെ വണ്ണനയിൽ ഈ കിളിപ്പാട്ടിന്റെ പ്രണേതാവും സവിശേഷം മനസ്സിലുത്തീട്ടുണ്ട്. ഹിരണ്യകശിപുവും പ്രഹ്ലാദനും തമ്മിൽ അനേകം തവണ കൂടിക്കാണുകയും സംസാരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഈ കൂടിക്കാഴ്ചകൾ ഓരോന്നിലും ഹിരണ്യൻ വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ പേരിലുള്ള വിഭവേഷവും തന്മൂലകമായ ക്രോധവും അധികമായി വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു; അതുപോലെതന്നെ, പ്രഹ്ലാദൻ ഭഗവാന്റെ പേരിലുള്ള ഭക്തിസ്നേഹവിശ്വാസങ്ങൾ ഉത്തരോത്തരം ഉൽകടമായും വരുന്നുണ്ട്. ഭാവത്തിന്റെ ഈ ക്രമികമായ ആരോഹത്തെ കവിലേശംപോലും പ്രതിബന്ധിച്ചിട്ടില്ലെന്നു വായനക്കാർക്കു ബോധപ്പെടുന്നതാണ്. കവി വലിയൊരു പണ്ഡിതനല്ലെങ്കിലും രസജ്ഞനാണെന്നുള്ളതിലേയ്ക്ക് ഇതു ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു.

ഹിരണ്യകശിപുവിന്റെ ആജ്ഞാകരന്മാർ ചെയ്ത മരണകാരകങ്ങളായ പലവിധം ശാരീരഭണ്ഡങ്ങളിൽ നിന്നു പ്രഹ്ലാദൻ അതുളതാവഹമായ വിധം രക്ഷപ്പെടുന്നു. അപ്രകാരം തന്നെ രക്ഷിക്കുന്നതു വിഷ്ണുഭഗവാനാണെന്ന് ആ ഭക്തൻ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഹിരണ്യകിങ്കരന്മാർ പ്രഹ്ലാദനെ കൊണ്ടുപോയി സമുദ്രത്തിൽ കെട്ടിത്താഴ്ത്തിയപ്പോൾ വരണഭഗവാൻ പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ച് ആ ബാലനെ കരയ്ക്കു കയറ്റി രക്ഷിക്കുന്നു. ഈ അത്യാപത്തിൽ നിന്നു മുക്തനായപ്പോൾ പ്രഹ്ലാദൻ തന്റെ രക്ഷിതാവായ വിഷ്ണുഭഗവാനെ പ്രത്യക്ഷമായി കണ്ടാൽക്കൊള്ളാമെ

ന്ന കാംക്ഷിക്കുകയും, ഭക്താഭീഷ്ടത്തെ പൂരിപ്പിക്കുന്നതിൽ ജാഗരൂകനായ ഭഗവാൻ ആ ബാലന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷീഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ സന്ദർഭത്തിലുള്ള വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ വണ്ണ ഈ പുസ്തകത്തിൽ സർവ്വോപരി മനോഹരമായിട്ടുണ്ട്.

“സേവകനുള്ളഴൽ പോക്കവനെന്നോതു
ദേവനും വൈനതേയോപരി പൊങ്ങിനാൻ.
രണ്ടുപാടും ചാമരങ്ങൾ വീയിടവെ
വിണ്ടലർ പൂമലർകൊണ്ടു പൊഴിക്കവെ
കോടിചന്ദ്രാഭതേടും കുട പൊങ്ങവെ
പാടി നാകസ്രീകളാടിക്കളിക്കവെ
ശംഖനാദം പല വാദ്യം മുഴങ്ങവെ
പങ്കജനാഭനമ്പോടേഴുന്നള്ളിനാൻ”

എന്നു തുടങ്ങിയ ആ വണ്ണ ഏതു സഹൃദയനേയും രസിക്കുന്നതാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

ഈ കിളിപ്പാട്ടിന്റെ കവിതാരീതി ഒട്ടും വൃഥാസ്ഥൂലമല്ല. എന്നാൽ അല്പം ചില ഭാഗങ്ങളുടെ ശൈലിത്തെക്കുറിച്ചു വായനക്കാർക്ക് അഭിപ്രായഭേദം ഉണ്ടായിക്കൂടായ്ക്കുമില്ല. ഉദാഹരണമായി ഹിരണ്യകശിപുവിന്നു ചാമരം വീശുന്ന സ്രീകളുടെ അംഗവണ്ണനയെ എടുക്കാവുന്നതാണ്. കഥയിൽ വലിയ പ്രാധാന്യം അർഹിക്കാത്ത ഈ ചാമരഗ്രാഹിണികളുടെ കേശാഭിപാദനമായുള്ള വണ്ണ കറെ അനുചിതമായിപ്പോയില്ലയോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സന്ദർശിപ്പാനുസരിച്ച രസസ്ഫുർത്തിയും അലങ്കാരഭംഗിയും ഈ കിളിപ്പാട്ടിൽ മിക്ക സ്ഥലങ്ങളിലും കാണുന്നുണ്ട്.

“നെററിയായുള്ളോരു മുററത്തിലാമ്മാറു
പററിക്കളിക്കും കരുൾനിരശോഭയും”
“ഭന്തത്തിനോടുമധരബിംബത്തോടു-
മന്തരാ തോററിതു മുത്തും പവിഴവും
മാലയായിട്ടു ഗളതലമാശ്രിത്യ
ഞാലുവാൻ കാരണം മറേറതുമില്ലഹോ”

ഇത്രാദി ഭാഗങ്ങൾ കൃഷ്ണഗാഥയിലേയും

“ഭാനവിനെക്കണ്ടു പ്രഹ്ലാദനും തലാ
മാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടിനാനാദരാൽ
ഉത്തമന്മാർ പരബ്രഹ്മമറിഞ്ഞിട്ടു
ചിത്തപത്മേ കണ്ടിരിക്കും കണക്കിനെ.
അർക്കൻ പ്രകാശിച്ച നേരം തമസ്സുക-
ളോക്കയും നീങ്ങി മറഞ്ഞിതു ഭൂരവേ
മാനസത്തിങ്കലുള്ള ധകാരങ്ങളും
ജ്ഞാനേന മാഞ്ഞുപോയിടും കണക്കിനെ.
വാരിജമെല്ലാം വിരിഞ്ഞു ശോഭിച്ചതേ
ശൈലികഥ കേട്ട ചിത്തം കണക്കിനെ”

എന്നു തുടങ്ങിയ ചില ഭാഗങ്ങൾ ഭാഗവതം കിളിപ്പാട്ടിലേയും ചില വരികളെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നവയാകുന്നു.

ഭക്തിരസപ്രധാനമായ ഈ കിളിപ്പാട്ടിന്റെ മുദ്രണത്തിൽ ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിക്ക് കുറയേറെ ക്ലേശങ്ങൾ സമീകരിക്കേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ട്. ഈ മുദ്രണത്തിനാസ്പദമായ കയ്യെഴുത്തുപുസ്തകത്തിൽ ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ചില വരികളും മറ്റു ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ വരികളുടെ അംശങ്ങളും വിട്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. ആ വക സ്ഥലങ്ങളിൽ വരികൾ വിട്ടുപോയിട്ടുള്ളതായി സൂചിപ്പിക്കുവാൻ രേഖയിടുകയല്ലാതെ വേറെ ഗതിയൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. മറ്റു ചില ഇടങ്ങളിൽ അക്ഷരങ്ങളുടെ വൈശദൃഷ്യരവുകൊണ്ട് അത്ഥം മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമുള്ള ചില പദങ്ങൾ ഇതിലടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ആ വക പദങ്ങൾക്കു നേരെ ചോദ്യചിഹ്നങ്ങൾ ഇടുവാൻ മാത്രമേ കഴിവുണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അബദ്ധമെന്നു തോന്നിയ പദങ്ങളിലെ അക്ഷരപ്പിഴകൾ യഥാശക്തി നിവാരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു വായനക്കാർക്കു കാണാവുന്നതുമാണ്.

മലയാളഭാഷയിലെ ഭക്തിരസപ്രധാനങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഈ കിളിപ്പാട്ടിനു മാന്യമായ ഒരു സ്ഥാനം കല്പിക്കാമെന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ ആർക്കും അഭിപ്രായഭേദമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അപ്രകാരമുള്ള ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രണേതാവ് ആരാണെന്നോ അദ്ദേഹം ഏതു കാലത്താണു ജീവിച്ചിരുന്നതെന്നോ പറയാൻ ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നു യാതൊരു സൂചനയും കിട്ടുന്നില്ല. ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിൽ “ഇതി ശ്രീമഹാഭാഗവ

തെ പ്രല്ലാഭോൽപത്തി സമാപ്തം” എന്ന് എഴുതിക്കാണ് നന്നുകൊണ്ട് ഈ കവി പക്ഷെ ഭാഗവതത്തിലെ മറ്റു കഥാംശങ്ങളേയും ഇങ്ങനെ കിളിപ്പാട്ടായി നിർമ്മിച്ചിരിക്കാമെന്ന് ഉൾക്കൊള്ളാൻ വഴിയുണ്ട്.

ഇതിന്റെ മറ്റുഭാഗത്തിൽ അത്യാവശ്യമെന്നു തോന്നിയ ചില പദങ്ങൾക്കു സംക്ഷിപ്തമായ ഒരുത്ഥവിവരണം കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു വായനക്കാർക്ക് ഉപകാരപ്രദമായിരിക്കുമെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ പുസ്തകം ഇപ്രകാരം തെയ്യറാക്കുന്നതിൽ പ്രൊഫസർ പി. ശങ്കരൻനമ്പ്യാരവർകളും ഭാഷാപരിഷ്കരണ കമ്മിറ്റി കാര്യദർശിയായ വിദ്വാൻ ഏ. ഡി. ഹരിശർമ്മ അവർകളും വിലയേറിയ ഉപദേശസാഹായ്യങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇവിടെ പ്രത്യേകം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഞാണകളം 4—9—114	}	എന്ന്, കമ്മിറ്റിപ്പണ്ഡിതർ, കെ. വാസുദേവൻമുസ്സത്.
-------------------	---	---

ശ്രീ പ്രഹ്ലാദചരിതം.

കിളിപ്പാട്ട്.

ലക്ഷ്മീപതേ! കൃഷ്ണ! ഗോവിന്ദ! കേശവ!
പക്ഷിസ്രവാഹന! പത്മനാഭ! ഹരേ!
രക്ഷകലാരേ! രഘുപതേ! ഗോപതേ!
മോക്ഷദായിൻ! മുകുന്ദാനന്ത! മാധവ!
കാരണപൃത്ഥ്വി! നീരജലോചന!
നാരദസേവിത! വാരണമോക്ഷഭ!
നാരായണ! ഹരേ! നാരായണ! ഹരേ!
നാരായണ! ഹരേ! നാരായണ! ഹരേ!
ഇത്തരം നാമസങ്കീർത്തനം ചെയ്താൽ
തന്ത്രേ! വരികരികത്തു മനോഹരേ!

10

സതപതം പാൽ പഴം പഞ്ചസാരാദിയും
ചിത്തം തെളിവോളവും തരുണൻ
അല്ലലല്ലാം കളഞ്ഞീടുവാൻ ഉള്ളൊരു
നല്ല കഥ പറഞ്ഞീടേണമോമലേ!
ചൊല്ലിനാളെന്നതു കേട്ടു തെളിവോടു
കല്പമോടും കിളിബാലികയും തദാ.

കുഭിമുഖനായ തമ്പുരാൻ ചിത്തത്തി-
ലമ്പിൽ കുടികൊണ്ടുളളണമെപ്പൊഴും
വമ്പിച്ച വാഴപ്പഴങ്ങളും ശക്തര
കൊമ്പിൽ പഴുത്ത പനസവുമപ്പവും

20

ചെങ്കരിമ്പുമിളന്നീരും വിരിപ്പവിൽ
* മാങ്കനിയും നാളികേരവുമെന്നിവ
നികഴൽതാരതിൽവെച്ചു വണങ്ങവ-
നേകലുണ്ടായൊരു വിപ്ലവകരവാണ്.
വാണിമാതേ! മമ നാവിലമ്പോടു നീ
കാണി പോലും പിരിയാതെയിരിക്കണം.
വൃഷ്ണികൾ നാഥനായ് വന്നു പിറന്ന ശ്രീ-
കൃഷ്ണനാമുണ്ണി തുണയ്ക്കേണമെപ്പൊഴും.
മുക്കുണ്ണിൽ (?) മേവിന തമ്പുരാണെന്നുടെ
മുക്കുണ്ണരും തിരുവുള്ളമായിടണം.

30

വ്യാസാഭിമാമുനിമാരും ഗുരുക്കളും
ഭൂസുരന്മാരുമനുഗ്രഹിക്കേണമേ!
യോഗീശനാകിയ പ്രഹ്ലാദനാഭിയാം
ഭാഗവതന്മാർ പരാശരരാദികൾ
എന്നതിൽ പ്രഹ്ലാദജന്മം പറവതി-
നെന്നാലെളുതല്ല; ചൊല്ലവനെങ്കിലും:—
പാപഹരമായിരിക്കും കഥയിതു
ഭാഗവതമെന്നു ചൊല്ലപ്പെടുന്നതു.

നൈമിശാരണ്യം പ്രവേശിച്ച ശൗനക-
മാമുനിമാർ മഹാസത്രസമാപ്തിയിൽ

40

* മാന്വഴവിശേഷം (മാവിന്റെ കനി=മാങ്ങക്കനി, മാങ്കനി)

വന്നൊരു സൂതനെ വന്ദിച്ചിരുത്തിട്ടു
 നിന്നവരോടുകൂടെയായി സൂതനും:
 യോഗ്യരായുള്ളൊരു നിങ്ങളെക്കൊണ്ടാൽ
 ഭാഗ്യവാനായ് കൃതകൃത്യനായേനമം;
 ഇന്നു സഫലമായ് വന്നിതു ജന്മവു-
 മിന്നു മൽഗോത്രം പവിത്രമായ് വന്നതേ.
 ഇത്തരം സൂതവാക്യം കേട്ടവർക്കു -
 മുത്തരമങ്ങവനോടു ചൊല്ലിപ്പിന്നാർ:
 മംഗലമായ് വന്നിതെത്രയും ഞങ്ങൾക്കി-
 ന്നിങ്ങു ഭവാനാഗമിക്കുകൊണ്ടു വിഭോ!

50

അന്യോന്യമിങ്ങനെ ചൊന്നൊരു നേരത്തു
 ധന്യരാം ശൗനകന്മാരപേക്ഷിക്കയാൽ
 നേരേ സഭതൻ നടുവീന്നു സൂതൻ-
 മോരോ പുരാണങ്ങൾ കേൾപ്പിച്ചുനന്മരം
 പിന്നെയും ശൗനകരോടമത്യാദരാൽ
 വന്ദിച്ചു ചൊല്ലിപ്പിന്നാൻ ഭാഗവതത്തെയും.
 ഭൂപതിയാകിയ ശ്രീപരീക്ഷിത്തിന്നു
 ശാപമകപ്പെട്ടു മാമുനിയാൽ പുരാ.
 'ദശ്യനായ് പോക നീ തക്ഷകനാലഹോ
 ദൃഷ്ടത ചെയ്തു മൂലമായ് ഭൂപതേ!'.

60

എന്നു മുനിശാപമേറതു കാരണം
 ഖിന്നനായ് വാഴുന്ന നാളിൽ മഹീപതി
 ഭാഗവതോത്തമനാകും ശ്രുകമുനി
 ഭാഗവതത്തെയവനു കേൾപ്പിച്ചതേ.
 കേട്ടുകൊണ്ടാലും മരീയവാക്യമിതു
 വാട്ടമകനു ഭൂപാലേന്ദ്രരത്നമേ!

ശുരരാകന്നോരസുരരാജാക്കളെ
വൈരഭാവം പൂണ്ടു കൊന്നു ജഗൽപതി
ഭക്തപരായണനായ നാരായണൻ
മുക്തിപ്രദൻ മുക്തൻ പുരുഷോത്തമൻ.

70

എന്നു മുനിയരുൾ ചെയ്തതു കേട്ടൊരു
മന്നവനും തൊഴുതിങ്ങനെ ചൊല്ലിനാൻ
ബന്ധുശത്രുപരനെന്നുള്ളതൊക്കയും
സന്തതം ദുഷ്ജനസമ്മതം മാമുനേ!
കാരുണ്യവാരിധിയാകുന്ന ഭേവന
വൈരമാരാനോടുമുണ്ടോ നിരൂപിക്കിൽ?
അങ്ങനെയുള്ള ഭഗവാനസുരരെ-
യങ്ങു സൃഷ്ടിച്ചു ഹനിച്ചുതുമെന്തിനായ്?
ചോലമരുതു കഥയിലെന്നാകിലും
ബോധ്യമെങ്കിൽ പറയേണമിതു മൂനേ!

80

എന്നു ചൊല്ലും ധരിത്രീപതി തന്നോടു
മന്ദസ്തിതം പൂണ്ടു ചൊല്ലിനാൻ മാമുനി.
ഏകിലോ കേൾക്ക ഭഗവാൻ പരൻ പുമാൻ
പങ്കജനാഭൻ പ്രളയകാലമതിൽ
സൃഷ്ടിക്കു വേണം ഭൂവനത്തെ നാമെന്നു
പുഷ്പമോദം മനതാരിൽ കരുതിനാൻ.
ലോകത്തെയുണ്ടാക്കിയുള്ളിൽ കടന്നുട-
നാകവേയങ്ങു നിറഞ്ഞുകൊണ്ടാൻ പരൻ
മൂലപ്രകൃതിയാം മൂന്നു ഗുണങ്ങളാൽ
തൈലം തിലത്തിലിരിക്കും കണക്കിനെ

90

സതപഗുണത്തിനാൽ ഭക്തരെയൊക്കവേ
സതപരം രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും ഹരി.

രാജസംകൊണ്ടു ചലന്മാരെയൊക്കവേ
 രാജീവലോചനൻ സംഹരിക്കുന്നതും
 ഇങ്ങനെയുള്ള ഗുണാലോരു ബന്ധുവു-
 മങ്ങവനില്ലെന്നറിക നീ ഭൂപതേ!
 അങ്ങനെയെന്നു വരികിലതിന്നു ഞാൻ
 മംഗലാത്മാവേ! പറഞ്ഞിടുന്നുണ്ടെടോ,
 കുടുംബമാകും ജലത്തിൽ ഗഗനവു-
 മമ്പിൽ വിളങ്ങുന്നതുപോലെയായിടും.

100

അന്തരീക്ഷം ഘടത്തിൽ കടന്നിടുമോ
 ചിന്തയിൽ തോന്നിയതെന്നിയേ, മനവ?
 സോമൻ ജലത്തിലിളകുന്ന പോലെയും
 വ്യോമത്തിൽ നില്ക്കുന്നവനിലകീടുമോ?
 എന്നാലസ്യരെയെന്നിന്നു കൊന്നിതു
 പന്നഗശായി താനെങ്കിലോ കേട്ടുകൊൾ.
 രാജസൂയത്തെ യജിച്ചു യുധിഷ്ഠിരൻ
 രാജാക്കളേയും ജയിച്ചുകൊണ്ടീടിനാൻ
 നല്ലവൻ ചൊല്ലുകേട്ട നരപാലനും
 മല്ലാരി തന്നെഞ്ജീപ്പിച്ചിതഗ്രാമയ്.

110

എന്നതു കേട്ടൊരു ചേദീശനും തദാ
 വന്നു സഭ തന്നിൽനിന്നു ചൊല്ലിടിനാൻ:
 “ഗോപാലനാകിയ കൃഷ്ണനിവിടെയി-
 ബ്ഭൂപാലരോടുകൂടെ സ്ഥിതി ചേരുമോ?
 അത്രയുമല്ല നല്ലൊരു യാഗമിതി-
 ന്നത്ര കഷ്ടം വൃഥാ തന്നെയായ് വന്നിതേ.
 ഉഗ്രരായുള്ള രാജാക്കളിരിക്കവേ-
 യഗ്രമിവെന്നു കല്പിച്ചതാരിഹ്?

പൂതനയെക്കൊന്ന പാതകമെങ്ങുപോയ്,
മാതുലനെക്കൊന്ന പാതകമൊക്കുമോ? 120

ബാലനെനുള്ള നാളേ കട്ടു വെണ്ണയും
ചാലും ഭൂജിക്കുന്ന പാതകനാമിവൻ
തെരൊറൻ ക്ഷത്രിയനായിപ്പിറന്നിട്ടു
മരൊറാരു ജാതിയിൽ മാഗ്ഗ്മായ്പുക്കതും
ദോഷങ്ങളിങ്ങനെയുണ്ടിവന്നെതു
ദോഷരേ! നിങ്ങളിങ്ങെന്തറിയാഞ്ഞതും?"
ഉന്നതനാകിയ മന്നവനിങ്ങനെ
ചൊന്നതു കേട്ടു കോപിച്ചു മല്ലാരിയും
വിക്രമം പൂണ്ടവൻ തന്നെയുമപ്പൊഴേ
ചക്രത്തിനാലെറിഞ്ഞിട്ടു കൊന്നിടീനാൻ. 130

അന്നേരമങ്ങവൻ ജീവനുമതുളതം
നിന്നവരെല്ലാവരും കണ്ടിരിക്കവേ
മിന്നൽ പോലെ വിളങ്ങിപ്പറപ്പെടുടൻ
ചെന്നു മുകുന്ദനോടങ്ങു ചേരും വിധേയ
അന്നേരമങ്ങതു കണ്ടു ധർമ്മാത്മജൻ
നന്ദിച്ചു നാരദനോടു ചൊല്ലിടീനാൻ:
“പഞ്ചമാപാതകം ചെയ്തവർക്കും സഭാ
വഞ്ചനം ചെയ്തവർക്കും ദ്രുഷ്ടകർമ്മേ
പാരമദുകാല ചെയ്യും ജനത്തിനും
ധീരതയുള്ള ശരണം കൃതഘ്നനും 140

നാരായണനുടെ നാമസ്മരണയാൽ
നേരേ വരും മുകുന്ദനെന്നു ചൊല്ലും വിധേയ
ഏല്ലാജ്ഞാഴും ഭഗവാനേ നിന്ദി(?)യ്ക്കുന്ന
വല്ലാത പാപിയായുള്ള നരപതി

മല്ലാരി തന്നോടു ചേരുവാൻമുണ്ടാരു
 വല്ലഭമുണ്ടായതെന്തു മഹാമുനേ?
 ധർമ്മജൻ ചൊന്നതു കേട്ടു തെളിഞ്ഞുടൻ
 നിർമ്മലൻ നാരദനും പറഞ്ഞീടിനാൻ:—
 ഭക്തിയും കാമവും ക്രോധം ഭയം സ്നേഹ-
 മിത്ഥമങ്ങഞ്ചു വിധം ഭക്തിയെന്നറി

150

ഓരോന്നിലെ ഫലങ്ങൾ പറഞ്ഞീടുകിൽ
 നേരമനന്തമായിട്ടു വന്നീടുമേ
 എന്നതിൽ വൈരഭാവത്തിന്നു നേരതാ-
 യൊന്നുമില്ലെന്നതറി നീ നരപതേ!
 എപ്പോഴുമുള്ളിൽ സ്തുരിച്ചിരുന്നീടുകി-
 ലപ്പോലെയായ് വരുമെന്നതു നിണ്ണയം.
 കാണമാറില്ലയോ വണ്ടു പുഴുവിനെ
 പ്രാണനോടെ കൂട്ടിലിട്ടുടച്ചിട്ടുടൻ
 തന്നുടെ രൂപമാക്കിപ്പമയ്ക്കും പോലെ
 വന്നു കൂടുന്നിതു ഭാവനയാലെടോ.

160

അല്ലാതെ പിന്നെയുമുണ്ടാരു കാരണം
 ചൊല്ലാം നൃപഗതിക്കുള്ളതു ധർമ്മജ!
 പണ്ടു വിരിഞ്ചന പുത്രരായ് നാലു വേ-
 രുണ്ടായിതു മഹാതാപസശ്രേഷ്ഠരായ്
 ചൊല്ലുമവരെ സനകാദി (1) കളെന്ന്
 തുല്യരായുള്ളവരില്ലവരോടെടോ.
 നാല്പതുമായി വൈകുണ്ഠലോകത്തിന്നു
 ദേവമാലോകിതും പോകും ദശാന്തരേ

*ഗാഢധി, കഴിവ്. (1) സനകൻ, സനജൻ, സനാതനൻ, സനൽകുമാരൻ

ലോരപാലെയ മുക്കുപ്പിയെ ഭണ്ഡിനെ
സാരെയ ജയവിജയാഭിധാനാവുളെയ

170

ഉൾപ്പക്ക പോകുന്ന യോഗികളെക്കണ്ടു
നില്പിനിങ്ങെന്നു ചൊല്ലിച്ചെടുത്തിടിനാർ.
വാരിതരാകിയ (1) താപസരും തദാ
പാരിച്ച കോപേന ചൊല്ലിനാരിങ്ങനെ:-
“കഷ്ടമീവണ്ണം തടുക്കയില്ലെങ്ങുമേ
ഇഷ്ടമായ് സഞ്ചരിച്ചീടുമെല്ലാടവും
ദൃഷ്ടരേ! ഇന്നിതുകാരണമായ് ഭൂവി
പെട്ടെന്നു ദൈത്യരായുതഭവിച്ചീടുവിൻ
ക്രൂരരായ് മൂന്നു ജനം കഴിഞ്ഞിട്ടുടൻ
ചേരുക വൈകുണ്ഠലോകമനന്തരം”

180

എന്ന ശാപത്തെയേററിട്ടവരെപ്പാഴേ
വന്നു പിറന്നിതു ദൈത്യരാജാക്കളായ്
മുമ്പിൽ ദിതിക്കു തനയരായിട്ടവ-
രമ്പിൽ ഹിരണ്യകശിപുവായൊന്നതിൽ
സോദരനെക്കാല ചെല്ലിതു പന്നിയാ-
യാദരവിൽ ഭൂവനേശ്വരൻ മാധവൻ
പിന്നെ ഹിരണ്യനും പ്രഹ്ലാദനാകിയ
തന്നുടെ പുത്രനെ ദേവിക്കുമുലമായ്
സിംഹരൂപം പൂണ്ടു തൂണിൽജനിച്ചിട്ടു
സംഹരിച്ചാനസുരേന്ദ്രനെയച്യുതൻ

190

രണ്ടാമതും പിറന്നാരവരും ദശ-
കണ്ഠനും കുങ്കേണ്ണനെന്നു ചൊല്ലുവോർ;

---

(1) തടയപ്പെട്ടവരായ.

അപ്പോൾ ദശരഥൻതന്നെ പുത്രനായ്
 കെല്ലോട്ട രാമനായ് നിശ്ചയിച്ചു ഹരി;
 ഇന്ന് ശിശുപാലദന്തവക്ത്രരെന്ന
 മൂന്നാമതും പിറന്നാൻ ധൃവശ്രേഷ്ഠരായ്;
 കൃഷ്ണനായ് വന്നിപ്പരെയൊട്ടുക്കീടുവാൻ
 വിഷ്ണു താൻതന്നെ വസുദേവപുത്രനായ്.
 ഇത്തരം നാരദൻ ചൊന്നതു കേട്ടുടൻ
 ചിത്തം തെളിഞ്ഞു ധർമ്മാത്മജനം മുദാ

200

സത്പരം മാമുനിതന്നെത്തൊഴുതുടൻ
 ബലാഞ്ജലി പൂണ്ടു ചൊല്ലിനാനിങ്ങനെ
 താപസശ്രേഷ്ഠ! നമോ നമസ്സന്തതം
 താപങ്ങൾ നീങ്ങും തവ മൊഴി കേൾക്കിലോ
 ഉണ്ടു മനതളിരിൽ വിഷാദമതു-
 കൊണ്ടു ഞാൻ ചോദിച്ചിടുന്നു മഹാമുനേ!
 ചിത്രം ഹിരണ്യാസുരൻ തനിക്കെങ്ങനേ
 പുത്രനെ ദേവഷമുണ്ടായതു കേവലം?
 പുത്രനേക്കാൾ വലുതായിട്ടു മറെറാരു
 മിത്രമില്ലെന്നല്ലയോ വരിക്കുന്നതും?

210

എന്നുടെ പുത്രനെന്നുണ്ടുമോ വർണ്ണം (?)
 തന്നുടെ പുത്രനെന്നുള്ളൊരു രാഗവും
 അങ്ങനെയുള്ള തനയനിലെന്തിനാ-
 യങ്ങസുരേന്ദ്രൻ ദേവഷമുണ്ടായതും?
 അക്കഥയൊക്കുവേ കേൾപ്പതിന്നായെന്നി-
 ങ്കൾക്കുന്വിലെത്രയുമുണ്ടൊരു കൌതുകം
 ധർമ്മജനിക്കനെ ചൊന്നതു കേട്ടുടൻ
 നിർമ്മലൻ നാരദൻ പ്രീതി പൂണ്ടുററവും

മന്ദസ്ഥിതം പൂണ്ടു മാധവൻ തന്നെയും
വന്ദിച്ചു ധർമ്മജനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ. 220

വാരിജലോചനന്റെ കഥ ചൊല്ലുവൻ
പാരിലപൂർവ്വമിതെന്നറിഞ്ഞീടു നീ
എന്നതിലും ചുരുക്കമിതു കേൾപ്പവ-
രെന്നുള്ളതു മറിഞ്ഞീടു നീ ഭൂപതേ!
പുണ്യരീകാക്ഷചരിതാമൃതത്തിനു
പാണ്ഡുസുത! തവ ശ്രദ്ധയുണ്ടാകയാൽ,
പങ്കജനാഭപ്രിയൻ ധർമ്മനന്ദന!
തിരുക്കലദീപമേ! കന്തിനന്ദന!
വിശ്വാതനാകും ഹിരണ്യാത്മജൻകഥ-
യൊക്കവേ ചൊല്ലുവാനാമല്ലനന്തരം 230

ഒട്ടു ചുരുക്കമായിപ്പറഞ്ഞീടുവൻ
കേട്ടുകൊണ്ടാലും നരപതിരത്നമേ!
പണ്ടു ഹിരണ്യാക്ഷനാമസുരേന്ദ്രനും
കൊണ്ടുപോയിജ്ജലേ ഭൂമിയെത്താഴ്ത്തിനാൻ;
പാരിനെ വീണ്ടുകൊൾവാന്നു പന്നിയായ്
നാരായണനുമവതരിച്ചീടിനാൻ.
മുങ്ങിക്കിടന്നോരു ഭൂമിയെ മെല്ലവേ
പൊങ്ങിച്ചു തേററമേൽ കൊണ്ടുപോരുംവിയെഴ
നേരിട്ടെതിർക്കും ഹിരണ്യാക്ഷനെത്തടാ
കീറിക്കളഞ്ഞു കൊന്നീടിനാനച്യുതൻ. 240

സോദരൻതന്റെ പരലോകകർമ്മത്തെ-
യാദരവോടു കഴിച്ചു ഹിരണ്യനും;
അപ്പൊഴുതേ വൈരമുള്ളിൽ വലിച്ചിതു
ചിൽപുമാനോടു ഹിരണ്യദൈത്യേന്ദ്രനും.

പിന്നെയസൂരരെയൊക്കെ വരുത്തിട്ടു
 വിന്നത വന്നതു ചൊല്ലിനിന്നിടിനാൻ.
 നാരായണനും നിരോധിച്ചു നമ്മെയും
 ചാരേ ചതിച്ചതു ദേവകളല്ലയോ?
 ഇങ്ങനെ ചെയ്തിച്ച വിണ്ടലരും പുന-
 രെങ്ങു പോകുന്നതെന്നു മറിയവതും.

250

വൈരികളാകിയ ദേവകളെയിനി
 സൈപരമായ് വാഴ്വാനയയ്ക്കയില്ലൊട്ടുമേ.
 നാരായണനെനൊരു ബലം കണ്ടിട്ടു
 നേരേ തെളിയുന്നിതു മദം പൂണ്ടവർ.
 ശാശ്വതമാകിയ ധർമ്മത്രേ ഹരി-
 ക്കാശ്രയമാകുന്നതും ധരിച്ചിട്ടവിൻ.
 ഗോക്കളും ബ്രാഹ്മണരും സത്യമെന്നിവ-
 യോർക്കിൽ ഹരിക്കു ബലമതിനാലിനി
 അന്തണരേയും പശുക്കളേയും പുന-
 രന്തം വരുത്തുക, താപസന്മാരെയും;

260

ദേവാലയങ്ങളിടിച്ചു കളഞ്ഞിട്ടു
 ദേവകളേയും പിടിച്ചു കെട്ടിട്ടവിൻ;
 ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന നേരം ഹരിയുട-
 നങ്ങു തേഞ്ഞിട്ടു മഹരപക്ഷം* പോലെ.
 മായകൊണ്ടേറ്റം മറഞ്ഞുകൊണ്ടങ്ങനേ
 ന്വായവും ശക്തിയുമില്ലവനൊട്ടുമേ
 വഞ്ചന കോലുമീയഞ്ചനവണ്ണരെ-
 ചെഞ്ചെമ്മെ കണ്ടു കിട്ടീടുകിലിന്നു ഞാൻ

കണ്ഠം തെറിച്ചു കളഞ്ഞെന്റെ വാളിനു
വേണ്ടുവോളം രക്തപാരണ നല്ലവൻ.

270

എന്നവരോടു പറഞ്ഞൊരനന്തരം
ഖിന്നയാം മാതാവിനോടു ചൊല്ലിടീനാൻ.

“അമ്മേ! കരഞ്ഞതു പോരു, മടങ്ങുക
ചെമ്മേ കരഞ്ഞാൽ വരുവതു മെന്തിനി?
ഉണ്മയെച്ചിന്തിച്ചു കാണുന്നതാകിലോ
നിന്മനോദഃഖത്തിനില്ലൊരു കാരണം
ആത്മാവിനില്ല ജനനമരണമെ-
ന്നാത്മനി നന്നായുറച്ചുകൊള്ളേണമേ.
ദേഹത്തിനുണ്ടോ ജനനമരണവും
മോഹമത്രേയിവ തോന്നുന്നതൊക്കയും

280

കേൾക്ക മാതാവേയിതിഹാസമൊന്നിതു
പോക്കുക നിന്മനോദഃഖമെപ്പേരുമേ.

പണ്ടൊരു രാജാ യുധിയെന്നു പേരതാ-
യുണ്ടായിതു മകരഘാജതുല്യനായ്.

വൈരികളോടു പൊരുതു മരിച്ചവൻ
വീരസ്വർഗ്ഗം പ്രവേശിച്ചൊരനന്തരം
അമ്മാഹിപാലകദേവിമാർ ഓഖിച്ചു
സമ്മോദമോടു ശവത്തെയും പൂണ്ടുടൻ
കേഴുന്നതു കണ്ടു കാലനും വന്നിട്ടു

കോഴതീപ്പാൻ ബാലരൂപേണ ചൊല്ലിനാൻ:- 290

‘കോടിയുഗം നിങ്ങൾ കൂടിക്കരകിലും

പാദേ വരികയില്ലാ മൃതനായവൻ

ഇത്ര വയസ്സു ചെന്നിട്ടു മരിക്കയെ-

ന്നത്ര കഷ്ടം! വൃഥാ കേഴുന്നതെന്തിനായ്!

ദേഹമെന്നു പറയുന്നതു പാർക്കിലോ
 ഹാഹാ കണമാത്ര* മെന്നറിഞ്ഞീടുവിൻ.
 ആത്മാവിനെയറിയായ്ക്കുമിത്തമാ-
 യാത്മവേദത്തിനു നിങ്ങൾക്കു കാരണം.
 ആകയാൽ നിങ്ങളാരെക്കുറിച്ചിട്ടിനി-
 ശ്ലോകിച്ചു കൊള്ളുന്നതു, ധൃപശ്രീകളേ? 300

ദേഹത്തെയോ നിരൂപിച്ചു കേഴുന്നിതു?
 ദേഹിയെത്തന്നെയോ? ചൊല്ലുകെന്നോടീടം.
 ചത്ത ശവം പോലിരിക്കുന്നിതു ശവം
 കൃത്യമെന്താകുന്നതും പറഞ്ഞീടുവിൻ
 നിത്തുവിൻ നിങ്ങളെ ശോകത്തെയൊക്കെയു-
 മോത്തു കാണിനഹോ നിങ്ങളുമെന്നെയും.
 താതനുമില്ല ജനനിതാനുമില്ല
 ഭ്രാന്താക്കളും പുനരില്ലെന്നറിക മേ.
 ആരുമില്ലാതെ ഞാനുമിഹ ഭൂമിയിൽ
 ധീരനായ് സഞ്ചരിച്ചീടുന്നതിനുമേ. 310

വാക്കുകൾ മാമകം കേൾക്കു നാരികളേ!
 പോക്കുക നിങ്ങളെ സങ്കടമൊക്കെയും
 പണ്ടൊരു വേടൻ വനത്തിലകംപുക്കു-
 കൊണ്ടു വലയിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടെന്നെ
 പെൺപക്ഷി തന്നെ വധിച്ചതു കണ്ടുട-
 നാൺപക്ഷിയുമതു കണ്ടു കേണീടിനാൻ.
 അയ്യോ! വിധിമതം വന്നിതു മാമകം
 ചെയ്യുന്നതെന്തു ഞാനിന്നിതു ദൈവമേ?

അമ്മയെക്കാണ്ണാതെ കേഴുന്ന ബാലരേ
ചെമ്മേ ഭരിക്കുന്നതെങ്ങനെ ഞാനഹോ? 320

ഭേഹത്തിലലും ഭാര്യതാനല്ലയോ
മാഹന്ത കേഴുമാറായി ഞാനിങ്ങനെ
ഏനതിലും മമ ഭാര്യ പതിവുതാ
ഏന്നിനിക്കാണെന്നിതെന്നുടെ പതിയെ?
ഇത്ര വലുതായ ബന്ധുവിനെപ്പിരി-
ഞ്ഞത്ര വാഴ്കെന്നതും കല്പിച്ചിതീശപരൻ
വല്ലഭയില്ലാത്ത പാപിയിവനെന്ന
ചൊല്ലുവാനോ വിധി കല്പനയായതും?
ഇത്തരം ചൊല്ലിക്കരയുന്ന പതിയെ- (1)
പ്പതി(2)കൊണ്ടെയ്ക്ക കൊന്നീടിനാൻ വേടനും. 330

അപ്പോലെ കേഴുന്ന നിങ്ങളേയും യമൻ
കെല്ലോട്ട കൊണ്ടുപോകാതെയിരിക്കുമോ?
വല്ലാതെ കേൾ കാലങ്ങളായിങ്ങനെ-
യെല്ലാം കളയാതെ നല്ലതോർത്തിടുവിൻ.
ചാകയെന്നുള്ളതു നിണ്ണയമേവനും
പോകുവഴിക്കുപായം നിനയ്ക്കേണ്ടതും.
ഇശ്വരനെസ്സഭാ ചിന്തിച്ചു സേവിച്ചു
വിശ്വാസമോടു കഴിക്ക കാലമിനി.
എന്നു ചൊല്ലി യമനും മറഞ്ഞീടവേ
ഖിന്നത നീക്കി ഞെളിഞ്ഞിതു നാരിമാർ. 340

അപ്പുണ്ണമിന്ന നീ പുത്രശോകത്തെയും
ചൊച്ചോടെ പോക്കിക്കളക ജനനി നീ"

ഇത്തരം വാക്കുകൾകൊണ്ടു ഹിരണ്യനും
സതപരം മാതൃദഃഖമകററീടിനാൻ.

അത്തലെല്ലാമകലക്ഷണത്തിട്ടവൻ
സ്വസ്ഥനായിട്ടിരുന്നീടിനാൻ ഭൂപതേ!

വന്ധനാകുന്ന ഹിരണ്യനനന്തര-

മന്വോടു മേൽവരും കാര്യമോത്തിട്ടുടൻ

തന്നിലേ മെല്ലവേ ചൊല്ലിത്തുടങ്ങിതു

മുനമേ ചെയ്തുള്ള വിക്രമമൊക്കയും

350

ദിക്ഷകളൊക്കെജയിച്ചു വഴിപോലെ

ദിക് പാലരേയുമാട്ടിക്കളഞ്ഞേതനന്ദം

ദേവകളേയും ജയിച്ചിട്ടയത്നമായ്

ദേവനാരികളെക്കൊണ്ടിങ്ങുപോന്നതും

ഐരാവതത്തെയും കൊണ്ടുപോന്നീടിനേൻ

പോരതിലിന്ദനേയും ജയിച്ചല്ലയോ?

കാലനെക്കൂടെജയിച്ചിട്ടവനുടെ

കാലദണ്ഡും പാശവും കൊണ്ടുപോന്നുഞാൻ

അപ്പതി*യോടു പൊരുതു ജയിച്ചിട്ടു

കെല്ലോടവൻപുരമൊക്കെക്കവന്നതും

360

വീരോടുകാധിപനെജയിച്ചതി-

ലേറിയിരുന്ന ധനം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുടൻ

കൈക്കൊണ്ടു പുഷ്പകമം വിമാനത്തെയും-

മൊക്കവേ കീന്നരതം വശമായിതേ

പാതാളലോകത്തു ചെന്നു ജയിച്ചുഥ

ഭൂമികളൊക്കെക്കവന്നുകൊണ്ടെന്നതും

ഭീതിയാൽ സർപ്പജനങ്ങളും വന്നിട്ടു
കൈതൊഴുതിട്ടു സേവിക്കുന്നു സന്തതം
ഇന്ദ്രപദം മഹാരാജപദങ്ങളും
ചന്ദ്രപദവുമടക്കിവാഴുന്നു ഞാൻ 370

ഭാനവന്മാർക്കു രാജാവു ഞാനായതും
ഭീനരായ് സേവിച്ചിട്ടുന്നു ദേവാദികൾ.
എന്തിനുകൊണ്ടു കാലമെനിക്കിങ്ങിനി-
യന്തമെന്നുള്ളതൊന്നു ഞ്ഞായിരിക്കുവേ?
ജനമുണ്ടാകയാലേ മൃതിനിണ്ണയം
കർമ്മമൃതി വരാത്തൊന്നെന്തു ചെയ്തു ഞാൻ?
സത്യലോകത്തിലിരിക്കും വിരിഞ്ഞ്
സപ്തർഷികളു (1) മറ്റുജനൻ വിഷ്ണുവും
അഷ്ടവസുക്കളു (2) മാദിത്യരുദ്രയും
പെട്ടെന്നു ഗന്ധർവ്വചാരണസാമൃദ്ധ്യം 380

കിന്നരർ കിന്വരുഷാദികളും ബത
ധന്വന്താരാകും നവമഹർഷികളും (3)
എന്നിയേ പിന്നെജഗത്തിൽ പ്രസിദ്ധരാ-
യൊന്നെന്നിയേയുള്ള സർപ്പജനങ്ങളും
പാരം തപസ്സുകൾ ചെയ്തുമൂലമാ-
യോരോപദത്തെ ലഭിച്ചുകൊണ്ടിടീനാർ.

(1) മരീചി, അഗ്നി, പുലഹൻ, പുലസ്തമൻ, കൃതു, അംഗിരസ്സ്, വസിഷ്ഠൻ.

(2) ധരൻ, ധ്രുവൻ, സോമൻ, ആപൻ, അനലൻ, അനിലൻ, പ്രത്യുഷൻ, പ്രഭാസൻ.

(3) കവി, ഹരി, അന്തരീക്ഷൻ, പ്രബുദ്ധൻ, പിപ്പലായൻ, ആവിഹോത്രൻ, ഭുവിഡൻ, പമസൻ, കരഭാജനൻ ഇവരെ നവയോഗി കളെന്നും പറയും.

ഞാനുമപ്പണ്ണ തപസ്സുചെയ്തീടുവൻ
 നാനമിനി മരണമകറീടുവാൻ
 മദ്ധ്യേ തപസ്സിൽ മരിച്ചുപോയിടില-
 ഞ്ഞതമമാം പദവും ലഭിച്ചീടുമേ

390

ഇത്തരം ചിന്തിച്ചുറച്ചുസരേന്ദ്രനും
 സത്പരമങ്ങളു പുറപ്പെട്ടിതാദരാൽ
 മെല്ലവേ നീളേ നടന്നു തപസ്സിനു
 നല്ല നിലം വേണമെന്നതോത്തിട്ടവൻ
 വിസ്താപലം കണ്ടു ചിത്തം തെളിഞ്ഞുടൻ
 സന്തുഷ്ടനായിക്കരേറിനാനങ്ങളിൽ
 ഇപ്പോലെ നന്നായൊരു നിലമില്ലിനി-
 ക്കല്ലതപസ്സധികം ഫലം നല്ലമേ
 എന്നങ്ങറച്ചു ഫിരബ്ബാസുരൻ തദാ
 പിന്നെസ്സമാധിയായിട്ടു നിന്നീടിനാൻ.

400

മനിലങ്ങുനിന്നു പാദമിളക്കാതെ
 നന്നായുയർത്തിത്തൊഴുതു കരങ്ങളാൽ
 പഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യഗനായി നിന്നിട്ടവൻ
 ചഞ്ചലമെന്നിയേയുദ്ധ്വനയനനായ്
 അസ്ഥിയിൽ ശ്വാസമടക്കിപ്പരബ്രഹ്മ-
 വസ്തുവെബ്ബാവിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നീടിനാൻ.
 കണ്ടുമുഗങ്ങളെല്ലാമവൻമേനിമേൽ
 കണ്ണമുരുമ്മിട്ടു സ്തംഭമെന്നോക്കയാൽ;
 കാഷ്ടമെന്നോത്തുടൻ പക്ഷിഗണങ്ങളും
 ഗോഷ്ടങ്ങളുംകൂടിയും കാട്ടിച്ചിരിക്കയും

410

പുററിനാൽ മുടിച്ചിതലരിച്ചേററവും
 മുററും ചില മരവും മുളച്ചു തദാ.

ചുറ്റിയും പിന്നെ ലതയാലവനടൽ
 മറു പറഞ്ഞത്തു കാര്യം, ഭൂപതേ?
 അസ്ഥിമാത്രം പുനരങ്ങ ശേഷിച്ചിതു
 അസ്ഥിയും മണ്ണിൽ മറഞ്ഞുപോയൊക്കവേ.
 അക്കഥയങ്ങനെ പോക,തുകാലത്തു
 മുഴുവായുള്ള ദേവാദികളൊക്കയും
 കാടകരതോരും മറഞ്ഞുകിടന്നവർ
 കൂടെയൊരുമിച്ചുകൊണ്ടുപോന്നീടിനാൻ. 420

നല്ലകാലം നമുക്കാഗതമായെന്നു
 ചൊല്ലി മഹേന്ദ്രനോടും കലന്ദനങ്ങനെ
 വാനലകംപുഷ്പ വാനവർമേവിടും
 സ്ഥാനത്തു പിന്നെ വസിച്ചുകൊണ്ടിടിനാൻ.
 വിണ്ണവർനാഥനുമുള്ളിൽ നിരൂപിച്ചു
 വിണ്ണവരോടു ചൊല്ലീടിനാനിങ്ങനെ.
 ഭിഷ്ണുരാകുന്നോരസുരരെ നാമിനി
 നാട്ടിൽനിന്നാട്ടിക്കളക വേണ്ടെന്നതും.
 ദൈത്യേന്ദ്രനാൽ ധൃതമായ ധനങ്ങളും
 പ്രീത്യാ നമുക്കിങ്ങ കൊണ്ടുപോരേണമേ. 430

പോരിനു പോകെന്നു ചൊല്ലിപ്പറപ്പെട്ടു
 നേരേയമരരും യുദ്ധസന്നദ്ധരായ്
 ഭാനവന്മാരോടെതിരിട്ടു ചോരമായ്
 മാനമോടെ പൊരുതീടുംഭഗാന്തരേ
 പോരിൽ പരാജിതരായിട്ടസുരരും
 പാരാതെ പാതാളലോകത്തൊളിച്ചുതേ.
 ആട്ടിക്കളഞ്ഞസുരന്മാരെക്കൊന്നും
 കോട്ടയിലും കടന്നീടിനാൻ വിഭലേഖൻ.

മുമ്പിൽ ഹിരണ്യൻ കവന്ന് ധനങ്ങളെ
വവോടു വീണ്ടുകൊണ്ടാത്തുപുളച്ചവർ 440

ഘോരനാകുന്ന ഹിരണ്യാസുരന്റെ
ഭാരത്തെ*യാരാഞ്ഞു കണ്ടുപിടിച്ചവർ
തേരിലേററിഞ്ഞളിഞ്ഞതത്രയും ദേവകൾ
പോകുന്നനേരത്തു ദൂരവേ നിന്നടൻ
'നാരായണ! ജയ' എന്നു പാടിക്കൊണ്ടു
നാരദൻ വീണയുമായി വരുന്നതു
കണ്ടതുനേരം മുനിവരൻപാദത്തി-
ലിണ്ടലകന്നു കുന്തിട്ടിതു ദേവകൾ.
നന്ദിച്ചു മാമുനിയും മാതൃമന്ത്രേണിത്-
നിന്നു മഹേന്ദ്രനോദേവമരുളിനാൻ:— 450

“എന്തിനു തോന്നുവാനിന്നഹോ നിന്നുടെ-
യന്ധത പാത്തുകാൺകിൽ ചെറുതല്ലെടോ
മംഗലനാകിയ നിൻതൊഴിലൊക്കെയു-
മിങ്ങനെയായ് വന്നതെന്തു, പുരന്ദര?
വൈരികളെ ജയിക്കുന്നതു യോഗ്യമാം—,
നാരികളെക്കൊണ്ടുപോവതു യോഗ്യമോ?
പണ്ടു നീ പെട്ട പാടല്ലാം മറന്നിതോ?
ഉണ്ടോ കുറഞ്ഞൊരു ചിത്തഭ്രമം തവ?
മത്തനായുള്ള ഹിരണ്യാസുരന്റെ
പത്നിയിവളെന്നുമറിഞ്ഞീലയോ? 460

നാമീമണിയാമിവളസുരപ്രിയ
നേരേ പതിവ്രതയെന്നറിഞ്ഞീടു നീ.

* നിത്യബഹുവചനാനുമായ പദമാണിത്. 'ഭാരങ്ങളെ' എന്നാണ് ശരിക്കു വേണ്ടത്.

ഇണ്ടലും പൂണ്ടു കരയുന്നിതേററവും
 വണ്ടാർകുഴിയാകും കമലേക്ഷണ
 വൈകാതെയിന്നിവളേയയച്ചിട്ടു നീ
 നാകപാല! പോക നല്ലതാകുന്നതും.”
 ഘ്നം മുനിയരുളും മൊഴി കേട്ടുടൻ
 പൊന്നിനുടിയൊന്നിളക്കി മഹേന്ദ്രനും
 നാരദം പ്രേക്ഷ്യ മന്ദസ്തിതപൂർവ്വകം
 ചാരുതരമിവണ്ണ പരഞ്ഞീടിനാൻ:—

470

“തിരുമുഖിയാം ഭനുജാധിപപ്രിയ
 പങ്കജലോചന ഗർഭിണിയാമിവരും
 ഗർഭസ്ഥനാകിയ ബാലനുമെത്രയും-
 മത്തുരം താതനേക്കാൾ പ്രബലനിവൻ
 പാരിലിവൻ ജനിച്ചു വളന്നീടുകി-
 ലാരുമെതിരാകയില്ലെന്നു നിണ്ണയം.
 എന്നതുകൊണ്ടിവളെബ്ഭരിച്ചിട്ടിനി
 നന്ദനനണ്ടായ് വരുമളവും മനേ!
 പെറു വീണീടുന്ന ബാലനേയും കൊന്നു
 തെറൊന്നിവളേയയച്ചിടുന്നുണ്ടു ഞാൻ.

480

അല്ലാതെ ഞാനയച്ചീടുകില്ലെന്നുമേ
 ചൊല്ലാഴ്ന്നു മാമനേ! പിന്നെയെന്നോടീടും.”
 ദേവേന്ദ്രവാക്യം നിശ്ശയ മുനിവര-
 നേവം പറഞ്ഞിതു പിന്നെയും ഭൂപതേ!
 “നാളെ ഹിരണ്യൻ തപസ്സും കഴിഞ്ഞിങ്ങു
 വാളുമായ് വന്നതു കാണുന്നതാകിലോ
 ഓരോ ദിശി പറന്നൊക്കവേ നിങ്ങളും
 പാദാതെ പാതാളേ പോയൊളിക്കും ദൃഢം.

കാട്ടിൽ കരേറി മരത്തിലും മററിനി
മാട്ടിൻ മുക്കളിലും പോട്ടിലും പൂകുമേ. 490

തങ്ങളിൽ കാണാതെ വെച്ചോറെ വേറിട്ടു
പൊങ്ങിന ഭീതി കൊണ്ടെത്രയും ദീനരായ്
അക്ഷികൾ നട്ടുകൊണ്ടെങ്ങുമേ കാണാതെ
പക്ഷികൾ പോലെ പറക്കുമല്ലോ ഭിശി.
ജീവിച്ചുകൊണ്ടാൽ മതിയെന്നു കല്പിച്ചു
സേവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും കണ്ടിടാം
ഇന്നുമുണ്ടാണു പറയുന്നു നിന്നോടു
നന്നായിതു കേട്ടുകൊൾക സുരപതേ!
എന്നാലിനിക്കും നിനക്കുമപ്പുണ്ണമേ

..... 500

പങ്കജലോചനനും കമലസ്ഥനും
ശങ്കരനും മറുമുള്ള വർഷം തഥാ
പാരിടംതന്നിലുള്ളോരു മത്ത്വർഷമി-
ങ്ങീരേഴു ലോകത്തിലുള്ള വർഷാക്കയും
സാക്ഷിയായിട്ടൊരു ദൈവമുണ്ടെന്നതും
സൂക്ഷ്മമായിട്ടറിഞ്ഞീട്ടു നീ സന്തതം.
സർവ്വമറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു ഞാൻ കേൾക്കെടോ;
പൂർവ്വദേവായിപദേവിഗർഭസ്ഥിതൻ*
കീർത്തിമാനത്രയും വിഷ്ണുഭക്തനിവൻ
വാഴ്ത്താവതല്ലിവൻതന്നുടെ വൈഭവം? 510

ലീലകളിലും ഹരിതന്നിലെന്നിയേ
ചാലേ മനം നിന്നു പോകയില്ലെന്നുമേ

---

* ദൈത്യശാപത്തിനുടെ ഗർഭത്തിലുള്ളവൻ

നിദ്ര ചെയ്യുമ്പോഴും ഭക്തിയിങ്കലും
ചിത്രപ്രസക്തനിവന്നെന്നിരിക്കെ
അല്ല പകലും ഹരിഭക്തി മാനസേ
നല്ലവണ്ണം കുടികൊണ്ടിരിക്കും ദൃഢം.
സേവകനാകൊരു ക്ലേശമേശ്വര്യതി-
ദ്ദേവനും ചക്രിയായിട്ടു പാലിക്കുമേ
ഇങ്ങനെയുള്ളവൻ തന്നാലൊരിക്കലും
മംഗലമെന്തേ വിരോധമുണ്ടാകുമോ?

526

മല്ലാരിയാം മുക്കുൻ പുരുഷോത്തമ-
നല്ലാവരേയും ഭരിച്ചുകൊള്ളും ദൃഢം.
നാരായണനൊടു നേരായി മറുനി-
യാരുമില്ലെന്നതിനെലുരിച്ചീട്ടു നീ.
ആകയാലിന്നിവളേയും തൃജിച്ചു നീ
നാകലോകത്തിനു പോക പുരന്ദര!"
നാരദോക്താ ഹിരണ്യപിയാം വാസവൻ
നേരേ പരിത്യജ്യ വാനിൽ വാണീടിനാൻ.
വാരിജലോചന തന്നോടു കൂടവേ
നാരദൻ പണ്ഡിതശാലയ്ക്കുഴന്നുള്ളിനാൻ.

530

വിന്നയാകുമസുരഭായുതന്നോടു
പിന്നെയിവണ്ണമരുചെയ്തു നാരദൻ.
“കൃതബുദ്ധികളെ വെച്ചുകുളഞ്ഞിനി
നേരായി രക്ഷിക്കുമീശ്വരനെസ്സഭാ
സന്തതം ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടുകിൽ
സന്താപമെല്ലാമകലുമല്ലോ തവ
കാലേ പ്രഭാതേയെഴുന്നേറ്റുകൊണ്ടുടൻ
ബാലേ! തിരുനാമമോതിയാവോളവും

പൊയ്ക്കയിൽ ചെന്നു കളിച്ചു ശുചിപുണ്ടു
വൈകല്യവും മനുഷീഡയുമെന്നിയേ 540

മന്താരമോടു തുളസി ചേമനിയും
ചെന്താമര ചെത്തി പിടുകും കൊന്നയും
ചമ്പകം നന്തിയാർവട്ടവും മുല്ലയും
തുമ്പാലത്തമശോകവും മല്ലിക
ഏന്നിവയാദിയായുള്ള പൂഷ്പങ്ങളെ-
ച്ചെന്നു കൊണ്ടെന്നുടനൈത്രയും തുഷ്ടയായ്
വിശ്വാസമോടു ഭഗവാന്തെയച്ചിട്ടു
വിശ്വകർത്താവിനെക്കൈതൊഴുതീടു നീ
നാമന്തെയും ജപിച്ചീടുകയാവതു-
മാമയമെല്ലാമകന്നു പോകും ദ്രവ്യം. 550

കാന്തൻ വരുമളവും കമലേക്ഷണേ!
സന്താപവും തീർത്തു ഭീതിയുമെന്നിയേ
വാണീടുകയിങ്ങുതന്നെ ” യെന്നു ചിരം
വീണാധരനും തെളിഞ്ഞരുളീടിനാൻ.
മാമുനിവാചാ ഹിരണ്യാസുരപ്രിയ
കോമള ഭുവനകന്തവാണീടിനാൾ.
ഇന്നിയും കേട്ടുകൊൾകെന്നഥ മാമുനി
മന്നവൻ ധർമ്മജനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:—
ശ്രുതനായുള്ള ഹിരണ്യാസുരേന്ദ്രനും
ഘോരമായുള്ള തപസ്സു ചെയ്യുംവിയെഴ 560

മുലാഗ്നി*വർദ്ധിച്ചു മുഖാവൃതനീന്ത
ജ്വാലയെഴുന്ന തുടങ്ങീതു ഘോരമായ്;

* മൂലാധാരത്തിൽനിന്നു പൊങ്ങിയ അഗ്നി.

ലോകങ്ങളെല്ലാം ദഹിക്കുന്നതു കണ്ടു
 ലോകവാസികളും ഭീതിപൂണ്ടീടിനാർ;
 അണ്ണവമേഴും കലങ്ങിമറിഞ്ഞുടൻ;
 തിണ്ണം ജലദങ്ങളും മുറയിട്ടുതേ;
 ഉള്ള മലകളെല്ലാമിളകി തദാ;
 തുള്ളിത്തുടങ്ങിതു സർവ്വജന്തുക്കളും;
 പായും നദികളുമൊക്കെത്തിച്ചുങ്ങ
 വായുവും വിശിത്തുടങ്ങിതു ഘോരമായ്; 570

അർക്കസോമന്മാർ നിജപദം കൈവിട്ടു;
 നിഗ്ഗമിച്ചാർ മറുമുള്ള ഗ്രഹങ്ങളും;
 ആത്മരാധേരനും മഹാമുനിവൃന്ദവും
 വീഴ്ത്തുകൊണ്ടീടിനാർ വാനുലകത്തിലും;
 നാകികളും ഭീതിപൂണ്ടു വിറച്ചുട-
 നാകലന്മാരാം മുന്നികളുമായുടൻ
 “നാഥ! പരിപാഹി”യെന്നു ചൊല്ലി ഭൂതം
 വേധാവൃതനുടെ കാക്കൽ വീണീടിനാർ
 ഇണ്ടൽപൂണ്ടുളോരു വിണ്ടലർതമ്മെയും
 കണ്ടു വിരിഞ്ചനും വ്യാകലചിത്തനായ് 580

കൈയുമുയർത്തി വിധാതാവുമപ്പൊഴേ
 പയ്യവേ ദേവകളോടടുളിച്ചെയ്തു: —
 “നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടാത്തീനെന്തിനുമിഹ
 മംഗലം നല്ലുവാനുണ്ടു നാരായണൻ
 ആമയം പോക്കുവാനിന്നു നമുക്കിങ്ങ
 ഓമോദരനെന്നതോത്തു കൊണ്ടീടുവിൻ
 എന്നതുകൊണ്ടു ഭയത്തെക്കളഞ്ഞിഹ
 വന്നതിൻകാരണം ചൊല്ലുവിനാദരാൽ

ഭാനവനാരാജപ്രവമുള്ളതു
ഞാനറിഞ്ഞത്രേയിരിക്കുന്നു മൂന്നമേ.

590

ഇപ്പൊഴുമുണ്ണമോ മററതെന്നിയേ
കെല്ലോട്ടു നാകലോകത്തെയകന്നിതോ?
കുറങ്ങു പറ്റലരായവരത്രയും
തെററന്നു ചെയ്തവാറുണ്ടോ പുതുമയായ്?
ഇന്നതെന്നു പറഞ്ഞീടുവിൻ നമ്മോടു
പിന്നെയതിന്നുപായാ നിരുപിച്ചിടാം.”
സ്രഷ്ടാവിവണ്ണമുള്ളും മൊഴി കേട്ടു
ധൃഷ്ടനാമിന്ദ്രനും ചൊല്ലിനിന്നീടിനാൻ:—
“നിന്തിരുവുള്ളത്തിനാൽ ജഗത്തൊക്കയും
സന്തതം സൃഷ്ടിച്ചതും ഭവാനല്ലയോ?

600

സ്ഥാനങ്ങൾ വെച്ചുറെയോരോ ജനങ്ങൾക്കു
ഭീനതകൂടാതെ നൽകുന്നതും ഭവാനും.
സൃഷ്ടജന്തു മുതലാദിയിലൊക്കയും
സാക്ഷിയായിട്ടിരിക്കും നിന്തിരുവടി.
ഈരേഴു ലോകം ധരിച്ചുരുളുന്നതും
സാരസോൽഭൂതനാകും ഭവാനല്ലയോ?
എന്നതിലും വിശേഷിച്ചു ഭവാനഹോ
ഉന്നതമായ കരുണയുണ്ടെങ്ങുള്ളിൽ.
വിദ്യാതനാകും ഹിരണ്യമഹാസുര-
നിക്കാലമങ്ങു തപസ്സു ചെയ്യും വിധേയ

610

ഉത്തമാംഗം പിളർന്നിട്ടു മൂലാഗ്നിയാൽ
കത്തിയെഴുന്നു ഭവിച്ചു ലോകങ്ങളും.
ആടൽപൂണ്ടെങ്ങുമിരുന്നുക്രൂരായ്യാ-
ലോടിവന്നു വയമത്ര ജഗൽപ്രഭോ!

എന്തെന്തവന്റെയഭിമതമെന്നതു
 നിന്തിരുവുള്ളത്തിലേറവേണമിനി.
 അല്ലായ്ക്കിലോ ജഗത്തൊക്കെയുമിന്നിമേ-
 ലില്ലാതെവന്നുകൂടും കരുണാനിയേ!
 വിശ്വതനാം പരമേശ്വരിൻ! നമോസ്തു മ-
 ററാശ്രയമില്ല ഞങ്ങൾക്കു ജഗൽപതേ!”

620

നാകനാഥനിവണ്ണമുരയ്ക്കും വിധൗ
 പോക നാമെന്നു പുറപ്പെട്ടു നാമുഖൻ.
 രാജഹംസത്തിൻ കഴുത്തിൽ കരേറീട്ടു
 രാജീവസംഭവനേററം വിളങ്ങിനാൻ.
 ചെന്നു മൃഗം നിരന്തു മുദാ ഭേദകൾ
 വന്നു തുടങ്ങി മുനികളുമാദരാൽ.
 മറ്റും മഹായോഗികൾ സനകാദികൾ
 മുറ്റും നിരന്നുകൂടിതജൻസന്നിധൗ.
 ‘സ്വാമിൻ! ജയ! ജയേ’തി പുകണ്ണേററവു-
 മാമോദമോടു ഗീതങ്ങൾ വാദിക്കയും

630

സാമവേദത്തെയുയരെജ്ജപിക്കയും
 പൂമലർകൊണ്ടുടൻ വർഷം പൊഴിക്കയും
 വെണ്മതി പോലെ കുടകൾ നിരക്കവേ-
 യുണയയിൽ നാരദൻ വീണ വായിക്കയും
 അപ്പാരസ്രീകൾ കൊണ്ടാടിക്കളിക്കയും
 കെല്ലോട്ടു നാകികളൊക്കെപ്പുള്ളയ്ക്കുവേ
 ഭേരി പടഹമുടുക്കു മുരശുകൾ
 നേരേ തകിലുമിടയ്ക്കു തമ്മിട്ടവും
 ആനകം ഭുവിഭി മട്ടിളം തപ്പുകൾ
 ചീനക്കഴൽ കൊമ്പു കാളവും വീണയും

640

ഉത്തമമാകുന്ന വാദ്യങ്ങളൊക്കെയും-
 മത്സ്യനവും മുഴക്കിച്ചുകൊണ്ടിങ്ങനെ
 വാരിജസംഭവനമെഴുന്നള്ളിനാൻ
 നേരേ ഹിരണ്യൻ വസിക്കുന്ന ടിക്കതിൽ.
 ഇരക്കുണഗോചരനല്ലാത്തസുരനെ-
 സ്സുക്ഷുദ്രപ്പാദരിശിച്ചു വിരിഞ്ചനം.
 പുണ്യമിയന്ന കമണ്ഡലുനീരിനാ-
 ലണ്ണോജസംഭവൻ പ്രോക്ഷിച്ചു മെല്ലവേ.
 പുററീന്ത സർപ്പം പുറപ്പെട്ടതുപോലെ
 തെററന്നെഴുന്നേറുന്നിനിതു ഭാനവൻ.

650

മുന്നമേ മാഞ്ഞുപോയോരു ശരീരവു-
 മന്നേരമെത്രയും ചിത്രമായ് വന്നതേ.
 നീലാഞ്ജനഗിരിപോലേ വളന്നവൻ-
 കോലത്തെ വാഴ്ത്തുവാൻ വേലയുണ്ടെത്രയും.
 ചെമ്പിച്ച കേശവും മീശയുമങ്ങനെ
 വമ്പിച്ച നെററിത്തടം ചില്ലിവല്ലിയും
 ചെമ്പരത്തിപ്പൂവു പോലേ ചുകന്നടൻ
 വമ്പിച്ച കണ്മിഴി കാൺകിൽ ഭയങ്കരം
 ഉന്നതനാസികയും കഴ കാതതിൽ
 മിന്നുന്ന കണ്ഡലവും മകരോപമം

660

അമ്പിച്ചിത്തെല്ലു പോലേ വളഞ്ഞെററവും
 വമ്പിച്ച ഭംഗങ്ങളുമതി ഭീഷണം
 വൃത്തമൊത്തുള്ള ഗളത്തിലണിഞ്ഞുള്ള
 മുത്തുരത്നങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള മാലകൾ.

ഉന്നതമാകിയ തോളിനു തുല്യമായ്
 കണ്ഠപോലും പുനരില്ലെന്നു നിണ്ണയം.
 വണ്ണം തിരണ്ടു നീണ്ടുള്ള ഭജങ്ങളിൽ
 തിണ്ണം തിളങ്ങും തരിവള തോറവള
 കല്ലു വെച്ചുള്ള നല്ലംഗുലീയങ്ങളാ-
 ലുല്ലസിച്ച്ീടും വിരലുകൾ പത്തിലും

670

വിസ്തൃതമാകിയ വക്ഷഃസ്ഥലങ്ങളിൽ
 കസ്തൂരിയാദിയായുള്ള ചേപ്പങ്ങളും
 നേരേയുദരവും നാഭിപ്പുതുരയും
 പാരമായുള്ള ജഘനവുമങ്ങിനെ
 കാഞ്ചനകാഞ്ചികൾകൊണ്ടു മുറുകിട്ടി
 പൂഞ്ചേലമീതേ നിരന്നുകൊണ്ടേറവും
 ഉയരുജാനക്കളധികമിതെത്രയും
 നേരേ തൈരിയാണിയും പ്രപദങ്ങളും*
 ഇങ്ങനെ നിന്നു വിളങ്ങുമസുരനെ-
 യങ്ങു കണ്ടീടിനാർ വിണ്ടലരാദികൾ.

680

ഉന്നതനാകുമവനമനന്തരം
 മൂന്നിലാമ്മാറു വിരിഞ്ചനെക്കണ്ടുടൻ
 ദണ്ഡമാനേന ഴ നമസ്കരിച്ചേററവും
 തിണ്ണം തെളിഞ്ഞു പുകണ്ണു തുടങ്ങിനാൻ:
 “നാമ്പുചായ നളിനാസനായ നമോ
 മേന്മയേറും ബ്രഹ്മരൂപായ തേ നമഃ
 ലോകകർത്തേ നമോ ലോകകർത്തേ നമോ
 ഏകനാകം പരബ്രഹ്മമുതേ! നമഃ

---

* പാദാഗ്രങ്ങൾ. ഴ ദണ്ഡം കണക്കെ.

ആയിരം വട്ടം ചതുർഗുഹ പോകിലേ
 ആയിരവരും പകലെന്ന് ചൊല്ലും വിഭോ! 690

പിന്നെയൊരു സഹസ്രംകൊണ്ടു രാത്രിയാ-
 മന്നങ്ങു നിദ്രയാം കാലമതല്ലയോ?
 നിദ്രയാം കാലം കഴിഞ്ഞു ജഗത്തെയും
 ഭ്രമമായ് സൃഷ്ടിപ്പതും ഭവാനല്ലയോ?
 കാത്തുകൊണ്ടിടുന്നതും ഭവാനെത്രയും
 പേർത്തുമ്മോ സംഹരിക്കുന്നതും ഭവാനും.
 മൂന്നു ഗുണത്തെയും (1) പൂണ്ടുകൊണ്ടേററവും
 നന്നായ് തെളിഞ്ഞു കൊണ്ടിടുന്നതും ഭവാനും
 മായയ്ക്കു ധിപതിയായഞ്ചു മാത്രമായ് (2)
 നാനാകലാ (3) രൂപനാഥനായേകനായ് 700

പഞ്ചഭൂതനായ് (4) പ്രപഞ്ചസ്വരൂപനായ്
 സഞ്ചിതപഞ്ചവിശതതപ (5) രൂപനായ്
 വേദാന്തവേദനായ് വേദസ്വരൂപനായ്
 ആദിയുചനവുമില്ലാത്ത വസ്തുവായ്

(1) സത്വം, രജസ്സ്, തമസ്സ്.

(2) ശബ്ദതന്മാത്രം, സ്പർശതന്മാത്രം, രസതന്മാത്രം, രൂപതന്മാത്രം,
 ഗന്ധതന്മാത്രം, ഏകദേശ പഞ്ചതന്മാത്രങ്ങൾ.

(3) ചന്ദ്രകലകൾ എന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഷോഡശകലകളുടെ
 രൂപങ്ങൾക്കു നാമം.

(4) പഞ്ചഭൂതമയം.

(5) ക്ഷിതി, ജലം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം, ഗന്ധം, രസം,
 രൂപം, സ്പർശം, ശബ്ദം, നേത്രം, നാസിക, ജിഹ്വ, കർണ്ണം,
 തപസ്, ഹസ്തം, പാദം, മുഖം, പായു, ലിംഗം, പ്രകൃതി, മനസ്സ്,
 ബുദ്ധി, അഹങ്കാരം എന്നു ഇരുപത്തുനാലു തത്വങ്ങളു
 ലിന്തിന്നു കവിഞ്ഞു ഇരുപത്തഞ്ചാമത്തെ തത്വമായ സദാ
 ശിവതത്വം.

നാലു വേദത്തിന്നുമാലയമായുള്ള
നാലു മുഖവനാം തന്മൂരാനെ! ജയ.
വാണിമാതിൻ മണ്വാള! ജയ ജയ!
പ്രാണിപതേ! പത്മയോനേ! ജയ ജയ
ആരറിയും നിന്തിരുവടി തന്നുടെ
സാരമായുള്ള വിഭാസങ്ങളൊക്കയും?

710

അന്ധനാകുന്നോരടിയനിങ്ങോക്കുകി-
ലെന്തറിയാം കമലാലയനാം വിഭോ!"
ഇങ്ങനെ ചൊല്ലി സ്തുതിച്ചു ഹിരണ്യനും
മംഗലപാദങ്ങൾ കൂപ്പി നിന്നീടിനാൻ.
എന്നവൻതന്നെ നോക്കിത്തെളിഞ്ഞെററവും
മന്ദസ്തിതം പൂണ്ടരുളിനാൻ നാമ്പുവൻ:
“സത്തുഷ്ടനായേനഹമസുരേശപര!
ചിന്തിക്കിൽ നിന്നോടു തുല്യരില്ലാരുമേ.
എത്രപേരുണ്ടു തപസ്സുചെയ്യുന്നവൻ
ചിത്രം തവ തൊഴിലോത്തുകാണാം വിധൗ.

720

ദേവവർഷം ശതം ദേഹവും കൂടാതെ
കേവലമണ്ഡിയിൽ ജീവനെ വെച്ചു നീ.
ഉഗ്രമായിത്തപം ചെയ്യുന്നവരിൽ വ-
ച്ചുഗന്നെന്നുള്ളതു നിണ്ണയം നീയെടോ.
ചിന്തിപ്പതിനെത്തരുന്നതുമുണ്ടു ഞാ-
നെന്നു വേണ്ടുന്നതു ചൊല്ലുകെന്നോ ടിനി".
പ്രീത്യാ വിരിഞ്ചനരുളി മൊഴി കേട്ടു
ദൈത്യനുമഞ്ജവി പൂണ്ടു ചൊല്ലീടിനാൻ
“ഇച്ഛിച്ചു നൽവരം നല്കുന്നതാകിലോ
മെച്ചമായ് ചൊല്ലുന്നതുമുണ്ടു കൃപാനിധേ!

730

ജീവജന്തുക്കളായുള്ള വററാലുടൻ
 രാവു പകലുകത്തും പുറത്തുമേ
 മംഗലനായ ഭവാനുടെ സൃഷ്ടിയിൽ
 തങ്ങുന്നവററാലവല്യനായിടുവാൻ
 തന്നീടുക വര"മെന്നു കേട്ടിട്ടജൻ
 തന്നേനിതെങ്കിൽ ഞാനെന്നരുളീടിനാൻ.
 തന്നോടു കൂടി വന്നുള്ളമരന്മാർ
 പിന്നെയജനും വിട കൊടുത്താദരാൽ
 സത്യലോകത്തെഴുന്നള്ളിത്തെളിഞ്ഞുടൻ
 സ്വസ്ഥനായിട്ടിരുന്നീടിനാൻ നാരുഖൻ.

740

കേട്ടുകൊൾക ഭൂമിപാലേന്ദ്രരത്നമേ!
 വാട്ടമകന്നു ഹിരണ്യനനന്തരം
 ഇഷ്ടമായുള്ള വരം ലഭിച്ചിട്ടുടൻ
 തൃഷ്ടനായ് തന്നുടെ നാട്ടിലും പൂകിനാൻ.
 കാഴ്ചയുമായ് വന്നു കണ്ടുകൊണ്ടീടിനാൻ
 വേഴ്ചയിൽ വന്നുള്ള ദാനവരൊക്കയും.
 എല്ലാവരുമൊത്തു കൂടി വണങ്ങിട്ടു
 ചൊല്ലിനാരങ്ങവനോടുമസുരകൾ:-
 "നാഥനായുള്ള ഭവാനേ വയമിഹ
 പ്രീതിപൂർവ്വം ദരിശിച്ചുകൊണ്ടീടുവാൻ

750

എത്രയും പുണ്യമുണ്ടായ് വന്നതുകൊണ്ടു
 ചിത്രമത്രേ വരുവാനിഹ കാരണം.
 അണ്ണോജസംഭവനും പ്രീതിപൂണ്ടുടൻ
 തിണ്ണം വരം തന്നതും ഭാഗ്യമല്ലയോ?
 ഇന്നുമുണ്ടെന്നു പറയുന്നു ഞങ്ങളും
 ഖിന്നത വന്നതുമൊക്കവേ കേൾക്കുമോ

അങ്ങു തപസ്സിനു പോയോരു നേരത്തു
സംഗരത്തിന്നു*വന്നീടിനാൻ ദേവകൾ
പോരിൽ ജയിച്ചു പുരന്ദരൻ നിന്നുടെ
ഭാര്യയെക്കൊണ്ടു പോകുന്നത് കണ്ടുടൻ

760

നാരദനാകും മുനിവരൻ തന്നുടെ
ഗീരുക്കൾകൊണ്ടു വീണ്ടീടിനാൻ മെല്ലവേ.
തന്നുടെ പണ്ണശാലയ്ക്കൽ വെച്ചിട്ടുടൻ
ഖിന്നത തീർത്തു പാലിച്ചുകൊണ്ടീടിനാൻ”
എന്നവർ ചൊന്നതു കേട്ടു ദൈത്യേന്ദ്രനും
നന്നായ് ചുവന്നിതു കണ്ണുകളോരവും
പല്ലം കടിച്ചു വിറപ്പിച്ചു മീശയും
ചില്ലിത്തലയൊന്നിളകി വളഞ്ഞുതേ
ഓഷാധരവും വിറച്ചുതിഭീമമാ-
യട്ടഹസിച്ച് ചൊല്ലീടിനാനിങ്ങനെ:

770

“നമ്മുടെ വർത്തമാനത്തെ മറന്നിതോ
ചെമ്മെ വനത്തിലൊളിച്ചു നടന്നതും
ആഞ്ചലില്ലാതവൻ തന്നെയെന്നെന്റെ
കണ്മണിലാമ്മാറു കണ്ടു കിട്ടീടുകിൽ
പാരാതവനെയും കൊണ്ടു വന്നിട്ടു ഞാൻ
നേരേ പിടിച്ചു കെട്ടിച്ചമച്ചീടവൻ
കേൾപ്പിനസുരകളേ ഇന്നു തൊട്ടിനി-
ക്കെല്ലോടു കാണുകിലെന്നോടു ചൊല്ലുവിൻ
അല്ലായ്യിലോ നിങ്ങൾ കൊല്ലുകിലും മതി
വല്ലായ്കയുണ്ടാമതല്ലയെന്നാകിലോ”.

780

എന്നു നിയോഗിച്ച പിന്നെ ഫിരബ്ബനും
 തന്നുടെ സേനയോടുമൊരുമിച്ചുടൻ
 നാകലോകം പ്രവേശിച്ചു ജയിച്ചുവ-
 നാകവേ പിന്നെയടക്കീ ഭൂവനവും
 ഭാര്യയോടും കലന്ദനാരം തെളിഞ്ഞവൻ
 നേരേയമരാവതിയിൽ വാണീടിനാൻ.
 അപ്പുതന്നെക്കൊന്നു യോഗ്യമെടുപ്പതിൽ
 മെച്ചമേ ചിന്തയും പൂണ്ടുകൊണ്ടൊദരാൽ
 ഇരൂലോകത്തു യഥാസുഖമാംവണ്ണ-
 മിദ്രാരിയും വാണ കൊണ്ടിരുന്നീടിനാൻ. 790

പാണ്ഡവ! കേട്ടുകൊൾ ഭാനവവീരനും
 വിണ്ണിൽ സുഖിച്ചിരിക്കും പ്രകാരങ്ങളും.
 മാണിക്യജാലങ്ങൾകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചുള്ള
 ചേണരൊഴും മതിലേഴുണ്ടു മുഴുവും.
 ഓരോ മതിലിനും നാലുണ്ടു ഗോപുരം
 മേരുശൃംഗോപമം സൂര്യസമപ്രഭം.
 പുത്തൻ മണിനിര കൊണ്ടു പടുത്തുള്ള
 രത്നസോപാനമാഗ്ഗ്വമതിമോഹനം
 പൊന്നയമായ് പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടേററവും
 നിർമ്മലമായ തെരുവുകൾക്കൊക്കെയും 800

ചിത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ചമച്ചുള്ള ഭിത്തിക-
 ഉത്രയുമതുഭൂതം പാർത്തുകണ്ടൊളവും.
 വെണ്മതിപോലവേ നിന്നു ശോഭിച്ചെഴും
 വെണ്മാടജാലങ്ങളിങ്ങു ചൊല്ലാവതോ?
 തോരണംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ വഴികളും
 പാരമ്യയന്മ മിന്നും കൊടിക്കൂറുകൾ

വാരണശാലകൾ വാജിശാലകളും
 പാതവാം നാടകശാലകളെന്നിവ
 ആളിമാരോടു കലൻ തരുണിമാർ
 കേളികോലം ഭവനങ്ങളും മോഹനം.

810

ഉത്തമമാകിയ നൽപുരിതന്നുടെ
 മദ്ധ്യത്തിൽ മേവും മഹാരാജധാനിയും
 വിത്തങ്ങൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞു വഴിഞ്ഞുട-
 നെയും മോഹനം പാതുകങ്ങളോളവും
 ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലുകൊണ്ടുമിടയിടെ-
 ചുറ്റുമിലയാൽ ചമച്ച മുററങ്ങളും
 മാളികയും മഹാമണ്ഡപജാലവും
 നീളമുള്ളോരു സ്തംഭങ്ങൾ പലതരം
 കല്പകദാരുക്കൾകൊണ്ടു ശോഭിച്ചെഴും
 ശില്പംകലനുള്ള പുകാവനങ്ങളും

820

പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ ലതകളും
 മെപ്പൊഴും വീയി നില്ക്കുമിളഞ്ഞെന്നലും
 മന്ദം മുരളുന്ന വണ്ടിൻകലങ്ങളും-
 മനങ്ങളാദിയായുള്ള പക്ഷികളും
 സാരസംകൊണ്ടു ശോഭിച്ചുമേവീടുന്ന
 വാരുറു നില്ക്കും സരസ്സുകളൊക്കയും
 ഇങ്ങനെയുള്ള രാജ്യത്തിലസുരനും
 പൊങ്ങിനമോദന വാണുകൊണ്ടിടിനാൻ.
 എന്നതുകണ്ടുള്ള ദേവകളൊക്കയും
 നന്നായസുരനേസ്സേവിച്ചു മേവിനാൻ.

830

അംബരചാരികളായവരും തദാ
 തുംബുരുനാരദന്മാരും സ്തുതിക്കണം.

രണ്ടു മുതലായ നാരിമാരൊക്കെയും
 വമ്പോട്ടു നൃത്തമാടേണം മഹീപതേ!
 സപ്തമുനികളെല്ലാം വന്നു നിത്യവും
 സാതപികരായ് പുരാണങ്ങൾ കേൾപ്പിക്കണം.
 കാലത്തു വന്നു ബ്രഹ്മസുതി നിത്യവും
 കാലഫലങ്ങളെല്ലാം പഠഞ്ഞീടണം.
 പാവകഭേവൻ പരിപോടശനങ്ങൾ
 കേവലം വച്ചുകൊള്ളേണമെന്നുടീനും.

840

വായുവുമെങ്ങുമടിച്ചു കോരീടണം,
 തോയപനല്ലോ തളിച്ചു കൊള്ളുന്നതും.
 പുഷ്പങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നീടേണമാദരാൽ
 കെല്ലോട്ടു കാന്നനഭേവതമാരുമേ.
 എങ്ങു കണ്ണാടിയെന്നു പറയുന്നേര-
 മങ്ങു ശശി മുത്തിമാനായി നില്ക്കണം.
 ഏറെപ്പറഞ്ഞെന്നു കാര്യം ഭൂപതേ!
 നേരേ ത്രിമൂർത്തികളേയൊഴിച്ചൊക്കെയും
 തന്നുടെ ചൊൽക്കലടക്കി ലോകങ്ങളും
 നന്നായൊരു കടകീഴിൽ വാണീടിനാൻ.

850

കേട്ടുകൊണ്ടൊലും നരപതേ! ഭാനവൻ
 വാട്ടമകന്നു പാലിക്കും പ്രകാരവും.
 മേടിനി തന്നിൽ വിതച്ചു വീഞ്ഞൊക്കെയും
 മോദമോടക്കുയമായി വർദ്ധിച്ചിട്ടും.
 തിങ്ങളിൽ മൂന്നു മഴ പൊഴിഞ്ഞീടണ-
 മെങ്ങുമേ നല്ല നിറവിളവാകണം.
 ആരും മല കടലും തെളിഞ്ഞേതറവും
 വീരോടു ദിവ്യരത്നങ്ങൾ നല്കീടണം.

ചഞ്ചലമെന്നിയേ പൂങ്കാവിലെങ്ങുമേ
തേഞ്ചോരിഞ്ഞീടണം പൂത്തു നിന്നേററവും. 860

കാലത്തു പൂത്തു കാഴ്ചയ്ക്കണം തരക്കുളം
ബാലികമാരും പ്രസവിക്കു വേണമേ.
ചൊൽക്കൊണ്ടു നിന്നുള്ള ഭാഗവനിങ്ങനെ
വിഖ്യാതപെരുത്തും വാഴും ഭഗവന്തരേ
ആടൽ പൂണ്ടീടിന ദേവകളൊക്കയും
കൂടി നിരൂപിച്ചു ചൊല്ലി നിന്നീടിനാർ:
“എത്ര കാലമിവൻചൊല്ലുകൾ കേട്ടു നാ-
മത്ര വസിക്കുന്നതുമഹോ വിന്നരായ്!
മല്ലാരിതൻ ചരണാംബുജമെന്നി മ-
ററില്ലൊരാലംബം നമുക്കു ചിന്തിക്കിലോ. 870

എല്ലാവരുമായി വൈകാതെ ദേവനോ-
ടല്ലലല്ലാമുണർത്തിക്കു വേണ്ടുന്നതും.
പന്നഗശായി താനല്ലയോ നമ്മുടെ
വിന്നത തീർത്തു പാലിച്ചതു മുന്നമേ?”
മേന്മയോടിക്കൂടെ ചൊല്ലീട്ടു ദേവകൾ
നാനുഖനോടുമൊരുമിച്ചു ചെന്നടൻ
പാലാഴി പുകു പുരുഷസൂക്തംകൊണ്ടു
ചാലവേ നിന്നു പുകണ്ണോരനന്തരം
മോദിതനായ മുക്കുന്ദനമന്വിനോ-
ടാദിതേയാൻ സ്തിതപൂർവ്വമുചേ മുദാ: 880

“നിങ്ങളുടെ വ്യസനങ്ങളെല്ലാമഹ-
മിങ്ങറിഞ്ഞത്രേയിരിക്കുന്നു മുന്നമേ.
ഞാനറിയാതെ കണ്ടൊന്നമില്ലെങ്കിലും
ഭീനതയൊക്കെയറിഞ്ഞുപോരുന്നുതേ.

എന്നാലുടാസീനമെന്തിനാണെങ്കിലോ
 നന്നായതു കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ നിങ്ങളും.
 കാലമല്ലോ സകലർക്കുമോർത്തീടുകി-
 ലാലംബമായിട്ടു പോരുന്നതത്രയും.
 കാലം വരുമുളവും പാർത്തുകൊണ്ടിനി
 വേലകളുത്തു വാണീടുക വേണ്ടതും. 890

ആരണർ തമ്മെയും ദേവചിട്ട കമ്മങ്ങൾ
 നേരേ മുടക്കിച്ചുമച്ചുകൊണ്ടേറവും
 പാതിപ്രത്യംപൂണ്ട യോഷിജനത്തെയും
 പ്രീതിപൂർവ്വം മടംകൊണ്ടു പുണർടൻ
 കേഴുമാറാക്കിക്കലസ്രീജനത്തെയും
 പാഴായ്യിത്തരംചെയ്തു വസിക്കയാൽ
 ജീവനുതനായിരിക്കുമിപ്പാഴ്നെ-
 കൊൽവതിനായ് മമ ഭണ്ഡമില്ലാട്ടുമേ.
 പുത്രനൊരുവൻ പിറക്കുമിവൻ തനി-
 ക്കത്രയും ഭക്തിമാനായും വരും മയി. 900

പിന്നെയവനോടു വൈരമുണ്ടാമിവ-
 നന്നു ഞാൻ സിംഹമായ് സംഹരിച്ചീടുവൻ”
 എന്നരുൾചെയ്തു മറഞ്ഞു മുകുന്ദനും
 ഖിന്നതനീക്കിത്തളിഞ്ഞു വാനോർകളും
 ഭാനവൻതന്നെ മൃതനെന്നു നന്നായി
 മാനസംതന്നിലുറച്ചു വാണീടിനാർ.
 അക്കഥ നില്ക്കട്ടെ ഭാനവപത്നിക്കു
 ഗർഭംതികഞ്ഞു നോവുതുടങ്ങീ തദാ.
 ധർമ്മം പ്രകാശിക്കവേണമെന്നും നല്ല
 കർമ്മഫലമിവണ്ണു വരുമെന്നതും 910

ദേവകൾക്കുണ്ടായ സങ്കടംപോക്കുവാൻ
 മേവും ഹരിയുടെ നാമഫലത്തിന്നും
 ശ്രീപതിനാമസ്തരണചെയ്യുന്നവ-
 ങ്കാപത്തണയുകയില്ലെന്നതിന്നുമേ
 നിശ്ചലമായുള്ള ഭക്തിയുണ്ടാകിവി-
 ണ്ഠച്ചുതൻ രക്ഷിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നുമേ
 ഭക്തരെ ദേവപിപ്പവർത്തിന്റേ ഫലം
 വ്യക്തമായ് തന്നേ ഭവിക്കുമെന്നുള്ളതും.
 ചൊല്ലുള്ള ഭാഗവവീരൻ മേന്മയിൽ
 നല്ല ഗതി വരുവാൻമങ്ങാദരാൽ

520

ചേററിൽ മുളച്ചുള്ള താമരപ്പൂവുപോൽ
 തെററന്നു പുത്രരത്നം ജനിച്ചു മുദാ.
 പുത്രനുണ്ടായെന്ന വൃത്തമിങ്ങപ്പൊഴേ
 ചിത്രമായ് ഭാഗവനോടു ചൊല്ലീടിനാർ.
 ഉണ്ണിയുണ്ടായെന്ന വാർത്തകേട്ടിട്ടവ-
 നെണ്ണമില്ലാത സന്തോഷം മുഴുത്തുടൻ
 ചൊല്ലിനിന്നീടുന്നവർക്കു കനിവോടു
 നല്ല പുടവയുമാഭരണങ്ങളും
 തന്നുടെ മെയിലണിഞ്ഞവയൊക്കെയു-
 മൊന്നൊഴിയാതെ നല്കീടിനാൻ പ്രീതനായ്. 930

ഭംഗി പൂണ്ടീടിനോരംഗനമാർകളും
 മംഗലപാണികളായി വന്നാദരാൽ
 നാലു ദിക്കികളും ദീപവും വച്ചുട-
 നാലയമെല്ലാമലങ്കരിച്ചീടിനാർ.
 സ്വപ്നങ്ങൾകൊണ്ടു ചമച്ചുകൊണ്ടുള്ളൊരു
 പൂണ്ണകംഭങ്ങൾ നിരത്തിനാരെങ്ങുമേ.

ഓനവരാജൻ പുത്രനുണ്ടായെന്നു
മാനീനിമാരും പറഞ്ഞു വിനീടിനാർ.
എന്നതു കേട്ടുള്ള ദേവികളൊക്കയും
ഖിന്നഭാവം കളഞ്ഞു തെളിഞ്ഞു മുദാ.

940

നന്ദനനുണ്ടായ വാത്ത് കേട്ടെത്രയും
നന്ദിതരാകിയ മന്ത്രികളൊക്കയും
ദൈതേയവീരനരികത്തു ചെന്നടൻ
ചൈതല്യുണ്ടായ തോഷം പറഞ്ഞീടിനാർ.
സന്തോഷവാരിയിൽ മുങ്ങിയസുരനും
ചിന്ത തെളിഞ്ഞു പൂരിച്ചിതു ദേഹവും
മെയ്യും മറന്നു ചെയ്യേണ്ടും കരുമങ്ങൾ *
പയ്യവേയൊന്നുമറിയാതിരുന്നടൻ
പൊന്മയമാകിയ സിംഹാസനത്തിന്നു
ചെമ്മെയിറങ്ങി നടന്നടനാദരാൽ

950

സ്നാനവും ചെയ്തങ്ങ മണ്ടി വന്നിട്ടുടൻ
ഭാനങ്ങൾ ചെയ്തു ഭൂദേവരുമായ് മുദാ
മംഗലമാകിയ വേദധ്വനിയോടു-
മങ്ങു തൻ മന്ദിരം പൂക്കു സന്തുഷ്ടനായ്
എന്നുടെ വംശം തഴുപ്പിപ്പതിന്നാശു
വന്നുള്ള പുണ്യമാകുന്ന കുമാരനെ
കൊണ്ടു വരികെന്നു കേട്ടോരു നേരത്തു
കൊണ്ടുവന്നാളോരു കൊണ്ടൽവേണീമണി.
പട്ടു പടവയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടന്നവൾ
പെട്ടെന്നു ഭാനവൻ കൈയിൽ നൽകീടിനാൾ. 960

താങ്ങിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നവോടവൻ
 പാങ്ങാകവേ മടിയിൽ കൊണ്ടിരുന്നെൻ
 മന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലിത്തലയിൽ മുകന്നിതു
 തന്ത്രികളായുള്ള ഭൂദേവർ ചൊല്ലിനാൽ.
 ജാതകമ്ലം കഴിച്ചിട്ടു ഹിരണ്യനം
 മാതാവു കൈയിൽ കൊടുത്തു തനയനെ
 ആരണർ ചൊല്ലിനോരാശിയും കേട്ടു കേ-
 ട്വാശ തെളിഞ്ഞിരുന്ന സുരവൈരിയും.
 നാമകരണം കഴിച്ചു കുമാരന-
 ങ്ങാമോദമോടു പ്രാർത്ഥനെന്നാദരാൽ.

970

നേരേ പറഞ്ഞുകൂടായിന്നവനുടെ
 സാരമായുള്ള ഗുണങ്ങൾ ഭൂപാലക!
 സർവ്വലോകത്തിനാധാരഭൂതനായ്
 സർവ്വകർമ്മത്തിനും സാക്ഷിയുമായവൻ.
 ഭൂദേവരെന്നുള്ള പേരു കേട്ടീടുകി-
 ലാദരവോടു വണങ്ങി നിന്നീടുവോൻ.
 ഇന്ദ്രിയമായുള്ള വൈരികൾക്കെന്നുമേ
 തന്ത്രി * ക്ഷമവുണ്ണമേ വശമല്ലവൻ.
 തന്നുടെ ജീവനെപ്പോലെ തന്നേ സദാ
 നന്നായനകമ്പയുണ്ടു ജന്തുക്കളിൽ.

980

സത്തുക്കളായവരെക്കണ്ടുതെങ്കിലോ
 ചിത്തമോദന കൈകൂപ്പി നിന്നീടുവോൻ.
 മാനസംതന്നിൽ കരുണയുണ്ടേററവും
 ഭീനരെക്കാണുന്നതാകിലോ ഭൂപതേ!

ആവാദ്യത്തെക്കുറിച്ചുവെന്ന് കല്പിച്ചു-
നാലരിച്ചീടുവോൻ വിശ്വാസമോടവൻ.

(1) ആറായ ശത്രുക്കളെത്തുടച്ചീടുവാ-
നേരം ബലം പാതുതുകാണുന്നതാകിലോ.
ശത്രുക്കളെ പ്രശംസിക്കുമവനുടെ
ചിത്രമായുള്ള ഗുണങ്ങൾ കാണും വിധേയ 990

നാരായണൻ തിരുനാമവന്നോടു
പാരാതെ ചെന്നങ്ങു ചേരുകമൂലമായ്
കാരിയമായുള്ളതെന്തെന്നറിയാതെ
പാരമാമാനന്ദവാരിയിൽ മുങ്ങുവോൻ.
ദീനഭാഷംപൂണ്ടു കേഴുമിടയിടെ
മാനസേ മോദം കലൻ ചിരിക്കയും
ഉറങ്ങു തുടങ്ങിയിട്ടുള്ള കരുമങ്ങൾ
കാണിപോലുമറിഞ്ഞീടുകയില്ലവൻ.
ചിത്തഭ്രമംപൂണ്ടു മത്തനായേററവും
ബലമോദനേ നിലവിളിച്ചീടുവോൻ. 1000

എന്നതു കണ്ടുള്ള മാലോകർ തങ്ങളിൽ
നിന്നു പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാരിങ്ങനെ:-
ബാധിതനായിതു വയ്ക്കുനാ (?) ചെന്നതു
ബോധമേ ഭ്രാന്തിയത്രേയെന്നിതു ചിലർ.
ചൊല്ലാം പിറവിഗുണമെന്നതേ ചില-
രല്ലെടോ ഭൃഷ്ടതമെന്നു തന്നേ ചിലർ.
ഭീഷണമാകും പുലിയുടെ ഗർഭത്തിൽ
മൃഷ്ടികളാകെ (2) നണ്ടായതു പോലെ

(1) ആറുശത്രുക്കൾ = കാമക്രോധലോഭമോഹമമത്സർപ്പങ്ങൾ (2) മാഞ്ചാരൻ

ശുരനാകന്നോരസുരരാജാവിനി-
ദ്രാരക(1)നൊട്ടുമേ ചേരുവോനല്ലോ! 1010

ഇത്തരം ഭാഷണം ലോകർ ചൊല്ലുന്നതും
സത്വരം കേട്ടു പ്രല്ലാഭനാം ബാലനും
ദോഷമില്ലാത്ത നമുക്കിവയൊക്കയും
ഭ്രഷണമെന്നു ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിടീനാൻ.
ഭക്തിക്കു വിഷ്ണു വലസേവയെന്നതും
വൃക്തമായ് ചൊല്ലുന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളാദരാൽ
സത്തുക്കളോടു വേണം ചേർന്നു കൊള്ളുവാൻ
മുക്തി വരേണമെന്നാകിലുണ്ടുവരും.
ഇന്നിവനും പുനരിങ്ങനെയായതു
മനവ! ശങ്കയുണ്ടാകിൽ ഞാൻ ചൊല്ലുവൻ. 1020

അർക്കനായ് ഗർഭപാത്രത്തിൽ പുന-
രുത്ഭവിച്ചുള്ള നാളേ ഭക്തിമാനിവൻ.
ദൃഷ്ടനാകും ഹിണ്യോസുരമന്ദിരേ
പുഷ്പമോദന വളൻ പ്രാപ്താദനം.
(2) വാരിരാശെര മകരേണ (3) സമനപിതം
നേരേ മണി വന്ദിച്ചീടും കണക്കിനെ.
എല്ലാജ്ഞാഴും ഹരിയെ സ്തുരിച്ചാദരാ-
ലല്ലലകന്നു വളൻകൊണ്ടിടീനാൻ.
വിത്തു ചെറുതായിരിക്കിൽ വൃക്ഷങ്ങളു-
മോത്തുകാങ്ങിൽ ചെറുതായ് വന്നുകൂട്ടുമോ? 1030

നല്ല പ്രണവം(4)ചെറുതായിരിക്കിലും
ചൊല്ലാവതല്ലതിന്റേ ഫലമേവനും.

(1) പുത്രൻ. (2) കടലിൽ. (3) മകപ്രമത്യാത്തോട്. (4) ദാഹകാരം.

അങ്ങനെ തോന്നുമ്പോഴൊരിക്കലും
 മങ്ങാത ബാലനെന്നാകിലും ഭൂപതേ!
 പാരമായുള്ളോരു ഭക്തിയുണ്ടാകയാ-
 ലാരുമെതിരവനോടില്ല നിണ്ണയം.
 നാരായണനായ കല്പകശാഖിയെ
 നേരോടു ചിന്തയിൽ ചിന്തിച്ചിരിക്കയാൽ
 ഭക്തിയായുള്ളോരു വല്ലിയെസ്സുവ്വാ
 സകുതിയോടുമാത്രയിച്ചതു മുഖമായ് 1040

നല്ല ഫലങ്ങളെ നല്ലി നിന്നീടുമേ
 മല്ലാരിഭക്തിയായുള്ളോരു വല്ലിയും.
 ഭക്തിയായുള്ള മാതാവിനെച്ചിന്തയിൽ
 നിത്യവും വിശ്വസിച്ചിട്ടു വസിക്കയാൽ
 ജ്ഞാനമായുള്ള മുഖപ്പാലു തന്നെയും
 മാനിച്ചു നല്ലി വളർത്തു മാതാവു താൻ.
 ചങ്ങാതിമാരോടു കൂടിക്കളിക്കിലും
 മംഗലമായ നാമസ്തുതിയെന്നിയേ
 മറ്റൊന്നിലും ചെന്നു ചിത്തമൊരിക്കലും
 പാറുകയില്ലതു സൽസ്വഭാവമെടോ! 1050

ദിവ്യഗുണമുള്ള ദൈവകുമാരനും
 ചൊവ്വാടിച്ചിട്ടിരിക്കു പോലെ വളർന്നതേ.
 കേൾക്ക മഹീപതേ! ബാലന രാത്സര-
 മാക്കുമോടഞ്ചൊരു ചെന്നോരനന്തരം
 ഗർവ്വിതനായ ഹിരണ്യനക്കാലത്തു
 കാവ്യ * നാകം ഗുരു തന്നെ വരുത്തിനാൻ

സൽക്കാരപൂർവ്വമിരുത്തിട്ടു തന്നുടെ-
 യുരുകാമ്പിലുള്ള മനോരഥമുചിവാൻ:
 “ഭൂപതിയായ് മദം പൂണ്ടുകൊണ്ടേററവും
 താപമകന്നു വാണീടുന്നവർക്കുവോ 1060

ഭൂതിയായുള്ളൊരജ്ഞാനേന മാനസേ
 നീതിയായുള്ളതു തോന്നുകില്ലാട്ടമേ.
 മൽകലദേവതയും ഇരുവും ഭവാ-
 നോഷ്ണിൽ തവ ദാസനത്രേയടിയനും
 പുത്രനു വിദ്യ പഠിപ്പിയാതുള്ളൊരു
 ശത്രുക്കൾ മാതാപിതാക്കളാകുന്നു പോൽ
 പുനാമമായ ഋ നരകത്തിൽ വീഴാതെ-
 യെന്നെ രക്ഷിപ്പതിന്നായ പ്രഹ്ലാദനും
 വിദ്യ പഠിപ്പിക്കു വേണം ഭവാനിനി-
 യുദ്യൽകരുണയാ ശിക്ഷയോടേററവും. 1070

യേശുവനാരംഭം വരുമളവും പാർത്തു
 പയ്യവേ താൻ യുവരാജ്യവും നൽകണം
 ആത്മജൻ ലോകം ഭരിപ്പതു കണ്ടുട-
 നാത്മമോദനേ വസിക്കുവേണം മമ”.
 ഇത്തരം ദാനവചിത്താഭിലാഷങ്ങൾ
 സത്പരം കേട്ടു ശുക്രൻ പറഞ്ഞീടിനാൻ
 “അങ്ങനെ തന്നെയൊരന്തരമില്ലിതി-
 നിങ്ങിതെന്നാൽ കുറവുണ്ടാകയില്ലെടോ!”
 എന്നരുൾചെയ്തു സോത്ഥാനം പ്രവേശിച്ചു
 നന്ദിതനായിരുന്നീടിനാൻ കാവ്യനും. 1080

ചൊന്നവണ്ണംതന്നെ പ്രല്ലാഭനും തദാ
 ചെന്നു തുരുവരൻചാരത്തിരുന്നടൻ
 ബാലകന്മാർ പലരോടുമൊരുമിച്ചു
 കാലേ പഠിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ വിദ്യകൾ.
 കാവ്യങ്ങൾ നാടകാലങ്കാരമൊക്കയും
 ദിവ്യമാം നീതിശാസ്ത്രം ലക്ഷണങ്ങളും
 ഭൂപതിമാർക്കു വേണ്ടുന്ന ഗുണങ്ങളും
 ചാപം തുടങ്ങിയുള്ളായുധവിദ്യയും
 പട്ടാഭിഷേകത്തിനുള്ള വിധികളും
 വാട്ടമെന്ത്രേ ലോകരക്ഷചെയ്യുന്നതും

1090

തന്നിലധികരായുള്ള വർ(1)തമ്മോടു
 നന്നായ് നിരന്നു (2) ചേരേണ്ടും പ്രകാരവും
 തുല്യരായുള്ളവരോടു യുദ്ധംചെയ്തു
 വെല്ലുവാറുള്ള സമർത്ഥതയൊക്കയും
 പഞ്ചതന്ത്രവും (3) ചതുരപായങ്ങളും (4)
 ചെഞ്ചന്മേ ഭോഗം ഭുജിക്കും പ്രകാരവും
 പുണ്യകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടും വഴികളും
 വണ്ണാന്ത്രമങ്ങൾ ധർമ്മങ്ങളിതൊക്കയും
 മന്നവന്മാർക്കു വേണ്ടുന്ന ധർമ്മങ്ങൾ മ-
 ററന്ത്രങ്ങളായുള്ള തുല്യശിഷ്ടുടൻ

1100

ഒക്കപ്പറിച്ചു വിരക്തിവന്നിട്ടു ത-
 ന്നാർക്കായിലിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചു തന്നിലേ:

---

(1) തന്നെക്കൾ ബലമേറിയവർ (2) യോജിച്ച് (3) മിത്രഭേദം, മിത്രസംപ്രാപ്തി, കോകിലോല്പാദനം, ലബ്ധപ്രണാശം, അപരിക്ഷിതകാരകം എന്നു അഞ്ചു തന്ത്രങ്ങൾ. (4) സമം, ഭാഗം, ഭേദം, ഭണ്ഡം.

“സന്തതം വിദ്യ പഠിച്ചു കാലം വൃഥാ
 ഹന്ത ചോഷണ ഹരിസ്”മൃതിയെന്നിയേ
 കണ്ണൻതിരുനാമമില്ലാത ശാസ്ത്രങ്ങൾ
 വേണ്ണീററിലാഹുതി ചെയ്യുന്നപോലെയാം
 മൂന്നമേ തന്നെയറിയാത മൃഗരെ-
 പ്പിന്നെയും വൻകഴിക്കാക്കുമിറ്റാസ്സവും
 മൂന്നമേതന്നെ മുതനായവൻതന്നെ-
 ക്കൊന്നീടുമാറുമുണ്ടോ പുനരേവനം?

1110

അന്ധനായുള്ള വൻതന്നെയും കൂപത്തി-
 ലുന്തിടുമോ പുനരേവനം പാക്കിലോ?
 താതനൊന്നുമറിയായ് കൊണ്ടല്ലയോ
 നീതിശാസ്ത്രം പഠിപ്പാൻ നിയോഗിച്ചതും?
 എന്നാലുമീശപരനല്ലോ മമ പിതാ
 വന്ദിതനല്ലോ നിരൂപിച്ച കാങ്കിലോ.
 എപ്പൊഴും കാത്തു രക്ഷിച്ചുകൊള്ളും നാഥ-
 നിപ്പോൾ മനസ്സാചമൊക്കെക്കളകുമേ”
 എന്നിവയെല്ലാം നിനച്ചു പ്രല്ലാഭനം
 നന്നായ് സൂചിച്ചു വാണീടിനാൻ ഭൂപതേ! 1120

രാജാവൊരിക്കൽ നവരത്നമണ്ഡപേ
 * രാജമാനന്ദയാദ്രേ തരണിവൽ
 രത്നസിംഹാസനം പ്രാപ്ത സന്തുഷ്ടനായ്
 രത്നമാല്യാഭരണം പൂണ്ടു ശോഭയാ
 ആലവട്ടങ്ങൾ വെഞ്ചാമരമെന്നിവ
 ബാലത്തരുണിമാർ നിന്നു വീശീടവേ

---

* രാജമാനന്ദം=ശോഭിക്കുന്നവൻ.

പൂവേണിമാരുടെ രൂപഗുണങ്ങളെ
നാവിനാൽ വാഴ്ത്താവതല്ല നരപതേ!
വണ്ടിൻനിരകളും കൊണ്ടലുമിണ്ടലാൽ
മണ്ടുമേ കുന്തളകാന്തി കാണും വിധേയ 1130

പഞ്ചമിച്ചുരുന്നും നെഞ്ചകത്തെപ്പൊഴും
ചഞ്ചലം നല്ലം നിടിലവും മോഹനം
നെററിയായുച്ചേരാരു മുററത്തിലാമ്മാറു
പററിക്കളിക്കും കുരുനീര ശോഭയും.
നീളത്തിലുള്ള കുറികളതിനുള്ളിൽ
മേളം കലൻ തിലകാഭ ചൊൽവതോ?
മല്ലബാണനുടെ വില്ലിനെ വെല്ലുന്ന
ചില്ലിക്കൊടിയിണയ്ക്കൊപ്പ ചൊൽവാൻ പണി
വാരിജം വെല്ലുന്ന ലോചനം പാക്കിലോ
മാരനു നല്ലൊരു ബാണങ്ങളായ് വരും. 1140

കണ്ണാടിയോടു തിറ*കൊണ്ടുപോരുന്ന
ഗണ്ഡത്തിലാമ്മാറു മിന്നുന്ന കണ്ഡലം
എറപ്പുവിനമഴലുറപ്പുവിളുണ്ടല്ലോ
കെല്ലോടു നാസികയ്ക്കൊപ്പമല്ലായ്കയാൽ
ഒത്തത്തിനോടുമധരബിംബത്തോടു-
മന്തരാ തോററിതു മുത്തും പവിഴവും
മാലയായിട്ടു ഗളതലമാശ്രിതു
ഞാലുവാൻ കാരണം മറേറുമില്ലമോ
സുന്ദരമാം മുഖകാന്തികണ്ടേറുതേ
ഇന്ദ്രവും പങ്കജവുമെരുമി ചൂടൻ 1150

അല്ലെങ്കിലും പകലും പൊരുതുകൊണ്ടീടുവാൻ
 വല്ലഭീല്ല നിന്നീടുവാനേകനായ്
 കംബുവും കണ്ണത്തിനോടു തോററിട്ടു പോ-
 യംബുധിതന്നിൽ മുഴുകി നടന്നതേ
 ചെമ്പൊൽക്കരങ്ങളാത്തുന്വിക്കരത്തിനു
 കമ്പം വരുത്തി മേവീടുമങ്ങേറവും
 മിക്കൈയ്ക്കതരിവളുകൊണ്ടു ശോഭിച്ചുകൊ-
 ണ്ടംഗുലിയങ്ങളുണിഞ്ഞതിമോഹനം
 ചാരുവായുളളൊരു പൊൽക്കലശങ്ങളും
 നേരോടെതിരില്ല കൊങ്കകളോടെടോ! 1160

ആലിലപോലെ വിലസുമുദരവും
 നീലിമ പൂണ്ട രോമാളിയും മോഹനം
 മുഷിതനുള്ളിലടങ്ങുന്ന മല്യവും
 പടുടയാടയും രത്നകാഞ്ചികളും
 പൊൽത്തുണുപോലെ വിലസും തുടകളും
 പുത്തനം ചെപ്പിനെ വെല്ലും മുഴുകുൽ
 മോഹനം ജംഘ കണങ്കാൽ പുറവടി
 മോഹനമെത്രയും കാണുന്നതാകിലോ.
 സൗന്ദര്യമെന്നു ചൊല്ലും സമുദ്രത്തിൽ
 മന്ദമായ് നീന്തിക്കളിക്കും കണക്കിനെ 1170

കാണം ജനങ്ങൾ തൻ കണ്ണിനു ചന്ദന (?)
 വാണിമാരിങ്ങനെ നിന്നു മേവീടിനാർ.
 കൈവളകൾ കിലുങ്ങീടുമാറങ്ങനെ
 പയ്യവേയാലവട്ടങ്ങൾ വീയീടിനാർ

പിന്നെയൊരു തരുണീമണി ചെന്നടൻ
 മന്നവൻചാരത്തു നിന്നടനാദരാൽ
 പാക്കു പഴുക്കയും ഖണ്ഡിച്ചു മേളമാ-
 യാക്കുമോടങ്ങവൻകയ്യിൽ നല്കിടിനാൾ
 വീടികഴതന്നെക്കൊടുപ്പതിനായിട്ടു
 തേടിയവസരവും പാത്തു മേവിനാൾ 1180

അന്യയും വെള്ളികൊണ്ടുള്ള കാളാഞ്ചിയെ-
 തന്നുടെ കയ്യിനാൽ താങ്ങിനിന്നീടിനാൾ
 ഓരോ പുരികളെ രക്ഷിപ്പതിന്നു താൻ
 നേരേ നിയോഗിച്ചുസുരപ്രവരനും
 തങ്ങളെ വർത്തമാനം ധരിച്ചീടുവാ-
 നങ്ങളുതീടിന വാചകമൊക്കയും
 കേൾപ്പിപ്പതിന്നവന്നുള്ള മന്ത്രികളും
 കൂപ്പിയൊരു ഭാഗമേ നിരന്നീടിനാർ.
 വല്ലഭമേറുന്ന മല്ലഭം വന്നിട്ടു
 മല്ലകൾ കാട്ടിക്കളിച്ചു നിന്നീടിനാർ. 1190

മത്തഗജത്തിൻ കഴുത്തേറി വന്നുള്ള
 ശക്തനും കൈ തൊഴുതിട്ടു പിൻവാങ്ങിനാർ
 അശോപാപരി വന്ന വിശ്രുതശ്ചേവകർ
 വിശ്വാസമോടു വണങ്ങി നിന്നീടിനാർ
 മറ്റുള്ള കാലാർപ്പടകളും വന്ദിച്ചു
 തെറ്റാത്ത വാങ്ങിനിന്നീടിനാർ ഭൂരവേ
 ആരണരാശിയും നല്കിനിന്നീടിനാർ

.....

ഗായകനാഭം സ്തുതിക്കും ജനങ്ങളും
മായമകനുളള നന്തകരാദിയും

1200

ഭൂതപുരോഹിതനാഭമമാത്മം
പ്രീതിപൂർവ്വം വണങ്ങിട്ടു നിന്നീടിനാർ.
എത്രയും പ്രാവേമോടസുരാധിപൻ
ചിത്രസഭാനേ മരുവും ഭരാനന്തരേ
ശുക്രം വിപോക്യാഥ മന്ദസ്തിതത്തോടു
* ചക്രീശനേവം ജഗാദ മന്ദം മുദാ:

“മൽക്കലജാതനായുള്ള പ്രഹ്ലാദനി-
ങ്ങൊക്കവേ പാറമായ് വന്നിതോ വിദ്യകൾ?
ചൊന്നതെല്ലാം ഗ്രഹിച്ചീടുവാൻ പാത്രമോ
ഇന്നിയുമൊട്ടു നാളഭൃസിക്കേണമോ?

1210

എത്രയും പാരം പ്രയത്നമല്ലോ മനേ!
പാത്രമല്ലാതവനെപ്പഠിപ്പിക്കയും”
ദൈത്യേന്ദ്രനിങ്ങനെ ചൊന്നതു കേട്ടുടൻ
പ്രീത്യാ ഭൂഗുസുതനും പറഞ്ഞീടിനാൻ:
“നന്ദനൻതന്നെപ്പഠിപ്പിച്ചു വിദ്യക-
ളിനവനോടു ചോദിച്ചു കേട്ടീടു നീ”
എന്ന നേരം സുതൻതന്നെ വരുത്തുവി-
ന്നെ നേരേ നിയോഗിച്ചിതു ഭൂതരെ.
മോദന ചെന്നറിയിച്ചാരവസ്ഥകൾ
സാദരം ഭാനവർ ദേവിയോടപ്പൊഴേ

1220

എന്നതു കേട്ടോരു സുന്ദരഗാത്രിയും
നന്ദനനോടു ചൊല്ലീടിനാളാദരാൽ:

“പ്രീതരായ” നിൻപിതാവിൻനിയോഗത്തിനാൽ
 *താത! വന്നാരിവരെന്നറിഞ്ഞിട്ടു നീ
 ഇന്നിവരോടുമൊന്നിച്ചു നീവൈകാതെ
 ചെന്നു പിതാവിനെ വന്ദിക്കുവേണ്ടതും”
 എന്നു പറഞ്ഞു കുമാരനെയമ്പോടു
 നന്നായ് മണമിയലുന്ന തൈലത്തിനാൽ
 തേച്ചു കളിപ്പിച്ചു മേളമായങ്ങനെ
 നൽച്ചേലതന്നെയും ചാർത്തിച്ചു മേളമായ് 1230

ചേർച്ചയായുള്ള സുഗന്ധങ്ങൾ ചേർത്തു ന-
 ല്ലിച്ചതാ ചന്ദനത്താൽ കുറിച്ചേർത്തുടൻ
 ചൊന്മയമായോരുമാലുതന്നെയും
 നന്മയോടേ ധരിപ്പിച്ചിതു മോഹനം
 കണ്ണങ്ങളിൽ കല്ലു വെച്ചുള്ള കണ്ഡലം
 തിണ്ണം വിളങ്ങുമാറങ്ങു ചേർത്തിടീനാൾ
 ഉൽപലതുല്യമാകും നയനമതിൽ
 ശില്പമാമഞ്ജനവും ചേർത്തു മെല്ലവേ
 ചാരുവാകുന്ന പുലിനഖമോതിരം
 ഹാരവും വിഭൂമവും പതക്കങ്ങളും 1240

കാഞ്ചനമായ കൂപ്പാസ*മതിന്നുമേൽ
 ചെഞ്ചുമ്മ മാലകൾകൊണ്ടു നിറച്ചുടൻ
 അങ്കണം (?) കങ്കണം നൂപുരമെന്നിവ
 കിങ്കിണിയും കാഞ്ചിയും ചേർത്തു മേളമായ്
 തണ്ട ചിലമ്പും മണികളും കാഞ്ചനം-
 കൊണ്ടു ചമച്ചുള്ള തൊക്കയും ചേർത്തുടൻ

പാലും പഴവുമായിബ്ഭജിപ്പിച്ചു തൻ-
ബാലകൻതന്നെപ്പണൻ സന്തുഷ്ടയായ്
ഉത്തമാംഗേ മുകണേററം സുതനോടു
ചിത്തം തെളിഞ്ഞിവിണ്ണം പറഞ്ഞീടിനാൻ 1250

“ബാല! നീ ചെന്നു പിതാവിനെക്കണ്ടിട്ടു
കാലേ വരികെ”ന്നനുജ്ഞനൽകും വിധേയ
കെല്ലോടു ബാലകനും ജനനീപദം
കൂപ്പിനാൻ മെല്ലേ നടന്നാൻ മഹീപതേ!
പോകുന്ന നേരത്തു തന്മനതാരതി-
ലാകവേ ചിന്തിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ തന്നിലേ:
“ചന്തമാകുന്നോരു ഭൂഷണമിനിവ-
യെന്നിനിനിക്കു ചിന്തിച്ചു കാണും വിധേയ?
ഭൂഷണം നാരായണേ ചിരം തങ്ങുന്ന
ദോഷമകന്നുള്ള ഭക്തി താനല്ലയോ? 1260

ഭാമോദരപദത്തിങ്കൽ നമിപ്പതും
കോമളപാദപുഷ്പം ധരിക്കുന്നതും
താമരമൊട്ടു പോലെ കരം കൂപ്പിനി-
ന്നാമോദമോടു ശിരസി വെക്കുന്നതും
എന്നതെല്ലാം ശിരോഭൂഷണമായതു-
മിന്നു കിരീടമല്ലെന്നതു നിണ്ണയം.
ചേതസാ നാരായണചരിതാമൃതം
കാതിനാൽ കേൾക്കയല്ലോ കണ്ണഭൂഷണം.
നാവിനു നല്ല രസങ്ങളാകുന്നതു

.....

1270

മൂക്കിനമോക്കിൽ സുഗന്ധമാകുന്നതു
 പാൽക്കടൽവണ്ണപാദതുളസീഭം
 തൽപാദപത്മത്തിലച്ഛന്നമെണ്ണതു
 ശില്പമോദേ കരത്തിന്നലങ്കാരമാം.
 നാരായണാലയത്തിങ്കൽ ഗമിപ്പതും
 നേരായലങ്കാരമാം പദങ്ങൾക്കുഹോ!
 ശൌരിയെച്ചിന്തിച്ചുകൊള്ളു നന്താകിലോ
 പാരായണങ്ങളാം പുളകവും മേൽക്കുമേൽ.
 അങ്ങനെയുള്ള കൃപ്താസമതെന്നിയേ
 ഇങ്ങനെയുള്ള വ കർമ്മമത്രേ ദൃഢം.”

1280

ഏകാദശം നിരൂപിച്ചു പ്രല്ലാഭനം
 തന്നുടെ താതനെക്കൈവണങ്ങീടുവാൻ
 മന്ദം നടന്നങ്ങു ചെല്ലുന്നതു കണ്ടു
 നന്ദനൻതന്നെ ഹിരണ്യനമാദരാൽ
 പ്രാഭവമോടു സിംഹാസനമണ്ഡപേ
 ശോഭയോടുമിരുന്നീടും ദശാന്തരേ
 ഭൂതാൽ സുതാഗമം വീക്ഷ്യ സന്തുഷ്ടനായ്
 പാരമായാനന്ദവാരിയിലാണ്ടുടൻ
 കാരുണ്യമോടു തനയനെക്കണ്ടിട്ടു
 പാരം തെളിഞ്ഞിവണ്ണം നിനച്ചീടിനാൻ:

1290

“മത്തഗജമോ വരുന്നതുമെന്തുടെ
 ചിത്തേന്താരു പുണ്യമാം മൽക്കലഭീപമോ?
 എന്തുടെ വേദന പോക്കി നിന്നീടുവാൻ
 വന്നൊരു ഭാഗ്യമോ കാണുന്നതിങ്ങനെ?
 സ്കന്ദനോ കന്ദർപ്പനോ മററതെന്നിയേ
 ഇറുപ്പോ മന്ദം നടന്നു വരുന്നതും?”

എന്നവൻ മാനസേയോർക്കും ഭഗവതരേ
 വന്നു വണങ്ങിനാൻ പ്രഗ്ഗാഭനാഭരാൽ.
 കാല രണ്ടും പിടിച്ചിട്ടു നമിച്ചോരു
 ബാലകൻതന്നെയെടുത്തു ഹിരണ്യനും 1300

സ്നേഹപരവശനായിട്ടു തന്നുടെ
 ദേഹത്തിനോടൊന്നിച്ചു പുൽകീടിനാൻ
 വൈകാതവണ്ണം മടിയിലിരുത്തിട്ടു
 കൈകളാലേ തലോടീടിനാൻ മെല്ലവേ.
 ശീഘ്രം സുകുമാരമെഴുലിമേലമ്പിനോ-
 ടാശ്രായ * മന്ദമുഖേ സുതനോടവൻ:
 “താത! നീയെത്രയും ബുദ്ധിമാനെന്നു നി-
 ന്നാതാ ഗുരുവും പറഞ്ഞു കേൾപ്പണ്ടു ഞാൻ
 ആത്മജ! നീ പഠിച്ചോരു വിദ്യകളി-
 ലാത്മവിശ്വാസം വരുന്നതിനായ് മമ 1310

സാരാംശമായുള്ളതു പറഞ്ഞീടണം
 ചാരത്തു നില്ക്കും മഹാജനം കേൾക്കവേ”
 എന്നതു കേട്ടു പ്രഗ്ഗാഭനമമ്പോടു
 മന്നിലുള്ളോർ തൊഴും പന്നഗശായിയെ
 ചേതസാ വാചാ ശരീരത്തിനാലുടൻ
 പ്രീതിപൂർവ്വമൊരുമിച്ചു കൂപ്പീടിനാൻ.
 “കേട്ടുകൊണ്ടാലും മദ്ധ്യവായുവിൽ
 വാട്ടമകന്നസുരധിപതേ! ഭവാനു
 പന്നഗത്തിന്റെ ഫണത്തിൻ നിഴലതിൽ
 നിന്നു തളച്ചുപോക്കീടുകില്ലേവനും 1320

എന്നപോലേ ഭവനമെന്ന സുഖങ്ങളും
 നന്നായറിഞ്ഞു നിരാശനായ് വാഴ് നീ.
 വിഷ്ണുകഥയരം നദിയിൽ കുളിച്ചിട്ടു
 തുഷ്ണയാം സംസാരതാപം കളകിലോ
 എന്നതോളം സാരമായിട്ടു മററിനി-
 യൊന്നുമില്ലെന്നു തോന്നുന്നിതെൻ മാനസേ”
 ഉക്തികളിങ്ങനെ കേട്ടു ഹിരണ്യനും
 കത്തിന ചിത്തമോടും പറഞ്ഞീടിനാൻ
 “ലക്ഷണമില്ലാത ബാലകനിന്നു വ-
 നിഷ്ഠനും ചൊന്നതെല്ലാവരും കേട്ടിതോ? 1330

ഒട്ടുമേ ശങ്കിയാതേ മമ വൈരിയെ-
 പ്പുഷ്ടമോദനേ പുകണ്ണു ചൊല്ലീടിനാൻ:”
 തന്നുതേ മാനസേ പൊങ്ങിന വേദന
 പിന്നെയൊരുമറിയാതെ മറച്ചവൻ
 സന്തോഷഭാവവും ഭാവിച്ചു ഭാനവ-
 നന്തരാവതൻമകനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:
 “എന്തു പറഞ്ഞതിനിയൊരിക്കലതു
 ചന്തമായിട്ടു കേൾക്കേണമല്ലോ മമ
 ആകാതെയൊക്കിയാൽ X കല്യാമാകാതെയായ്
 പോകുമെന്നുണ്ടൊരു കേളിയുമിങ്ങനെ. 1340

പ്രത്യക്ഷമായിട്ടു കാണുമാറായിതു
 സത്യം തവ മൂലമായിട്ടിനിക്കുമോ!
 സങ്കതിയോടും ഹരിയെ സ്മരിക്കുന്നുള്ള
 ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തെപ്പറിച്ചിപ്പിച്ചതാരെടോ?

സർവ്വം നമ്മുടെ ചൊൽക്കലാകുന്നിതിൽ
 പൂർണ്ണമെല്ലാവരും ചൊല്ലുവോരിങ്ങനെ”
 മുർഖനാം ഭാനവൻ വിഷ്ണുവെച്ചിന്തിച്ചു
 മൂക്കിൽ കരാംഗുലം വെച്ചുതിചിന്തയാ
 ഴ കോടയിടി മുഴങ്ങീടും കണക്കിനേ
 പാടവമോടു ചിരിച്ചോരനന്തരം

1350

മംഗലനാകിയ പ്രഹ്ലാദയോഗിയ -
 മങ്ങതു കേട്ടു പരിഭ്രമിച്ചുണ്ടസാ
 തന്നുടെ താതനോടായിട്ടു പിന്നെയു-
 മന്നേരമൊന്നു പറഞ്ഞിതു മന്ദമായ്:
 “അല്പം സ്തുരിക്കിലോ ഭോഷങ്ങളൊക്കെയും
 കെല്ലോടകറും ഭഗവാനെയിങ്ങനെ
 പാരം പരിഹസിച്ചീടുന്നതാകിലോ
 നേരായ് വരികയുചില്യനാഷ്ടമേ
 ശാർങഗിയെ നിന്ദിപ്പവർക്കുള്ള കല്പഷം
 ഗംഗയിൽ മുങ്ങുകിലും പോകയില്ലല്ലോ.

1360

നാരായണനെ നിന്ദിച്ചുള്ള ഭോഷങ്ങൾ
 ഭൂരവേ നീങ്ങുവാനായിട്ടു കേവലം.
 അഞ്ചുത നാമം ഹരിഹരിയെന്നിനി-
 ചെഞ്ചുമെ ചൊല്ലുക വേണ്ടുന്നതും ദ്രവം
 പാവയെക്കൊണ്ടു കളിപ്പിക്കുമല്ലോലെ
 ദേവശക്ത്യാ ഭവിച്ചീടുമതു ഭവാൻ.
 എന്നതുകൊണ്ടിനിയൊട്ടുമേ മാനസേ
 പന്നഗശായിതന്നെദൃഷ്ടിച്ചീടൊലാ.

ആയുനല്ലോ ഭവാൻ കോപമുണ്ടാകൊലാ
കായ്മത്രേ പഠഞ്ഞീടുന്നതുമഹം

1370

കല്പശമൊക്കവേ വേരറ്റുത്തീടുവാൻ
ചിന്തയപാദപത്മം സ്തൂരിക്കേണമേ”
ഇതഥം സുതൻ പഠഞ്ഞീടും ഭഗാന്തരേ
ചിത്തകോപേന ചൊല്ലീടിനാൻ ഭാനവൻ:
“എന്നുടെ ചാരത്തു നിന്നിവ ചൊന്നതു
പിന്നെയൊരുവന്നൊക്കിലെൻവാളിനാൽ
വെട്ടുകൊണ്ടൊരു പിടഞ്ഞു കിടന്നവൻ
കൊട്ടയിൽ വാഴുവാനാളായിവന്നിടും
പുത്രനെനിച്ഛയായ്പോററിവളർത്തു-
മത്രയും കഷ്ടം വൃഥാതന്നെയായിതേ”

1380

എന്നു പഠഞ്ഞു കോപം മുഴുത്തിട്ടവൻ
പിന്നെബുദ്ധസുതൻതന്നൊടു ചൊല്ലിനാൻ:
“അന്തണനായ നീയും മമ ബാലക-
മെന്തുമുലമിവണ്ണം പഠിപ്പിച്ചതും?
ഗർവ്വംകൊണ്ടൊന്നുമറിഞ്ഞുകൂടായ്ക്കയോ
ഉദ്വിയിൽ വാഴുവാനും കൊതിയില്ലയോ?
ഏറും മദമുള്ളിലുണ്ടായിരിക്കിലോ
വേറൊന്നതായ് വരുത്തിടുന്നതുമുണ്ടു ഞാൻ”
കോപേന ഭാനവൻ ചൊല്ലും ഭഗാന്തരേ
വേഗേന ഭാഗ്യവനും പഠഞ്ഞീടിനാൻ:

1390

“ഭാനവരാജ! ജയിക്ക ജയിക്കനീ
വാൻലകത്തെജയിച്ചവനല്ലയോ?
നിന്നുടേ ബാലകനിക്കുതന്നെ ചൊൽവതു-
മെന്നുടെ കർമ്മഫലമെന്നറിക നീ”

എന്നു പറഞ്ഞു പ്രല്ലാഭനെ നോക്കിട്ടു
 നിന്നു ഭൂതസുതനുമരുളീടിനാൻ
 “ശിക്ഷിച്ചു നിന്നെപ്പിറ്റിപ്പിയാതേ ദിനം
 ഭിക്ഷയേറ്റിടുകിൽ നന്നായിരുന്നിതും”
 എന്നു ചൊല്ലിട്ടു കോപേന നോക്കീടിനാൻ
 ധന്യനാകുന്നവനെലാരിത്രീ പതേ!

1400

“എന്തിനു കോപിച്ചിടുന്നു മമ ഗുരോ!
 ചിന്തിക്ക ലോകത്തിലുള്ള വെർക്കായും
 അങ്ങ ഭവാനുമെനിക്കുമൊരു ഗുരു
 മംഗലദൻ ഭഗവാണെന്നതും ദൃഢം.
 ഇങ്ങനെയുള്ള ഗുരുവിനെ വിശ്വാസ-
 മങ്ങിപ്പയ്ക്കിയിൽ വസിപ്പതു മെന്തിനായ്?”
 തുഷ്ടാ തിരുനാമമുച്ചരിച്ചിടാൻ
 ഭൃഷ്ഠരെച്ചൊല്ലാം കൃതഘ്നരെന്നുള്ളതും.
 ഏനോടുപദേശമോതിനാനിങ്ങിവ-
 നെന്നു നിരൂപിക്കരുതു മഹാമുനേ!

1410

വല്ലികുടിമന്ത്രി*പൂജ്യർ കരം ചേക്കിലോ
 നന്മയല്ലെന്നു ചൊല്ലിട്ടുവോർ കണ്ടവർ”
 പ്രീതനാകേണമെന്നെക്കുറിച്ചെന്നവൻ
 താതാംപ്രി കൈവണങ്ങിട്ടു നിന്നീടിനാൻ
 സുന്ദരനോടു പറഞ്ഞാനനന്തരം
 മാനിയാകും ഹിരണ്യാസുരനും മുദാ:
 “എന്തു ബാല! നിനക്കിമ്മഹാമോഹങ്ങള-
 ഉന്തണക്കുള്ള തൊഴിലെന്നറികെടോ!

---

* ചിത്തൽപ്പാറിന്റെ മധ്യത്തിൽ

*ശൈരിയമില്ലാത ഭൂസുരരാക്കയും
ശൈരിയെന്നുണ്ടു ചൊല്ലീടുന്നുപോൽ പുരാ. 1420

ആരണരോടുള്ള സംഗത്തെയിന്നിമേൽ
ഭൂര തൃജിക്ത നീ വേണ്ടുന്നതുമെടോ!
വസപ്തമാകുന്നതിങ്കൽ ചുവപ്പുവോടു
മെച്ചമേ ചേർക്കിൽ ചുവന്നു കാണീലയോ?
അപ്പോലെ സംഗഭോഷത്തിനാൽ വന്നതു
കെല്ലോടു താവകം മാനസമിങ്ങനെ.
മത്സുതനായ് ജനിച്ചിട്ടു മമ ബലം
വത്സ! നീയുമറിയുന്നതില്ലൊട്ടുമേ
പാത്രം കാണെന്നുടെ വൈഭവാമാക്കയു-
മോത്തു കാക്കിൽ പുനരാതെതിരെന്നതും. 1430

.....
സാരനാം ഭൂപാലനായതു ഞാനെടോ!
ആരൊത്തൻ മഹാപീരനാകുന്നതും
പാരിലവനീശപരനെന്നറിക നീ.
+ അല്ലകന്മാരാമമരകർ ദൈവമാ-
യുല്പലനേത്രനുണ്ടെന്നു ചൊല്ലും ബലാൽ
മായയെന്ത്യ ബലമില്ലവനൊട്ടുമേ
നീയറിഞ്ഞീടുകിലിങ്ങനെ ചൊല്ലുമോ?
മല്ലാരിതന്നെ ക്ഷണം കണ്ടു കിട്ടുകിൽ
കൊല്ലാതയയ്ക്കയില്ലെന്നറിഞ്ഞീടു നീ. 1440

മാമകശൈര്യപരാക്രമം കണ്ടിട്ടു
ഭാമോദരൻതാൻ മറഞ്ഞുകൊണ്ടിടീനാൻ.

വൈരികളാകിയ ദേവമൃഗങ്ങൾക്കു
 വീരനാം ഞാനൊരു സിംഹമാകുന്നതും.
 മൽകീർത്തിയെന്നിയേ ലോകത്തിലുള്ള വ-
 രിക്കാലമുണ്ടോ പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടു നീ?
 പന്നഗശായി നമുക്കു രിപുവെന്നു
 മുന്നേ പറയായ്ക്കു തന്നെ നിമിത്തമായ്
 നിന്നുടേ കുറമല്ലേതുമേ മാനസം-
 തന്നിൽ വിചാരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ടേനഹം 1450

ശത്രുവായുള്ളവനെയിന്നു തൊട്ടിനി-
 പ്പുതു! കീഴ്ത്തിച്ചു കൊണ്ടീടരുതൊട്ടുമേ.”
 ഇത്തരം ഭാനവൻ ചൊന്നതു കേട്ടതി-
 നത്തരം ബാലകനും പറഞ്ഞീടിനാൻ:
 “ലോകത്തിനീശപരൻ ഞാനെന്നു ചൊന്നതി-
 ണ്ണേകമൊട്ടൊക്കുമെന്നുള്ളതറിഞ്ഞു ഞാൻ.
 ഇതശ്വരാംശം ഭൂവി ജന്തുക്കളെന്നതി-
 ലീശപരത്വം ഭൂമിപാലരിലേറുമേ.
 ചെന്നെയൊരു വാക്കു ചൊന്നതിങ്ങൊട്ടുമേ
 നന്നല്ല ദൈത്യേന്ദ്രനാം ഭവാനിന്നഹോ! 1460

വിപ്രസംഗം തൃജിഷ്ണമെന്നുള്ളതു-
 മപ്രിയമല്ലയോ പാർത്തു കണ്ടോളവും?
 അന്ധകാരേ ഗമിക്കുമ്പോൾ വിളക്കിനെ-
 യന്തരം ചാട്ടുവാൻ ചൊല്ലും കണക്കിനെ.
 വിപ്രരെക്കാൾ വലുതായൊരു ദൈവവു-
 മിപ്രപഞ്ചത്തിലുണ്ടോ നിനച്ചീടുകിൽ?
 ഇജ്ജനത്താൽ റ്റുണാം ദുർഗ്ഗതിയായതും
 സജ്ജനമല്ലയോ സൽഗ്ഗതിയായതും?

ഇപ്രപഞ്ചം ഹരിതന്മയമെങ്കിലും
വിപ്രതം ഗോക്കുളം ബന്ധുക്കളല്ലയോ? 1470

സപ്പിഷാ (1) ഹോമിപ്പതെങ്കിലമരത-
മൽപന്നമോദം ഭൂജിക്കുമതല്ലായേ.
പാപസമുദ്രം ജഗത്തികലൊക്കവേ
വ്യാപിച്ചിടാതേ തടുപ്പതു സജ്ജനം.
അന്ധത നീക്കി വിജ്ഞാനത്തെ നല്ലവ-
നന്തണരെന്നതു ചിന്തയിലില്ലയോ?
വാസുദേവന്റെ മഹിമകളൊക്കവേ
ഭൂസുരരെന്നി മററാററിയുന്നതും?
സജ്ജനമാന്യവിധിയിരിക്കുന്നതു
ദുജ്ജനം താനറിയുന്നതുമെങ്ങനെ? 1480

നിന്ദിക്കരുതു സ്വപ്നേപി സത്തുക്കളെ
നിന്ദിക്കിൽ നന്നായ് വരികയില്ലെന്നുമേ?"
വാക്കുകളിങ്ങനെ കേട്ടോരു ദാനവൻ
മൂക്കിൽ കരം വെച്ചു ചൊല്ലിനാനിങ്ങനെ:
“കഷ്ടമായുള്ളോരു കാലമേ നമ്മുടെ
ദുഷ്ടനീവണ്ണം പറയുന്നതു മദാ.
മാജ്ജാരനാഖുവിനോടു (2) ചേരുംപോലെ
നിജ്ജരദാസനായ് വന്നിതു ദാനവൻ.
തേൻമാമ്പഴം ഭൂജിച്ചീടും കിളികളും
(3) നിംബഫലം കൊതിച്ചീടും കണക്കിനെ 1490
തെററന്ന ഭാഗ്യമില്ലായ്കൊണ്ടല്ലയോ
.....

---

(1) നൈകൊണ്ഡ് (2) ഏലിയോടു (3) വേപ്പിൻകായ്.

നിർമ്മാണനാകിയ ഗോവിന്ദനോടു നീ
 നിർമ്മിച്ചീടുന്ന മാർഗ്ഗമായ് കേവലം.
 കൃഷ്ണ കൃഷ്ണതി ചൊല്ലുന്ന നീയെപ്പൊഴും
 കൃഷ്ണനാകുന്നവനേവൻ ജളമതേ!
 മുത്തിയില്ലാത്തവൻ തന്നെ വാഴുന്നതു
 കീർത്തിഹീനൻ ചിത്രലേഖനം പോലെയാം.
 ഉണ്ണിയാകുന്ന നീ കണ്ടുവെന്നാകിലോ
 കണ്ണനെ ഞങ്ങളും കാണാഞ്ഞതെന്തെടോ?" 1500

ഇത്തരം ഭാവനവൻ ചൊല്ലുന്ന നേരമ-
 ഷ്ടത്തരം ബാലകന്ദം പറഞ്ഞീടിനാൻ:
 "നന്ദനിമാർ മുതലാക്കും മുകുന്ദനെ -
 ഷാബ്ദാൻ പണിയെന്നറിഞ്ഞു കൊടുത്തു ണമേ
 * മാർച്ചുറീടും മുകുന്ദത്തിൽ നോക്കീടുകിൽ
 കാഴ്ചയുണ്ടോ പുനരെന്നതു പോലെയാം.
 സന്തതം ചിത്തപത്മത്തിലിരിപ്പവ-
 നന്തരാ കാമമതിനെന്തെങ്കിലായതും?
 ശ്രീപതിഭക്തിയായുള്ള ജലത്തിനാൽ
 പാപമാം പങ്കുമെല്ലാം കളഞ്ഞാദരാൽ 1510

നല്ല ഹരിഭക്തിയാം സുഗന്ധത്തിനാൽ
 മെല്ലവേ തേച്ചുതേച്ചുഷ്ടപാക്കും വിധേയ
 മണ്ഡപമാം മനതന്നിലെൻതമ്പുരാൻ
 പുണ്യരീകാക്ഷനെക്കാണുമല്ലോ തദാ.
 അണ്ണോജനേന്ദ്രനെക്കാണുന്നതാകിലോ
 പണ്ണം ഭജിച്ചു തപസ്സതിനായതും.

മായയുടനടൻ വന്നുമാറയ്ക്കയാൽ
തോയജനേത്രനെക്കാണുമാറില്ല ഞാൻ”
പെട്ടന്നു പ്രാഗ്ഭാസിക്കുന്നേ ചൊന്നതു
കേട്ടു ഹിരണ്യനും കോപം മുഴുക്കയാൽ 1520

പപ്പം കടിച്ചു തനയനെ നോക്കീട്ടു
ചൊല്ലിനാൻ പിന്നെയുമെത്രയും ക്രുദ്ധനായ്:
“ഇങ്ങനെ ചൊല്ലുകിൽ തന്നുടെ ഗർഭം ക-
ളിക്കുന്നേ പോകയില്ലെന്നതു നിശ്ശ്ശയം.
ഇത്തരം വാക്കിനു ശിക്ഷിച്ചിടായ്ക്കയാൽ
മത്തനായുത്തരം ചൊല്ലുന്നിരിക്കുന്നേ.
മൽസൃതനെന്നുള്ള വാഞ്ചര കളഞ്ഞിവിൻ-
ഭംഗപദം പോലെയും മഹാമുനേ!
മുന്നമേ പോലെ പഠിച്ചിരിക്ക”യെന്നവൻ
നന്നായ് നിയോഗിച്ചുകത്തു പുകിടിനാൻ. 1530

കാഠ്യനും ബാലകനോടൊരുമിച്ചുടൻ
ഭിദ്യമാമാലയം തന്നിലും പുകിനാൻ.
നൽക്കണിയത്രേ നമുക്കിന്നു കേവലം
മൽക്കണ്ണിനമിന്നു മംഗലമായതും.
എന്നു ചിന്തിച്ച ദൈത്യേന്ദ്രകുമാരകൻ
തന്നോടു ശുഭമുനിയരുളീടിനാൻ:
“എത്രയും ബുദ്ധിമാനാകിയ നീ മമ
പുത്രസമാനൻ പ്രധാനശിഷ്യനെടോ!
ചൊല്ലരുതൊട്ടും ഗുരുവോടഗ്രതങ്ങൾ
ചൊല്ലുകിൽ*പഞ്ചമാഹാപമുണ്ടായ് വരും. 1540

നാരായണങ്കലബബ്ഭേതിമാഗ്ഗ്ങളെ-
 പ്ലാരാതെ താതനെക്കേൾപ്പിച്ചതൊക്കയും
 നിന്നുടെ മാനസേ തോന്നുകയോ ബത
 പിന്നെയാരാനും പറഞ്ഞു ഗ്രഹിക്കയോ?"
 കെല്ലോടു ഭാഗ്ഗവൻ ചൊന്നതു കേട്ടുട-
 നപ്പൊഴുതേ പറഞ്ഞാനസുരാത്മജൻ:
 "മാതാവിനെക്കണ്ട ബാലകനെപ്പോലെ
 ചേതോ മദീയം ഗമിക്കും ഹരിപദേ
 മറെറാവൻ പറഞ്ഞിട്ടു ഹരിസ്മൃതി
 പറുകയില്ലെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണമേ" 1550

എന്ന നേരം ഭൂതനന്ദൻ ബാലനേ-
 യൊന്നു മിഴിച്ചു നോക്കിട്ടു ചൊല്ലിടിനാൻ:
 "രാജപുത്രനെന്നു മാനിക്കയാലുടൻ
 വ്യാജങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നതിന്നുണ്ടുപായവും
 നല്ല കോലിങ്ങു കൊണ്ടുനീടുവാനിനി-
 ക്കൊല്ലുക വേണം പ്രഹരിച്ചിവനെ നാം.
 എളോളമില്ല ഭയമിവനാരെയും
 കള്ളൻ * കുലപാംസകനതികശ്ശവൻ"
 എന്നു ചൊല്ലിബ്ഭയം നൽകിട്ടു പിന്നെയും
 മുന്നമേപോലേ പഠിപ്പിച്ചിതൊക്കയും 1560

നാനാകലകൾ ഗ്രഹിക്കും ഭശാന്തരേ
 ജ്ഞാനമാകും കല വർദ്ധിച്ചു പിന്നെയും
 ഇശ്വരാനുഗ്രഹാൽ ബ്രഹ്മത്തെയുമവൻ
 വിശ്വാസമോടുമറിഞ്ഞുകൊണ്ടിടിനാൻ.

കേശവഭക്തിയുണ്ടാകുന്നവൻ മ-
 റോശാത വസ്തുവുണ്ടോ നിനച്ചീടുകിൽ?
 എല്ലാമറിഞ്ഞിരിക്കുന്നവക്കും തഥാ
 വല്ലാത മുന്ദരായുള്ള ജനത്തിനും
 ബോധിച്ചൊരു കാര്യമുണ്ടതുമെന്തിഥ
 (1)മേധയാം ചിന്തിച്ചുകാങ്കിൽ ധരാപതേ! 1570

കായബലം കുറഞ്ഞുള്ളവനും തഥാ
 മേയമല്ലാത രോഗം പൂണ്ട മത്സ്യനും
 അഞ്ചുസാ ദിവ്യവൃഷ്ടധംകൊണ്ടൊരു ഫലം
 (2) വൃഞ്ചിതമായിട്ടു വന്നീടുമോ ഭൂവി?
 മേദിനീപാലക്കു വേണ്ടുന്ന വീദ്യക-
 ളാദരവോടു പഠിപ്പിച്ച ശുക്രനും
 പ്രീത്യാ കുമാരനോടും കൂടവേ ചെന്ന
 ദൈത്യേന്ദ്രനെദ്രിശിച്ചു കൊണ്ടീടിനാൻ
 വന്ദിച്ചുനില്ക്കും തനയനെക്കണ്ടിട്ടു
 നന്ദിച്ചു ദാനവേന്ദ്രൻ പരഞ്ഞീടിനാൻ: 1580

“മുന്നേതിലേററം വിളങ്ങുന്നിതെത്രയും
 മന്ദത പോയെന്നു തോന്നുന്നു മാനസേ
 നേരേ (3) തുഷാരമകന്നിട്ടു സൂര്യനും
 പാരം തെളിഞ്ഞു വിളങ്ങും കണക്കിനെ
 ഭൃമ്തി പോകകൊണ്ടല്ലയോ കേവലം
 നന്മകൾ വന്നു ഞായം പുനരേവനും
 ആദികാലത്തു നിന്നെപ്പോലെ ഞാനെടോ!
 ബോധഹീനം പല കാലം നടന്നതേ.

---

(1) ബുദ്ധി (2) വൃഷ്ടം (3) മഞ്ഞു്.

കെല്ലോട്ടു പിന്നെസ്സുകലമറികയാൽ
 ഒഴു.ലി തന്നെ തൃജിച്ചു കളഞ്ഞു ഞാൻ 1590

പുതു! നീ ലോകം ഭരിപ്പതു കാണതി-
 ന്നത്രയും കെഴുതുകമുണ്ടു മന്മാനസേ.
 അഞ്ചു വയസ്സിനകത്തു ശിശുക്കളും
 കിഞ്ചന സഞ്ചരിച്ചീടും ദശാന്തരേ
 കൊഞ്ചിപ്പറയുന്ന വാക്കുകളൊക്കയും
 തൻചെവിക്കെത്രയുമിമ്പമായ" വന്നിടും.
 കയ്യിനാൽ പൈതൽ വാരിടുമന്നത്തെയും
 പൊയ്യല്ല പീയൂഷമെന്നു ചൊല്ലേണ്ടതും
 മാനസേ മോദം വളർപ്പിനേററവും
 സുനവെക്കാളൊരു ബന്ധുവുണ്ടോ ഭൂവി? 1600

രാജനീതികളിൽ സാരാംശമെന്നോടു
 വ്യാജമെന്നേ ഗ്രഹിച്ചേടം പറകെടോ!
 അപ്പൊഴുതേ താതനോടു ചൊല്ലീടിനാ-
 നല്ലവനേത്രഭക്തൻ തെളിഞ്ഞാദരാൽ:
 "ഉരസ്സമോദം കേട്ടുകൊണ്ടാലുമെങ്കിലോ
 കോടി ശാസ്ത്രങ്ങളിലുള്ള സാരത്തിനെ
 വൈകുണ്ഠനെ ത്രിവിധകരണത്തിനാൽ *
 വൈകുണ്ഠമെന്നിയേ ഭക്തിയോടും മുദാ
 കൂപ്പുന്നതിന്നു സമം നിനച്ചീടുകി-
 ലല്ലോലെ സാരമില്ലെന്നു ചൊല്ലുന്നതേ: 1610

പിച്ചയാ ബാലവാക്യം ചെവിക്കിമ്പമെ-
 ന്നാച്ചോ പറഞ്ഞുതെല്ലോ ഭവാൻ മുന്നമേ.

---

* കായവാങ് മാനസങ്ങളാൽ.

എന്നതു നാരായണൻകഥ കേൾക്കിലോ
 വന്നുകൂട്ടമതു ചൊന്ന കണക്കിനെ
 നാടകമാം പതക്കത്തിനു നല്ലൊരു
 കൈടഭാരിതിരുനാമങ്ങൾ രത്നമാം.
 വല്ലാതെ ചൊല്ലുന്നതാകിലും കേവലം
 മല്ലാരിനാമമുണ്ടാകിൽ നന്നായ് വരും.
 ശാസ്ത്രം പഠിച്ചാൽ വരും ഫലമെന്തിഹ
 ചിത്രമായ് വിത്തങ്ങുജ്ജ്വലിക്കയെന്നിയേ? 1620

വിത്തത്തിനാലഹംകാരമുണ്ടായ് വരും-
 മോത്താൽ പരസ്യമെന്നു ചൊല്ലുന്നുതേ.
 ഭൂതിയുണ്ടാക്കുവാൻ ശാസ്ത്രം പഠിപ്പവ-
 നാധിക്കു പാത്രമാം മൃഗനവനമോ!
 ഐഹികലോകേ സുഖിച്ചുകൊള്ളാമെന്ന
 മോഹേന ശാസ്ത്രങ്ങളഭ്യസിച്ചീടുവാൻ
 നീല്പോളമാത്രമുണ്ടോ ശരീരമിതു
 വീഴ്ന്നിനിയേ പുനരില്ല കാണാനമോ!
 വിത്തം നിനച്ചു ശാസ്ത്രം പഠിയാതെക-
 ണ്ടുത്തമല്ലോകനെക്കീർത്തിക്കു വേണ്ടതും 1630

സർവ്വജ്ഞനായ് സകലർക്കുമാധാരമാ-
 യുദ്വീധരനായുലകിന്നു നാഥനായ്
 സച്ചിന്ദനായ് കൃപാലുവാമെന്നുടേ-
 യച്ഛതനെ സ്തുതിയാത്തവനാരമോ!"
 ഇങ്ങനെ ചൊല്ലുന്ന നേരത്തസ്മരണം
 പൊങ്ങിന കോപം പൊറുത്തുകൂടായ്ക്കയാൽ
 ക്ഷിപ്രം ഭൂതസുതനേയൊന്നു നോക്കിട്ടു
 വിപ്രനെബുദ്ധിക്കയെന്നു ചൊല്ലിടിനാൻ.

പെട്ടെന്നിവണ്ണ പരയുന്ന നേരത്തു
കേട്ടു വിറച്ചു ശൂകൻ പറഞ്ഞീടിനാൻ: 1640

“ഞാനറിഞ്ഞീലഹോ! നിന്നുടെ ബാലകൻ-
മാനസത്തിങ്കലെച്ചിന്തിതമൊന്നുമേ.
ആരെച്ചുതിപ്പാനിവൻനിനവെന്നതിൻ
കാരണമൊന്നുമേ തോന്നീല മാനസേ.
എന്നുടെ ദൃഷ്ടതമത്രേ ബലാലിവൻ-
തന്നെപ്പരിപ്പിച്ചതിന്നു തുനിഞ്ഞതും
എന്ദ്രിഴ നീ പൊറുത്തീടുകെ”ന്നിങ്ങനെ
വന്ദിച്ച ഭാനവനോടു ചൊല്ലുംവിധേ
മാനസേ ചിന്ത കലൻ ദൈതേയനും
സുന്ദരവനോടു ചൊല്ലീടിനാനന്ദസാ: 1650

“കഷ്ടമാമിത്തൊഴിലൊക്കയും നിന്നോടു
ദൃഷ്ടബുദ്ധേ! ചൊന്നതാരെടോ സാരമോ?
പാലു കൊടുക്കിലും പന്നഗജാതിക്കു
* ഹാലാഹലം ഭവിച്ചീടും കണക്കിനെ
ഇത്തരമായുള്ള വില്ലു പഠിച്ചു നിൻ
ചിത്തത്തിലിങ്ങനെ തോന്നിയതെന്തഹോ!”
ശ്രുതം പിതൃവചനം ഹിരണ്യാരുജൻ
നതപാഥ മാന്യം ജനകനെസ്സുതപരം
പ്രീതിപൂർവ്വം പിന്നെയും പറഞ്ഞീടിനാ-
നാദരവോടൻ നല്ല മൊഴികളെ: 1660

“ചൊല്ലിക്കൊടുത്തു വരുവതുണ്ടോ ഭൂവി
മല്ലാരിഭക്തിമാഗ്നിയെത്തയങ്ങേവനും?

മുന്നമേ താനറിഞ്ഞീടാതവൻ പുന-
 രന്യനോടെങ്ങനെ ചൊല്ലുന്നു കേവലം?
 അന്ധന മറെറാമന്ധൻ വഴി കാട്ടുമോ
 ചന്തത്തിലോത്തുകാക്കെ ഭവാനൊക്കയും.
 റഘുങ്ങനെ ഭക്തിയുണ്ടാമെന്ന ചൊൽകിലോ
 മംഗലമായ സൽസംഗമേ കാരണം.
 സത്തുക്കളായതാരെന്ന ശങ്കിക്കിലോ
 നിത്യവും നാമസങ്കീർത്തനമോതുവോർ. 1670

നാമസംകീർത്തനം കേൾക്കുന്നതാകിലോ
 കോൾമയിർകൊള്ള മെല്ലാ ശരീരത്തിലും
 ഭാഗവതനോടു ചേൺകൊണ്ടീടിലോ
 വേഗേന വന്നു കൂടും ദ്രവ്യം ഭക്തിയും”
 ഏവം പറഞ്ഞതു കേട്ടു ദൈത്യൻ പരി-
 ദേവനും*പൂണ്ടു കോപിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ:
 “പുത്രനെനിട്ടു നിരൂപിച്ചിരുന്നതു
 ശത്രുവെന്നുള്ളതു ിപ്ലോളറിഞ്ഞു ഞാൻ.
 പാരാതെ ദേഹത്തിലുള്ള രോഗത്തെയും
 കീറിക്കളകിൽ വസിച്ചുകൊള്ളാം ചിരം. 1680

എന്നുടെ പുത്രനല്ല ദേവിലിവൻ-
 തന്നുടെ താതനല്ല ഞാനാദരാൽ
 നല്ലവനല്ലിവനൊന്നുകൊണ്ടുമിനി-
 കൊല്ലുക വൈകാതവണ്ണമസുരരേ!
 എന്നുടെ മുന്നീന്നു കൊണ്ടുപോയിടുവിൻ”
 എന്നു നിയോഗിച്ചുനന്തരം ഭൂപതേ!

ദൃഷ്ടിരായുജേളാരസുരമപ്പൊഴേ
 പെട്ടെന്ന് പ്രഹ്ലാദനാകിയ ബാലനെ
 ചൊട്ടച്ചുരിക കടുത്തില വാളുക-
 ലീട്ടി മുസലം പരിഘ ചക്രങ്ങളും

1690

.....
 ഭണ്ഡു ശുഭം ചാപമെന്നിവറാലുടൻ
 ചൂഴും വളഞ്ഞുടൻ വെട്ടിയും കുത്തിയും
 കോഴപ്പെട്ടക്കും ഭഗാന്തരേ ബാലകൻ
 * ഉണ്ണീഷമായന്നവന്നെന്നറികെടോ!
 വിഷ്ണുസ്തരണയായുജേളാര മാനസം.
 വീരവരായുധമേല്ക്കും ഭഗാന്തരേ
 നാരായണൻ തലോടുന്നപോൽ ബാലനെ
 അന്നേരമങ്ങു പരായുധമൊക്കവേ
 ഭിന്നങ്ങളായിപ്പൊടിഞ്ഞു തെറിച്ചുതേ.

1700

പാരം ചിതറുന്ന ശസ്ത്രം തറച്ചുടൻ
 കീറിയസുരകളും പതിച്ചീടിനാർ.
 വിസ്മയമെന്നു ചിന്തിക്കിലാം ഭൂപതേ!
 വിസ്മയമല്ല ഭക്തന്മാക്കിവയെടോ!
 ബാലനെക്കൊല്ലരുതാഞ്ഞിട്ടവർകളും-
 മാലമ്പ്രമോടസുരേന്ദ്രമുഖേ ഭയാൽ:
 “കൊന്നുകൂടാ ഭവാൻതന്നുടെ ബാലനെ -
 യിന്നടിയങ്ങളാലെന്നറിയേണമേ.”
 കേട്ടു കോപേന താമ്രാക്ഷോ ഹിരണ്യന-
 മഷ്ടനാഗങ്ങളും വിളിച്ചിട്ടു ചൊല്ലിനാൻ

1710

“യുതം മമാത്മജം ഭാശ്ര (?) കൊന്നീടുവി-
നായുധത്താലെളുതല്ലെന്നു കേട്ടു ഞാൻ.
കാണാമിവനുടെ വിഷ്ണു താൻ വന്നിട്ടു
പ്രാണനെപ്പാലിച്ചുകൊള്ളുന്നതു മിഥ”
എന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ടു നാഗങ്ങളും
ചെന്നു കടിച്ചുതുടങ്ങിതു ഘോരമായ്
അപ്പോളവനിരുന്നീടും പ്രകാരങ്ങൾ
കെല്ലോടു കേട്ടുകൊണ്ടാലും മഹീപതേ!
(1) കംബുവിൽ നിന്നിട്ടു ധാരയായ് വന്നീടു-
മംബുവിൽ മുങ്ങുന്ന പോലേ ഭവിച്ചുതേ. 1720

ചിത്തപത്മേ ഗരുഡാധിരൂഢം പുരു-
ഷോത്തമം ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടിനാൻ.
സ്വപ്നങ്ങളും കാളകൂടവിഷങ്ങളെ-
ദ്രുപ്പേണ തുകയും ചുററിക്കടിക്കയും
തങ്ങളാലാവതെല്ലാം പണിപ്പെട്ടുട-
നങ്ങളവൻമേനിമേലേററതില്ലേതുമേ.
പല്ലുകളെല്ലാമൊടിഞ്ഞു രക്തം വീണു-
മല്ലലോടേ നയനങ്ങളും നട്ടു പോയ്.
കേട്ടുകൊണ്ടാലും നരപതേ! അന്നേര-
മോട്ടമായ് വന്നു കൊണ്ടാൻ ഖഗരാജനും. 1730

വട്ടമിട്ടു വരും താർക്കുവെക്കണ്ടുട-
നഷ്ടനാഗങ്ങളും ..... (?)
..... (?)
ഗീർവാണവൈരി തന്നോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:

“തുംഗനാം നിന്ദകൻ ബാലകനെങ്കിലും
മെങ്ങും ജീവിച്ചതും ഭാഗ്യമത്രേ തുലോം
ശ്വാസത്തിനാൽ സമുദ്രത്തെ വരട്ടുവാൻ
വാസനയുളളോർ വയമെന്നറികെടോ!
ഒത്തങ്ങും തട്ടുന്നതാകിന് ഗിരികളും-
മെന്തഹോ! ഭസ്മമായിട്ടമല്ലോ ദ്രവം.

1740

അസ്സൽബലത്തിന് തുല്യമില്ലെങ്കിലും
യുഷ്മാകം ബാലനെക്കൊന്നുകൂടാ വിഭോ!”
എന്നവൻ തന്നോടുരചെയ്തു വേഗേന
പന്നഗന്മാരും മറഞ്ഞുകൊണ്ടിടീടിനാൻ
സ്വപ്നങ്ങൾ പോയോരനന്തരം ബാലനെ-
ക്കല്ലോടു കൊൽവാൻ നിനച്ചുസുരേന്ദ്രനും
ചിന്ത കലന്നിരുന്നീടും ഒശാന്തരേ
മന്ത്രികളും പറഞ്ഞീടിനാരാദരാൽ
“അല്പമതിയായ ബാലനെക്കൊല്ലുവാൻ
കല്പിച്ചതു വിധിയല്ലെന്നറിക തേ

1750

(1) ഷഡ്വൃത്തികളും ചതുരൂപായങ്ങളും-
മെണ്ണി വേണം പുനരൊന്നു ചെയ്യാൻ നൃപ!
ഇന്നവർക്കിന്നതെന്നോരാതെ കണ്ടു മ-
ററന്യഥാ ചെയ്തിൽ വിരോധമായും വരും”
എന്നവർ ചൊന്നതു കേട്ടൊരു ഭാനവൻ
തന്നുടെ ബാലകനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ
“ഉണ്ണി! മകനേ! വരിക നീയുമിനി-
ദൃശ്യമല്ലെന്നതുമിപ്പോളറിഞ്ഞു ഞാൻ

---

(1) ഷഡ്വൃത്തികൾ = സന്ധി, വിഗ്രഹം, യാനം, ആനം,
ചൈരീഭാവം, സമാശ്രയം

ആയുധത്താലുരഗത്തിനാൽ നിന്നുടെ
കായത്തിനന്തരമില്ലാത്തതതുഭയം.

1760

ഇങ്ങനെ ഞാനുമിരിക്കുന്ന നേരത്തു
ശാർങ്ഗിയോടുള്ള സംപർക്കം തൃജിക്കു നീ.
എന്നോടു തുല്യരായാരുമില്ലെങ്കിലു-
മെന്നോടു തുല്യതയുണ്ടു നിനക്കെങ്കിലോ!
നേരോടൊരു മരത്തിൻപഴം തന്നീന്നു
വേറൊരു പാദപമൃതഭവിച്ചിട്ടുമോ?
എന്നതുകൊണ്ടു കൃപയുണ്ടു മാനസേ
നിന്നിലെനിക്കെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണമേ.
മത്തഗജംപോലെ നിന്നുടെ ശക്തിയെ-
ച്ചിത്തത്തിലോരാത്തതെന്തു നീ ബാലക!

1770

ഗോവിന്ദനാമമെൻകണ്ണങ്ങൾ കേൾക്കവേ
കേവലം ചൊല്ലായ്ക്കു വേണമിനിയെടോ!”
എന്നവൻവാക്കു കേട്ടപ്പൊഴുതേ മുദാ
പന്നാശായിപ്രിയൻ പറഞ്ഞീടിനാൻ:
“ഉത്തമമാകും നദിയോടു ചേർന്നു ചെ-
ന്നെത്താതവണ്ണം ചമയ്ക്കുന്നു വൈരികൾ
കാമാദികളെജ്ജയിച്ചുവനല്ലയോ
ഭാമോദരപ്രിയനെന്നു ചൊല്ലേണ്ടതും.
* ആത്മമാതരം കുടുംബിനി ചൊല്ലിയാൽ
പാപ്തമവാൻ ഭൂമി തൃജിക്കും കണക്കിനെ

1780

മല്ലാരിയാകിയ വൈരിക്കൊരു ഗുണ-
മില്ലെന്നതു കരുതീടുക മാനസേ.

കാമാദികൾക്കു വശനാകമൂലമായ്
 പൂമകൾകാന്തനെക്കൈവടിഞ്ഞു ഭവാൻ
 ആത്മപമാകിയ താപത്രയമേറു
 മായവനാമസരസി മുങ്ങീടുവാൻ
 ഓർക്കുന്ന നേരത്തു തോയം കുടിക്കുന്ന
 ഗോക്കളെയാടുന്ന പാപികളെപ്പോലെ.
 ആറു രിപുക്കളായുള്ളവ തമെയും
 നേരേ ജയിച്ചുകൊള്ളുന്നവൻ ശക്തിമാൻ 1790

ഓരാത്തതെന്തു തവ ബലമെന്നു മാം
 നേരേ പറഞ്ഞുതല്ലോ താതനും പുരാ
 ഏന്നുടെ ശക്തിയെ ഞാനറിഞ്ഞീടിനേ-
 നിന്ദിരാവല്ലഭനെന്നതു കാരണം.
 നാമവും രൂപവുമില്ല പാക്കും വിധയ
 ദാമോദരനെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണമേ.
 ഭൂഷണമായ് ഭവാൻ ശൗരിയെച്ചൊന്നതു
 ഭൂഷണമല്ല പൂജാർത്ഥമെന്നതും.
 ബ്രഹ്മത്തിനാദിയുചന്തവുമില്ലെന്നു
 നിർമ്മലന്മാർ പറഞ്ഞുവീടുന്നു സന്തതം. 1800

ഭേദമില്ലാത പരബ്രഹ്മരൂപിയെ-
 ബ്രോധം വരുത്താവതോ പറഞ്ഞേവനും?
 തന്നുടെ വായ്ക്കുടങ്ങാത ഫലത്തിനെ
 മനിലാരാനും വിഴുങ്ങി നിന്നീടുമോ?
 നാവിനെപ്പോലായിട്ടിരുന്നീടുന്ന
 ഗോവിന്ദനാമത്തിനുണ്ടോ കുറവുകൾ?
 പൃഥ്വിയിലുള്ള മണൽത്തരിയെണ്ണിച്ചു-
 മുത്തമനാമഫലം പറയാവതോ?

ഭേവലോകം ദാനമായിക്കൊടുക്കിലും
ഭേവഭേവൻനാമമൊന്നിനോടൊക്കുമോ? 1810

നാരായണനാൽ നിയുക്തയാം മായയെ-
ന്നോരാതെ കണ്ടുഴലുന്നു ഭവാനമോ!
പിച്ചയാമിന്ദ്രജാലം കണ്ടു മാനസേ
നിശ്ചയമെന്നു തോന്നീടും കണക്കിനെ.
രൂപഭേദേന ലോകമിടം മാധവൻ
താപം കളഞ്ഞു ഭരിക്കുന്നു സന്തതം.
അങ്ങനെയുള്ള മകന്ദനച്ചിന്തിക്കി-
ലെങ്ങനേ ശോകം ഭവിച്ചുകൂടുന്നിതു?
ചക്രവാകത്തെപ്പഴിക്കുന്ന കാകവൽ
ചാക്രപാണിം പഴിച്ചീടരുതൊട്ടുമേ". 1820

ഇത്തരമായുള്ള വാക്കുകൾ ബാലകൻ
സതപരം ചൊന്നതു കേട്ടു ഹിരണ്യനും
ഇണ്ടൽ മുഴുത്തിട്ടു ചൊന്നു "നമാത്യരേ!
കണ്ടിതോ കാലദോഷം നിങ്ങളേവരും?
സ്നേഹേന താൻ വളർത്തിടും വൃഷഭവും
ദേഹത്തിൽ വന്നു പാഞ്ഞിടും കണക്കിനെ
മററുള്ള മാനുഷരെക്കാളിവനുള്ളി-
ലേററമറിഞ്ഞോ പറയുന്നതിങ്ങനെ?
വൃദ്ധതയോ മഹാരോഗമുണ്ടാകയോ
ചിത്തേ വിരക്തി ഭവിച്ചുതെന്തിപ്പൊഴേ? 1830

മൽപുത്രനായിജ്ജനിച്ചുകൊണ്ടിടവാ-
നല്ലപുണ്യേന ലഭിക്കാവതല്ലെടോ!
രംഭാപതിയാം നപുംസകവൽ തഥാ
വമ്പിച്ച രാജഭോഗം തൃജിക്കെന്നതും

സുന്ദരിമാരോടു ചേർന്നു ഭിന്നപ്രതി
കന്ദുപ്പലിലാരസത്തെ നീ കാക്കിലോ
പിന്നെപ്പരബ്രഹ്മചിന്തയുണ്ടാകയി-
ല്ലെന്നതു നിണ്ണയമെന്നറി മാന്യസേ.
കണ്ടിടുക മമ പ്രാബല്യമൊക്കയും
വേണ്ടാ വൃഥാ യൗവനം കളകെന്നതും 1846

ഭോഗങ്ങളാവോളവും ഭുജിച്ചിടുക
യോഗികരൂക്ഷുള്ള തൊഴിലെ തൃജിക്കെടോ!"
എന്നവൻ ചൊന്നതു കേട്ടു പ്രഹ്ലാദനും
വന്നിതു ഭക്തിക്കു വിപ്ലവമെന്നോത്തവൻ
ചിത്തപരവശനായിട്ടു താതനോ-
ടുത്തരമായുടൻ ചൊല്ലിനാനാദരാൽ.
“സാധുവായുള്ള ഭക്തി ഭവനമതിൽ
നാഥ! ലോകത്തിലൊരുത്തനാണ്ടാകിലോ
പാരാതെ വിപ്ലവവന്ദു ചേർത്തിടിലോ
നേരേ ഭഗവൽകൃപയാ ജയിച്ചിടും. 1850

സ്നേഹമെന്നിൽ ഭവാനുണ്ടെങ്കിലെന്നോടു
മോഹേന ഭോഗം ഭുജിക്കുന്നു ചൊല്ലുമോ?
ഘോരവിഷയമാം വന്നിയിൽ വീഴാതെ
നേരേ ഭരിപ്പവൻ സൽഗുരുവായതും
പാവകേ* കൈതന്നെ നീട്ടുന്ന ബാലനെ -
യേവനും വഹ്നിയിൽ തള്ളിവിട്ടിടുമോ?
തേനും പഴവും ഭുജിക്കും കണക്കിനെ
നാനം സുഖഭുജവും ഭുജിച്ചിടുമേ.

ഓരാതെ കണ്ടു സുഖം ഭജിച്ചിടുകിൽ
പാരാതെ ദുഃഖമനുഭവിക്കും ദ്രവ്യം.

1860

ആദികാലേ ഹരിയെബ്ഭജിക്കാക്കിലോ
വേദനാകാലത്തിലാവതുമില്ലമോ!
ദൂരം വഴി തുണയെന്നിയേ പോയിട്ടു
വൈരിയെക്കണ്ടുകൊണ്ടാൽ ഫലമെന്തോ!
സത്സംഗമില്ലായ്കൊണ്ടുതന്നേ ഭവൻ
മത്സരമച്ഛതനോടു തുടന്നതും.
എന്നും ഹരിയെ തൃജിക്കയില്ലിങ്ങു ഞാ-”
നെന്ന ചൊൽ കേട്ടുടൻ കോപിച്ച ഭാനവൻ
മാനേന ദിഗ്ഗജാനാഹുയ * തന്നുടെ
സ്മരവെക്കൊൽവാൻ നിയോഗിച്ചുരുളിനാൻ. 1870

മത്തഗജങ്ങളുമപ്പൊഴേ ചെന്നിട്ടു
കുത്തിനാർ കൂത്തുമുത്തുള്ള ദന്തങ്ങളാൽ.
തുമ്പിക്കരത്താലെടുത്തുയരത്താതു
സംഭ്രമത്തോടെറിവാൻ തുടങ്ങും വിധയ
വിശ്വമുത്തിം പുരുഷോത്തമം മാനസേ
വിശ്വസിച്ചിട്ടിരുന്നീടിനാൻ ബാലനും
നേരേ ഗിരികളെയമ്മാനമാടുന്ന
സാരരായുള്ള ഗജങ്ങൾക്കു ബാലനെ
ഒട്ടുമനക്കരുതാഞ്ഞിട്ടു വിന്നരായ്
വട്ടത്തിൽ നിന്നുഴന്നീടിനാരാജ്ഞരായ്. 1880

ഭാനവനോടു ചൊല്ലിടിനാർ “നിന്നുടെ
സ്മരവെക്കൊല്ലുവാനാവതല്ലെങ്ങളാൽ”

എന്നതു കേട്ടു കോപേന ഭരണജനം
 ചിന്നെയും ഭൂതജനത്തോടു ചൊല്ലിനാൻ
 “ഭൂതരാം നിങ്ങൾ പ്രാണാദനാം ബാലനെ
 പ്രേതാധിപപുരത്തിനായച്ചീടുവിൻ
 ശിക്ഷയാ കാലം കരങ്ങളും ബന്ധിച്ചു
 പ്രക്ഷേപണം ചെയ്തു തീക്ഷ്ണിയിലിനി
 അല്ലാതെ കണ്ടിവൻതന്നെയിനാർക്കുമേ
 കൊല്ലാവതല്ലെ”ന്നു ചൊല്ലും ഭഗവാനുതരേ

1890

ചൊന്നവണ്ണത്തന്നെ ബന്ധിച്ചു ഭൂതരും
 വഹ്നികണ്ഡത്തിലാമ്മാറു ചാട്ടിടിനാൻ.
 തൈലവുമാജുവും കൊണ്ടുവന്നിട്ടവർ
 ബാലനു മീതേ ചൊരിഞ്ഞു നിന്നീടിനാൻ.
 സന്തോഷമോടവർ ചെന്നു ചൊല്ലീടിനാൻ
 വെന്തു പോയെന്നു ദൈത്യേന്ദ്രനോടാദരാൽ
 സന്തുഷ്ടനായിത്തെളിഞ്ഞസുരേന്ദ്രനും
 ചിന്തയും തീൻ തെളിഞ്ഞു മരുവിനാൻ.
 കേൾക്കു മഹീപതേ! ബാലനനന്തരം
 തീക്ഷ്ണി തന്നിൽ വീണീടും ഭഗവാനുതരേ

1900

പാൽക്കുടലിൽ മഹർജിപേ വിമോഹനേ
 ആക്കുമേറും നവരത്നമാം മണ്ഡപേ
 ഭോഗിതല്ലേ ഭൂമാപരിശോഭിതം
 ലോകനാഥം ഹരിം ചിന്തിച്ചു മാനസേ
 വഹ്നിയുമെത്രയും ശീതളമായിട്ടു
 ചന്ദനമെന്നപോലെ ചമഞ്ഞു തദാ.

താപത്രയാഗ്നിയെ വെന്ന ജനങ്ങൾക്കു
ദീപിക്കുമഗ്നിയാൽ ഭീതിയുണ്ടാകുമോ?
പാവകൻതന്നീൻ ബാലനമതുളതം
ജീവിച്ചു പോന്നതു കണ്ടു ഹിരണ്യനും 1910

ഭീഷണമായ് കരവാളുമിളക്കിട്ടു
രോഷേണ ബാലനെ വെട്ടുവാൻ ചാടിനാൻ.
എന്നതു കണ്ടു തുരുവുമമാത്യരും
ചെന്നു കോപം തളത്തിട്ടു ചൊല്ലിടിനാർ
“മങ്ങാത ബാലനോ വീരനാം നിന്നുടേ-
യിങ്ങനെയുള്ള കോപത്തിനാളായതും?
സ്വപ്നം കടക്കുൺ ചുവന്നതെന്നാകില-
ന്നപ്പൊഴുതേ കടലേഴും വരണ്ടുപോം
കീർത്തി കേട്ടിട്ടു രിപുക്കളെങ്ങാക്കയു-
മാത്തരായോടി മറഞ്ഞു കൊണ്ടിടിനാർ 1920

എത്രയുമേററം പുകഴുകയോരു നീ
പുത്രനെക്കൊൽവതൻചിതമെന്നറി
ഇനിയുമൊട്ടു ബോധിപ്പിച്ചുകൊള്ള ഞ-
മൊന്നിലുമാവതല്ലെങ്കിൽ വധിച്ചിടാം.”
എന്നവർ ചൊല്ലിക്കുമാരനെ വീണ്ടുടൻ
പിന്നെയുമഭ്യസിപ്പാൻ നിയോഗിച്ചുതേ.
ധന്വനാം ബാലനെക്കൊണ്ടുപോയ് കാവ്യനും
മുനമേപോലേ പഠിപ്പിച്ചു മേവിനാൻ.
മംഗലനാകിയ പ്രഹ്ലാദബാലനും
ചങ്ങാതിമാരുമായഭ്യസിക്കും വിധേയ 1930

* ആയുർവ്വേദം, ആധിഭൗതികം, ആധിദൈവികം എന്ന ത്രി
വിധതാലങ്ങളാകുന്ന അഗ്നി.

അപ്രയുക്തം ഭൂതാണാ ന യഥാ തഥാ (1)

സബ്രഹ്മചാരികൾ ചോദിച്ചുരുളിനാർ:

“കല്യാണരൂപിൻ! സഖേ! പറഞ്ഞീടണ-

മുള്ളവണ്ണം നിന്മഹിമകളൊക്കയും

ഏതേളാളുമില്ലിഹ ലോകത്തിലാശ താ-

നുള്ളിലെന്നുണ്ടു നിനച്ചു സന്തോഷവും

രാജാവു ചെയ്യിച്ച ഹിംസകളൊക്കയും

വ്യാജഹീനം നിനക്കേലാഞ്ഞതെന്തുമോ!

ഞങ്ങളോടു പറയാമെന്നിരിക്കിലോ

മംഗലാത്മഭവേ! പറയേണമൊക്കയും.”

1940

ആദരവോടവർ ചോദിച്ചു നേരമ-

ങ്ങാദിദേവപ്രിയനും പറഞ്ഞീടിനാൻ.

“ഭാനവപുത്രരേ! കേട്ടുകൊണ്ടീടുവിൻ

മാനേന ഞാൻ പറഞ്ഞീടുന്നതൊക്കയും.

ഓർക്കുന്ന നേരമിജ്ജന്മമെന്നുള്ളതും

സൗഖ്യമെന്നല്ലയോ തോന്നുന്നു മനഃസ?

നിശ്ചലമെന്നു നിനയ്ക്കുവാലാ ചെറുദേ

പിച്ചുകളൊക്കയും കേട്ടുകൊണ്ടീടുവിൻ.

ഉണ്ടൊരു ചക്രം ജനനമരണമെ-

ന്നിണ്ടലായിട്ടു ജീവാത്മാവിനെത്രയും.

1950

ആദികാലേ മാതൃഗർഭപാത്രമതിൽ

വേദനയോടു ജനിക്കുമജീവനും

മൃതപുരീഷങ്ങളോടു കലർന്നു

ഗാത്രമെന്നിട്ടൊരു (2) പാത്രമുണ്ടായ് വരും.

(1) ഗുരുവിന്റെ പ്രേരണ കൂടാതെ, (2) ഗാത്രമെന്ന ഒരു.

കുശലമാം മലമൂത്രഗന്ധങ്ങളും
 വിസ്തൃതമാം ചില പാമ്പും പുഴുക്കളും
 അമൃതകുലവണാദികളെന്നിവ-
 തമ്മതാൻ രൂക്ഷമായ് ഭക്ഷിപ്പതൊക്കയും
 ജാരവഹ്നിസന്താപമൊരു പുറം
 ക്രൂരകൃമിബാധകൾ മറെറൊരു പുറം

1960

അത്രയുമല്ല ജരായുവെന്നുള്ളൊരു
 ചിത്രമായുള്ളൊരുരൂപ്പയിൽ ബലനായ്
 നാലു മുഴുമാം സിരയാലെയേററവും
 ചാലഭവ കെട്ടിപ്പുരവശം പൂണ്ടുടൻ
 ക്ഷുത്തുധാദികളാലേററമുപദ്രവ-
 മിത്തരമെല്ലാം പറഞ്ഞുകൂടിടുമോ?
 ഹന്ത വ്യഥകൾ പറഞ്ഞിടം തന്നുടെ
 ചിന്തയിലും ബഹുചിന്തയുണ്ടായ് വരും.
 പൂർവ്വജന്മങ്ങളിൽ ചെയ്തുള്ള കർമ്മങ്ങൾ
 സർവ്വവുമപ്പോളറിയായ് വരുമഹോ!

1970

മുനിൽ ഞാൻ ചെയ്ത കർമ്മത്താൽ ഭവിച്ചിതു-
 മിന്നി ഞാനീശ്വരസേവ ചെയ്തിടുവൻ
 ക്ഷേത്രാ മകന്ദനേന്ദ്രേവിച്ചു കൊണ്ടിനി
 മുക്തി വരുത്തുവനില്ല കില്ലേതുമേ
 ഇത്തരം ചിന്തിച്ചു ദുഃഖിച്ചു കേവലം
 മത്തനായ് ഗർഭപാത്രേ വസിക്കാ ചിരം.
 മാതാവുതന്നുടേ ഗർഭത്തിൽ നിന്നുടൻ
 ജാതനാകിൽ ഹരിയെ * സ്തുരിച്ചുട്ടിനി

ഭാനധർമാദികൾ ചെന്തേനനടിനം
പാനീയശാലകളും ചമച്ചീടുവൻ

1980

ഉത്തമവൃക്ഷങ്ങൾ*പലതിക്കന്തികേ
ബലമോദം ചമയ്ക്കുന്നതുമുണ്ടു ഞാൻ
ഭിക്ഷുകന്മാരേ വരുത്തി മാനേന ഞാൻ
ഭിക്ഷയും മാഗ്ഗ്വായിക്കൊടുത്തീടുവൻ
സേതു മുതലായ തീർത്ഥങ്ങളൊക്കെയും-
മാദരപൂർവ്വമാടീടുന്നതുമുണ്ടു ഞാൻ
ഭക്തരോടും സദാ ചേൺകൊണ്ടീടുവൻ
ഭക്തിമാഗ്ഗ്വന്തെയുമാചരിപ്പേനഹം
ഇത്തരമുമ കണ്ടുള്ളകിനാവുപോൽ
ചിത്തേ നിനച്ചിട്ടിരിക്കും ബഹുവിധം.

1990

നിബ്ബന്ധമെല്ലാം നിനവോടനുഭവി-
ച്ചുകേൾക്കുവെച്ചീടും ധരിത്രിയിൽ.
മൂർച്ഛിതനായ് വശംകെട്ടു പുഴുപോലെ
മെച്ചമേ രോദനംചെയ്യുമല്ലോ സദാ.
ഘോരമാകുമുദരോപദ്രവമിവ
പാരാതെ കേട്ടുകൊൾവിൻ നിങ്ങളേവരും.
ധാത്രിതന്നിൽ ജനിച്ചാലുള്ള വേദന-
യെത്രയും ഘോരമത്രേ നിനച്ചോളവും
വ്യാധികളുണ്ടു പലതരം പൈതല-
ബ്ബാധിപ്പതിന്നു വിധിവശത്താലഹോ!

2000

ഇതച്ചയുറപ്പു കടിക്കുന്ന നേരത്തു
വാച്ചു ഭുവേന രോദിക്കും തെരുതെരെ.

പൈതൃകമോടു കരയുന്ന നേരത്തു
 വേദനയുണ്ടുദരത്തിന്നെന്നമ്മയും
 ഔഷധം നല്കുന്ന നേരമുളളാരഴ്-
 ലോഷ ചൊൽവാൻ പണിയെന്നറിഞ്ഞീടുവിൻ.
 വേദന പൂണ്ടു കരയുന്ന നേരത്തു
 മോദന നല്ലവോർ പാലന്നമെന്നിവ
 തന്മലമൂത്രമണിഞ്ഞുകൊണ്ടാത്തനായ്
 സമോഹമോടു കരഞ്ഞു വിറയ്ക്കയും.

2010

തന്മേനിതന്നിൽ കടിക്കുന്ന നേരത്തു
 ചെമ്മേ കരമെടുക്കാവതല്ലാത്തതോ
 രോദിതനായ് വശംകെട്ടുടൻ പൈതൃകം
 വേദനയെന്നിയേ സൗശ്യാലിളൊട്ടുമേ.
 ശൈശവമീങ്ങനെ പോകുന്നതര-
 മേശീടുമപ്പൊഴേ കൈമാറകാലവും.
 അക്കാലമുളള ശ്വേത ചൊല്ലേണമെങ്കിലോ
 വാക്കിനാലിന്നു വദിച്ചുകൂടീടുമോ?
 പാലും പഴവും ഭുജിക്കേണമെന്നോത്തു
 ബാലനും മാതാവിനോടു ചൊല്ലുംവിയെ

2020

വേദം മുഴുത്തു നല്ലവാനില്ലാത്ത
 മാതാവു ചൊല്ലും മൊഴി കേട്ടു പൈതൃകം
 പാർത്തലംതന്നിലുരുളും മുറയിട്ടു-
 മാർത്തനായ് ഭൂതലത്തിൽ തലതല്ലിയും,
 ഇല്ലായ്മയുളളതു കിട്ടാഞ്ഞിതാകിലോ
 മെച്ചമേ രോദനമുണ്ടാം സതതവും
 പമ്പരമോണവിലെന്നിവയാദിയാ-
 മമ്പതു കൂട്ടം ചമച്ചുകൊണ്ടുണ്ടനെ

സാരമായുള്ള പുരുഷാത്മമെന്നോത്തു
 ഖേദമായുള്ള കാന്ദം വെയിലേല്ക്കയും, 2030

കാടുകൾ കാട്ടി നടന്നു വിവശനാ-
 യാടലോടേ കഴിഞ്ഞീടും ഭഗാന്തരേ
 അക്ഷരാഭ്യാസേ നിയോഗിച്ചു ചെയ്യുന്ന
 ശിക്ഷകളെല്ലാം പഠത്തൊലൊടുങ്ങുമോ?
 ഒട്ടുമറിയാതെ കാലത്തു വേദന
 പെട്ടെന്നിവണ്ണമനുഭവിച്ചിട്ടുടൻ
 ധൈര്യവനകാലത്തിലുള്ള ദുഃഖത്തെയും
 ചൊല്ലൊടു ചൊല്ലുവാൻ *വല്ലകിലൊട്ടുമേ.
 മന്ദമബാണം തറച്ചു വിവശനായ്
 സമ്മതമല്ലാതെ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യയും, 2040

പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾ മനസ്സിനെ വല്ലാതെ
 ചഞ്ചലമാക്കിച്ചമച്ചു വലിക്കയും,
 സൗഖ്യമായോരോന്നു വേണമെന്നോക്കയാൽ
 ദുഃഖമല്ലാതെ സുഖലേശമില്ലഹോ!
 ദുഷ്ടനത്തോടു സഖിതപമുണ്ടാകയും
 സജ്ജനത്തോടു ചേരാതെയിരിക്കയും,
 വിത്തമാജ്ജിക്കേണമെന്ന നിനവിനാൽ
 സത്തുക്കളോടു ധനങ്ങൾ പഠിക്കയും,
 തന്നുടേ ദാരത്തിനൊന്നും കൊടാതെ മ-
 ററന്തുദാരത്തിനെക്കാമിച്ചു കൊൾകയും, 2050

മോഹമോടും ധനമെന്നോത്തു തന്നുടെ
 ദേഹത്തെയും മറന്നിട്ടു നടക്കയും,

---

* വല്ലകില്ല = ശക്തനാകയില്ല

പാടു പെട്ടൊന്നുമേ കിട്ടാത്തു സന്തത-
 മാടലോടുമിരുന്നീടും ദിവാനിശം.
 ആഗ്രഹിക്കുന്നതു ഞാനെന്നു മാനസേ
 കാവ്യമായുള്ളതെന്തെന്നു മറിഞ്ഞിടാ.
 കണ്ടവരോടു കയറ്റു പലതര-
 മിണ്ടലായിക്കഴിയും കാലമത്രയും.
 ആത്മീയോടക്കാലമങ്ങനെ പോയിടും
 വൃദ്ധതയും വന്നുകൂടുമനന്തരം.

2060

ചൊല്ലാപതല്ല വാല്യകൃത്തിലുള്ളഴ-
 ലുള്ളിൽ നിനപ്പിനസുരകുമാരരേ!
 കൈകാൽ തളൻ ബലവും കുറഞ്ഞുട-
 നാകവേ രോമങ്ങളും വെളുത്തേററവും
 പല്ലമുതിന്നു ചൊല്ലുമിഴിനിളലാ-
 യെല്ലകളും പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ
 നേത്രത്തിൽ നിന്നു നീരുമൊഴുകിപ്പോ
 ഗാത്രവും ശുഷ്കിച്ചുകൊണ്ടു വിവശനായ്,
 ശ്വാസങ്ങൾ മുട്ടി ശ്വാസനൻ കപിതനായ്
 കാസവും പൂണ്ടു വീഞ്ഞത്രയുമാർത്തനായ്

2070

ദാരിദ്ര്യവും ചൊല്ലു കേളാത മക്കളും
 ദാരവും നിന്ദചെയ്യും പുനരേററവും
 മാനസേ ദാരസുതരെന്നൊരാശയാ
 വാനരം പോലെ കപിതനായ് കേവലം
 ഭക്ഷണമോരോന്നിലാശയുണ്ടാമതു
 ഭക്ഷിക്കിലൊട്ടുമേ കക്ഷിക്കു ചേന്നിടാ.
 ആധികം വ്യാധികളെന്നിവയൊക്കയും
 ബോധിച്ചു കൂടിടുമോ പറഞ്ഞീടുകിൽ?

ആ വയസ്സു പുരുഷായുസ്സെന്നതു

* കൂറം ചിലർ ആററിരുപതെന്നും ബലാൽ 2080

എന്നതിൽ പാതിയും നിദ്രയായ് പോയിട്ടു-

മൊന്നുമറിയാതെ ചൈതലയൊട്ടു നാൾ

സ്നാനാശനാത്ഥമായ് പോം ചില കാലവും

മാനേന മററുള്ള കാലവും പോയിട്ടും.

പുണ്യകർമ്മം ചെയ്തതിന്നു കാലം ധൃണാ-

മെണ്ണുകിലില്ലെന്നു വന്നു കൂടുന്നുതേ.

കാലം ദിവസംപ്രതി കഴിയുന്നതും

കാലൻ വരുന്നതുമോർക്കയില്ലൊട്ടുമേ.

പെട്ടെന്നിഹഃലാകുഃഖമിച്ഛുന്നതു;

കേട്ടുകൊൾവിൻ പരലോകഃഖമിനി. 2090

സൽകർമ്മഹീനം വന്ദിക്കും ഭഗാന്തരേ

x അർക്കജ്യോതിരണത്തിട്ടമപ്പൊഴേ.

തൊണ്ടയിൽ ശ്ലേഷ്മവും ബന്ധിച്ചുകൊണ്ടമോ

മിണ്ടുവാനും വശമല്ലാതെ വന്നിടും.

വിങ്ങി നിന്നീടുന്ന ശ്വാസഭണ്ഡത്തിനാ-

ലങ്ങടനാത്തനായ് വീണഴയ്ക്കും വിധൗ

ബന്ധുവായുള്ള ജനങ്ങളും വന്നു നി-

ന്നന്തികേ കേഴുന്നതും കണ്ടു സംഭ്രമാൽ

ഭീഷണരാം യമദൂതരവരുടെ

വേഷവും കണ്ടു ഭയം പൂണ്ടു മാനസേ 2100

ആത്മരാം ബന്ധുക്കൾ നോക്കിയിരിക്കവേ

പേർത്തു യമഭേന്മാരുമടുത്തുടൻ

യാതനാദേഹത്തിലാക്കിട്ടു ജീവനെ
 വേദന ചേർക്കുന്നതും പറയാവതോ?
 പാശേന കെട്ടി വലിക്കും ചില വഴി
 സൂചികൾ നാട്ടി നടത്തുവോരങ്ങളിൽ
 നന്നായ് ഭരത മണലിലിഴയ്ക്കുക-
 മൂന്നതമാം ശിരീമേൽ നിന്നുരുട്ടിയും
 അങ്കുശത്തോടുകൂടി വലിച്ചിട്ടു
 സങ്കടം ചേർക്കുന്നതത്രയും ഭീഷണം.

2110

ലോഹത്തിനാൽ പഴുപ്പിച്ചോരു നാരിയെ
 മോഹേന ചേർത്തു തഴുകിപ്പരേദവും.
 ശപാക്കളെക്കൊണ്ടു കടിപ്പിക്കയും പുന-
 രാക്കുമേറും സപ്പ്തജാലങ്ങൾ ചുറ്റിയും
 പക്ഷിജാലം നയനങ്ങളിൽ കൊത്തിയും
 കക്ഷിയിൽ മുൾഗരംകൊണ്ടു താഡിക്കയും.
 ആയുധജാലത്തിനാലുടലെങ്ങുമേ
 കായത്തെ വെട്ടിപ്പിളർക്കൊണ്ടങ്ങനെ
 ഉപ്പും മുള്ളും കലക്കിച്ചുമച്ചുടൻ
 തപ്പാതെ മെയ്യിലെല്ലാം ചൊരിഞ്ഞീടുവോർ 2120

വൈതരണീന്ദ്രിതനിൽ നീന്തിക്കയും,
 ഭൂതർ കൊടിലുകൾ ചുട്ടു വലിക്കയും,
 കല്ലു ചുമത്തിയും ചക്കിലിട്ടാട്ടിയും
 തല്ലിയും പാറമേൽ കൊണ്ടെയുരുട്ടിയും,
 ചെമ്പുകിടാരത്തിലിട്ടു വറക്കയും,
 വമ്പോടു കാലസൂത്രത്തിൽ കിടത്തിയും,

തൈലപാത്രത്തിലിട്ടുണ്ടു കാച്ചുതിയും,
ശുദ്ധത്തിലാമ്മാറു കത്തിക്കിടത്തിയും
ചിത്രമിതിൽപരമുണ്ടു നരകങ്ങ-
ളിത്രയെന്തിന്നു പറയുന്നു ബാലരേ!

2130

ഘോരമായിട്ടിരുപത്തെട്ടു കോടി പോൽ
നാരകമെല്ലാമനുഭവിച്ചേറ്റവും
കർമ്മശേഷത്തിനു തക്കവണ്ണം വന്നു
ചെമ്മേ ജനിക്കുമജ്ജീവനും ഭൂമിയിൽ.
ഇത്ര ദുഃഖത്തിനു പാത്രമാം ജീവനു
നിദ്രയിലും സുഖമെന്നു ചൊല്ലാവതോ?
ഛാനവപത്രരേ! കേൾപ്പിനിന്നു നിങ്ങൾ
മാനവന്മാരുടെ ദുഃഖമെപ്പേരുമേ.
ധാത്രിയിങ്കൽ ദ്രവ്യ സമ്പന്നരെങ്കിലോ
പത്രരില്ലാത്തു ദുഃഖം പുനരേറ്റവും.

2140

സന്താനമുണ്ടെന്നിരിക്കിലോ കേവലം
ഹന്ത! ദ്രവിണമില്ലാത്തതിസങ്കടം.
കാമികളായ് വിരഹേണ ദുഃഖം ചില-
ക്കാമയംകൊണ്ടു വലഞ്ഞതിസങ്കടം.
കെല്ലോടു സംസാരസാഗരം താനിതു-
മുൾപ്പൂവില്ലാത്തുപായങ്ങളൊന്നുമേ
പ്രാണനെക്കൂടെ തൃജിക്കുന്നിതു ചിലർ
കാണുമാറില്ലയോ ദൈത്യകുമാരരേ!
കാലു രണ്ടുള്ള വർക്കിത്ര ദുഃഖം പാരിൽ
നാലു കാലായവററിനു ചൊല്ലാവതോ!

2150

പക്ഷികൾക്കുള്ള ദുഃഖം ഘോരമെത്രയും
വൃക്ഷത്തിനുള്ളഴൽ ചൊല്ലുന്നതാരഹോ!

ഭ്രാന്തിനാൽ സംസാരസാഗരേ വീണിട്ടു
 ഹീന്തുണിതു മഹാബുദ്ധിമാനെങ്കിലും.
 മറെറാരാലംബമില്ലാത്തീൽ ഭവാംബുധൗ
 തെററന്നു വീഴ്വതു കുറമല്ലൊട്ടുമേ.
 മല്ലാരിതൻ ചരണാംബുജമാകിയ
 നല്ലോരു കല്പകശാഖിയിരിക്കവേ
 കാളും നൽക്കനിയുണ്ടെന്നിരിക്കിലും
 മോദേന * നൈംബം ഭൂജിക്കും കണക്കിനെ 2160

ബ്രഹ്മമാമാനന്ദമുണ്ടായിരിക്കവേ
 നന്മയിൽ മറെറാനന്ദമുണ്ടോ ഭൂവി?
 ലോകമിടം ഹരിതന്മയമാകയാൽ
 ലോകത്തിലുള്ളവരെബ്ഭജിച്ചീടിലേ
 ന്നെയും പൂട്ടവയുമെന്ന കണക്കിനെ
 നാളീകനാഭനും ലോകവുമായിടും.
 സംശയമെല്ലാം കളഞ്ഞിട്ടു നിങ്ങളും
 കൂസാതെ ചിന്തനം ചെയ്തു മുക്തനേ.
 തന്നിലിണങ്ങാത കന്നിനെക്കൊണ്ടുപോയ്
 പിന്നെയൊന്നോടണച്ചീടും കണക്കിനെ 2170

ഓരോ വിഷയേ കളിക്കും മനസ്സിനെ
 നാരായണചരണത്തിലാക്കീടുവിൻ.
 സത്തുക്കളോടു ചേർന്നു വസിച്ചീടുവിൻ
 സകൃപാ ഭഗവൽകഥകൾ കേട്ടീടുവിൻ.
 കീർത്തിച്ചുകൊള്ളുവിൻ നാമങ്ങളാദരാ-
 ലോൽതീടുവിൻ ഹരിതൻ ചരണത്തെയും

എന്നുടെ താഴാജ്ഞയാലുള്ള ബാധകൾ
 പന്നഗശായി താനല്ലയോ കാത്തതും?
 കാത്തുകൊണ്ടിട്ടുവാനോത്തു-കണ്ടിട്ടവിൻ
 ഭക്തവാത്സല്യമീവണ്ണമില്ലാക്കുമേ.” 2180

ഇത്തരം വാക്കു കേട്ടോരു സഖികളും
 ചിത്തമോദനേ ചോദിച്ചിതു പിന്നെയും:-
 “സത്സംഗഹീനസുരനരപതി
 മത്സരം വിഷ്ണുവോടുള്ള രാജ്യമിതിൽ
 ഇഷ്ടനായിത്തവ ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തിനെ-
 പ്പെട്ടന്നറിയിച്ചതാരെടോ സാദരം?
 ചൊല്ലേണമെങ്ങോടുള്ള വണ്ണമിദം
 കല്യാണസിന്ധോ! സഖേ! കനിഞ്ഞൊറവും”
 കല്യോമാദമവർ ചോദിച്ചു നേരത്തു
 മല്ലാരിദാസനും ചൊല്ലിനാനപ്പൊഴേ:- 2190

“മൽപിതാവു തപം ചെയ്തതിനാൽപുരാ
 കെല്ലോടു പോയോരു നാളിലമരരും
 ദൈതേയവീരനേയും ജയിച്ചെന്നുടെ
 മാതാവുതന്നെയും കൊണ്ടുപോകും വിധേയ
 വീണാധരമുനി കണ്ടു വഴിയീന്നു
 പാണികൾകൊണ്ടിങ്ങു വീണ്ടിട്ടു പോന്നടൻ
 തന്നുടെ പണ്ണശാലയ്ക്കൽ വെച്ചുങ്ങനെ
 വിന്നത തീർത്തു പാലിച്ചുകൊണ്ടിടീനാൻ.
 എന്നുടെ മാതാവിനുള്ളഴൽ പോക്കുവാ-
 നന്നു തത്പാപദേശം ചെയ്തു മാമുനി. 2200

അമ്മയും തത്പാപദേശത്തെക്കൊക്കയും
 ചെമ്മ മറന്നിതു രാജഭോഗത്തിനാൽ.

ഗർഭസ്ഥനായന്നു കേട്ടിരുന്നിടീനേ-
 നെപ്പേരും മാമുനി ചൊല്ലും മൊഴികളെ.
 ഞാനവയൊന്നും മറന്നതില്ലൊട്ടുമേ
 ന്നതും മുനിക്രൂപയാലറിഞ്ഞീടുവിൻ.
 ഉള്ളതത്രേ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞതു
 കള്ളമകന്നു ദൈതേയതനയരേ!!”
 എന്നു വേദപ്പെരുമാൾ ബ്രഹ്മമുത്തിയെ
 നന്നായ് പ്രകാശിച്ചു ചൊല്ലും ഭഗവതരേ 2210

സമ്മതി വന്നു ഭനുജകുമാരരും
 നിമ്മലൻ പ്രഹ്ലാദനെത്തൊഴുതിടിനാൻ.
 “നിന്നുടെ സംഗമങ്ങളായതു കാരണം
 ധന്യരായ് ശുദ്ധരായ് വന്നുകൂടി വയം.
 അജ്ഞാനമെല്ലാമകന്നിതു ദൂരവേ
 പ്രാജ്ഞനാം നിന്നോടു ചേരുകയാലെടോ!
 കോപങ്ങളെല്ലാമകലെ നീങ്ങി തുലോം
 താപവുമില്ല നിൻവാക്കുകൾ കേൾക്കയാൽ”
 എന്നുരചെയ്തവരൊന്നിച്ചിരുന്നിട്ടു
 നന്നായ് പരബ്രഹ്മരൂപമറപ്പിച്ചു 2220

നിശ്ചലരായ് തിരുന്നാമന്തെയും പുന-
 രുച്ചരിച്ചിട്ടിരുന്നാരവനീപതേ!
 ആഗമിച്ചിടിനാൻ ഭാഗ്വതനും തത്ര
 വേഗേന കണ്ടിതു ബാലകന്മാരെയും.
 തിണ്ണമായുള്ളോരു ഭക്തിയെപ്പൂണ്ടിട്ടു
 കണ്ണുനീർ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ
 ബാലരെക്കണ്ടിട്ടു കാവ്യനും ചിന്തയാ
 നാലു ഭാഗത്തുമാലോകിച്ചു നിന്നിടിനാൻ.

മാനസേ വേവുറു ഭീനനായ് കേവല-
മാനനം താഴ്ന്നി നിരൂപിച്ചിതിങ്ങനെ:— 2230

“നമ്മെയറിയാതെ വന്നിപ്പോയി
സന്മാർഗ്ഗമെല്ലാമറിയിച്ചതാരോ!
ഭിക്ഷുനാം പ്രഹ്ലാദവാക്യമോ കേവലം
പെട്ടന്നു കഷ്ടമായ് വന്നാരിവർകളും.
ഒന്നുകൊണ്ടും നമുക്കിങ്ങു വസിപ്പതു
നന്നാകയില്ലെ”ന്നൊടു ഭൂസുതൻ
ഇങ്ങലും പൂണ്ടു വിറച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ
മണ്ടിനാൻ ദൈത്യരാജേന്ദ്രന്യ സന്നിയോഗം.
“ദൈത്യേന്ദ്ര! കേൾക്കു വാക്യം മദീയം ഭവാനു
മാലുപിനം കർമ്മകാരിതും(?)പോയി ഞാൻ 2240

കാലവിളംബനമെന്നിയേ വീണ്ടിങ്ങു
ബാലകന്മാരുടെ ചാരത്തു ചെന്നതേ.
പൂണ്ടുകൊണ്ടാർ പരബ്രഹ്മഭാവത്തിനെ
വീണ്ടുവരുവതിൻമുമ്പേയവർകളും”
എന്നു പറയുന്ന നേരത്തു ബാലരിൽ
പിന്നെയൊരുവനും വന്നു ചൊല്ലീടിനാൻ:
“മോക്ഷമെന്നും ഭക്തിയെന്നും ബഹുവിധം
ശിക്ഷയാ ബോധം വരുത്തിയിട്ടെങ്ങനെ
മാനസമെല്ലാമിളക്കിച്ചമച്ചതു
ഭാനവേന്ദ്ര! തവ ബാലകനെന്നറി” 2250

എന്നു ചൊല്ലുന്ന നേരത്തു ദൈത്യേന്ദ്രനും
വന്നൊരു കോപം പൊറുത്തുകൂടായ്ക്കയാൽ
പാപകൻതന്നെ വിളിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ
“കൂസാതെ കൊല്ലുക നീ മമ ബാലനെ.

ഭോജനംതന്നിൽ കൊടുക്ക വിഷമിന്നു
 വേദം വളർച്ച തനയനെക്കൊല്ലുവാൻ”
 ഭോജനംതന്നിൽ വിഷത്തെയും നല്കിനാൻ
 വ്യാജേന പാപകന്ദം പുനരാഭരാൽ.
 ഒന്നുമറിഞ്ഞീല ബാലകനെങ്കിലും
 പന്നാഗശായിതാൻ കാത്തുകൊണ്ടിടിനാൻ. 2260

ഏന്നതുമേലാഞ്ഞ നേരത്തു ഭാനവ-
 നന്നേരമാരണരോടു നിയോഗിച്ചു:
 “മാരണകർമ്മം കൊല്ലുവിനെന്നുടെ
 ഭാരകൻതന്നെ വിരവോടു നിങ്ങളും”
 അങ്ങനെയാമെന്നു ചൊല്ലിട്ടവർകളും
 മങ്ങാതെ ബാലനരികിലാമ്മാറു പോയ്
 ഭക്തപ്രവരനെ റോക്കിഞ്ഞളിവിനോ-
 ടുകതികളിങ്ങനെ നിന്നു ചൊല്ലിടിനാൻ:
 “നിന്നുടെ താതാജ്ഞയാ വന്നിതെങ്ങളും
 നന്ദന! നിന്നെ വധിപ്പതിനെന്നറി. 2270

വിപ്രരാലെന്നിയേ മൽസ്യതൻതന്നെയും
 ക്ഷിപ്രം വധിക്കാവതല്ല മററാർക്കുമേ
 ഏന്നു നിയോഗിച്ചയച്ചിതു ഭാനവ-
 നെന്നതിനാലിഹ വന്നിതു ഞങ്ങളും.
 കണ്ടിതോ കാലഭോഷം മാമകമിദം
 വിണ്ടലർവൈരി ചൊല്ലിടിനാനിങ്ങനെ
 എന്തിനു നീ വൃഥാ ചാകുന്നിതിങ്ങനെ
 സന്തതം വിഷ്ണുഭക്തിം തൃജിച്ചീടേടോ!
 ഇപ്പൊഴുതേ ഭക്തി വേണമോ ബാലക!
 കെല്ലോടു വേണമെന്നാലുണ്ടുപായവും 2280

മാനസേ ചിന്തിച്ചുകൊൾക മുകുന്ദനെ
ഭാനവർ ചൊല്ലുന്നതും കേട്ടുകൊൾക നീ
ലംഘിക്കവേണ്ട ജനകവാക്യത്തെയും
പങ്കജനാഭസ്മരണയുമാമെടോ!”

ആരണരേഖം പറയുന്ന നേരത്തു
ചാരുശീലനസുരാത്മജൻ ചൊല്ലിനാൻ:

“പന്നഗശായിതന്നെബ്ജേച്ചിട്ടുവാ-
നിന്ന നാളെന്മുണ്ടോ പറഞ്ഞീടുവിൻ?

നാരായണനുടെ നാമമോതീടുകി-

ലാരെയെന്നാകിലും പേടിക്ക വേണമോ?

2290

ഉല്പലനേത്രനെസ്സേവിച്ചുകൊള്ളു വാൻ
കല്പനയിങ്ങനെയെന്നു വന്നീടുമോ?

എന്തു പറകിലുമെന്നുടെ ദേവനെ-
യന്തണരേ! വെടിഞ്ഞീടുകില്ലേതുമേ”

എന്നുള്ളവാക്യം നിശ്ചയ ഭൂദേവരും
വന്നോരു കോപേന ചൊല്ലിനാരിങ്ങനെ:

“അന്തകൻ വശമായിട്ടിരിപ്പവ-

നന്തരവാക്കുകൾ ചിന്തയിൽ കൊൾവതോ?”

എന്നരചെയ്തു കണ്ഡമതിലഗിയെ

നന്നായ് വളർത്തി ഫോമം തുടങ്ങീടിനാൻ.

2300

ആഭിചാരക്രിയ ചെയ്യും ദശാന്തരേ

ഭാഭിയ്യുതമൊരു ഭൂതവും ജാതമായ്.

ഘോരമായുള്ളൊരു കൺമിഴിതന്നീന്നു

പാരം ചിതറുന്നു തീപ്പെരിയേററവും.

ഊകാരനാദേന ലോകങ്ങളൊക്കെയും

സങ്കലം പുണ്ടു മറഞ്ഞിതു മേൽക്കുമേൽ.

ശുദ്ധം കപാലവും കൈയിലേന്തി ഭൃത-
മാലോകനേന ഓഹിപ്പിച്ചു ദിക്കുകൾ

* അഷ്ടാദശഭൂജൈരായുധമോരോന്നു
പെട്ടന്നിളക്കി ജപിച്ചതിജീമമായ്.

2310

പാദചാരേണ കുലുങ്ങിച്ചമഞ്ഞിതു
മേദിനിയും കടലേഴും കലങ്ങിതായ്.
ഭീതിയോടും നാഗദ്വാരം വസിക്കും ജനം
വാതിലുമെല്ലാമടച്ചുകൊണ്ടിടിനാർ.

ഘോരമാകുന്നോരു മാർണ്ഡവേത
ഭാരകന്തന്നോടണഞ്ഞു സംക്രമനായ്
കൂർത്ത ശുദ്ധത്തിനാലാഹ്വനിച്ചീടിനാൻ
പേരൂർ സുകുമാരമേനിമേലേററവും.
കൃഷ്ണ കൃഷ്ണേതി ജപ്താ മനതാരതിൽ
വിഷ്ണു പുരാണമുത്തിം സ്തുരിച്ചങ്ങനെ

2320

ഭക്തിയായുളളൊരു ചട്ടയും പൂണ്ടിട്ടു
ഭക്തപ്രവരനിരുന്നുകൊണ്ടിടിനാൻ.
ആകും പണിപ്പെട്ടു മാർണ്ഡവം പുന-
രാകലം ബാലനില്ലാഞ്ഞതു കാഞ്ചയാൽ
ധാത്രിസുരരോടണയുന്ന നേരത്തു
ശ്രോത്രിയരും ഗമിച്ചീടിനാരാത്തരായ്.
അ ഘ്നരായുളളൊരു ഭൂസുരർ തങ്ങളെ
യജ്ഞോപവീതവും പോയതറിയാതെ
ഏങ്ങുമേ പാഞ്ഞു പൊറുത്തുകൂടാഞ്ഞിട്ടു
ശാർഗ്ഗ്വിപ്രിയനരികേ വന്നു ചൊല്ലിനാർ: 2330

“കല്യാണവാരിയേ! പ്രല്ലാഭ! മാമക-
 മല്ലൽ കളഞ്ഞു പാലിച്ചു കൊള്ളേണമേ”
 എന്നു പറയുന്ന ബ്രാഹ്മണൻ തന്നെയും
 ധന്യനും കണ്ടു കൃപ പൂണ്ടിതാഭരാൽ
 ദുഃഖം പരേഷാം നിരീക്ഷിച്ചു മൊട്ടുമേ
 ഉൾക്കാമ്പിലില്ലിനില്ലെരുമഹമെടോ!
 അന്തണിപ്പുള്ളഴൽ പോക്കുവാനായിട്ടു
 ചിന്തിച്ചു കേശവൻതന്നോടു ചൊല്ലിനാൻ:
 “ശ്രീപതേ! ഞാൻ തവ ഭാസനെന്നാകിലോ
 താപം പിജാനാമകറീടവേണമേ” 2340

ശാർഗ്ഗ്വിയോടിക്കൂടെ ചൊന്നോരു നേരത്തു
 മങ്ങി മറഞ്ഞു മഹാഭൂതമപ്പൊഴേ
 ആധി വേറിട്ടു ഭൂദേവരുമെത്രയും
 പ്രീതരായാശിയും ചൊല്ലി നടന്നടൻ
 നിജരവൈരിതൻ ചാരത്തു ചെന്നിട്ടു
 ലജ്ജയും പൂണ്ടു നിന്നീടിനാൻ മെല്ലവേ.
 കൊമ്പു മുറിഞ്ഞ വൃഷഭം കണക്കിനെ
 വമ്പുകുളുപ്പാം കളഞ്ഞു ചൊല്ലീടിനാൻ:
 “ബാലനെന്നൊരാൾവാൻ തവാജ്ഞയാ ഞങ്ങളും
 കാലേ നിനച്ചു ചെയ്തുള്ള കർമ്മത്തിനാൽ 2350

മങ്ങാത ബാലൻകരുണയില്ലെങ്കിലി-
 ന്നങ്ങളും ജീവിച്ചു പോരികയില്ലെടോ!”
 ഇങ്ങനെ ചൊല്ലിട്ടു ഭൂദേവരൊക്കയും
 തങ്ങൾ ഗേഹം പ്രവേശിച്ചു വാണീടിനാൻ.
 അന്തണൻ പോയോരു നേരമനന്തരം
 ചിന്തയാ തന്മകനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:

“ഇതു സാമത്വമെവിടെ നിന്നിങ്ങനെ
പുതു! ഭവിച്ചതുമെത്രയുമതുതം
ശംബരനേക്കാളധികമായ് വന്നതേ
നിന്മഹാമായകളോത്തു കാണുംവിയെഴു 2360

വേദിയരാലുതടവിച്ച ഭൂതത്തെയും
മോദനേ നിന്നു ജയിച്ചതുമതുതം!
ഇന്നല്ലയോ മമ നന്മനെന്നതും
നന്നായറിഞ്ഞുകാണേനഹമാദരാൽ
വാസുദേവൻ മുതലായുള്ള മരതം
ഭൂസുരതം മുനിമാരിവരൊക്കയും
ഓത്തു കാണുമ്പോളഭേദമാം നമ്മുടെ
ദൈത്യബലത്തിനു തുല്യമല്ലെന്നറി”
വീരനാം ദൈത്യനേവമുരയ്ക്കും വിയെഴു
ഭാരകൻ കൈതൊഴുതിട്ടു ചൊല്ലീടിനാൻ: 2370

“സാരസസംഭവപുത്രനായ് വന്നിട്ടു
നേരേ പിറന്നവനല്ലോ പിതാവിഹ;
ജ്ഞാനമോ നിന്നോളമില്ല മററാക്ഷമേ
ഭാനവേന്ദ്ര! ഞാനറിവതുമെന്തഹോ!
അപ്പുതൻ തങ്കലുള്ളോരു വിശ്വാസവും
നിശ്ചലഭക്തിയിവണ്ണമില്ലാക്ഷമേ
എന്നെ നന്നായ് പരീക്ഷിപ്പതിനല്ലയോ
പിന്നെയും പീഡ ചേർക്കുന്നതു നീ വൃഥാ?
ഭക്തനൊരു ഭയമെത്തുകില്ലെന്നതും
വിത്തേ ധരിച്ചല്ലയോ വിഷം തന്നതും 2380
കാത്തുകൊള്ളും ഹരിയെന്ന ഭാവം മമ
വിത്തേ ദ്രവ്യമായ് ഭവിച്ചതുകൊണ്ടിനി

കൈവെടിഞ്ഞീടുകയില്ല ഞാനെന്നുമേ
 ദേവാധിദേവനെയെന്നറിയേണമേ
 നാളികനാഭൻമഹിമകളൊക്കെയു -
 മാലോകനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതു ഭവാൻ
 വാക്കിനാലൊന്ന മനസ്സിൽ മറെറൊന്നു താൻ
 വാക്കുകളെന്നോടു ചൊൽവതെന്തിങ്ങനെ?"
 എന്നവൻ ചൊല്ലുന്ന വാക്കുകൾ ഭാനവൻ-
 തന്നുടെ ചിത്തത്തിലേററതില്ലൊട്ടുമേ 2390

ബാലകവാക്യമാം പാലു കുടിച്ചിട്ടു
 നീലോരഗം പോലെ കോപിച്ചു ഭാനവൻ
 കിങ്കരന്മാരോടു ചൊന്നാൻ "തനയനെ-
 ശ്ശങ്കാവിഹീനം പിടിച്ചു ബന്ധിച്ചിനി
 തുംഗമായുള്ള ഗിരിതന്മുകളീന്നു
 തങ്ങാതെ ഭൂമിയിൽ തള്ളു വിനഞ്ചസാ."
 ചൊന്നവണ്ണംതന്നെ ചെയ്താരവർകളും,
 കുന്നിനുകളീന്നു വീഴും ഭശാന്തരേ
 നാരായണം നരകാന്തകം മാനസേ
 പാരമുറപ്പിച്ചു വീണിതു ബാലനും. 2400

കണ്ടു നിന്നീടുന്ന മാരുതദേവനും
 രണ്ടു കരത്തിനാലും താങ്ങി മെല്ലവേ
 ഭൂതലേ വെച്ചു പുണർന്നുകൊണ്ടെത്രയും
 പ്രീതനായങ്ങനെ പോയ് മറഞ്ഞീടിനാൻ.
 അന്തം തനയനു വാരാന്തതു കണ്ടു
 ചിന്തയാ ശംഖരനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:
 "കൊല്ലുക മായയെക്കൊണ്ടെൻ മകനെ നീ
 നല്ല കനലുകളാകുന്ന മാരിയാൽ"

എന്നവനോടു നിയോഗിച്ചതു കേട്ടു
ചെന്നു വരിച്ചും തുടങ്ങിനാൻ മായയാ 2410

ഘോരമായുള്ള കനൽക്കട്ടകൾ വന്നു
ഭാരകൻ മേനിമേൽ വീഴുന്ന നേരത്തു
ചക്രധരം ചാതുകോമളം ശ്വാമളം
നശ്ടശമദ്വന്ദ്വം ചിന്തയായ് മേവിനാൻ.
ശൗര്യയുടെ മായ ശംഖരമായയെ
നേരേ മറിച്ചങ്ങയച്ചു വിട്ടീടിനാൾ.
മോചിതമംഗാരജാലം നിജമെയ്തി-
ലേശുന്നതു കണ്ടു സംഭ്രമാൽ ശംഖരൻ
ആത്മനായ് ദൈത്യേന്ദ്രപാരത്തു ചെന്നിട്ടു
ധാത്രി തന്നിൽ മറഞ്ഞീടിനാൻ മെല്ലവേ. 2420

പുത്രനെക്കൊല്ലുവാനുള്ള തൊഴിലുക-
ളിത്രയല്ലിന്നുമുണ്ടിന്നവയൊക്കയും
മുററും പറഞ്ഞതുടങ്ങുകിൽ കാലവും
മരൊന്നിനില്ലെന്നറിക ധാത്രിപതേ!
അന്തം തനയനില്ലാഞ്ഞസുരൻ പുന-
രന്തേ നിജഭേദന്മാരോടു ചൊല്ലിനാൻ:
“ഏതു ചെയ്തും വധിയായ്ക്കിൽ നമുക്കിവ-
നാധിപേഷമതിനില്ലൊരു സംശയം.
ഇന്നു സമുദ്രയമുഷ്ടീട്ടു ബാലനെ-
യുന്നതമായുള്ള പാരയുമേറുവിൻ 2430

ആഘാതമാക്കണം മൃഗശിഖരങ്ങൾ
* ഗ്രാഹത്തി”ന്നെന്നു പറഞ്ഞതാരനന്തരം

ഭദ്രനാം ബാലനെപ്പാശത്തിനാലവർ
 നിദ്രയിൽ ബന്ധിച്ചു പയ്യവേ കൊണ്ടുപോയ്
 അംബുധി തന്നിലമുഴ്ന്നു വിരവോടു
 വന്മലതന്നെയുമേററി വന്നിട്ടവർ
 ഭാനവനോടറിയിച്ചതു കേട്ടുടൻ
 ഭീനതയും കളഞ്ഞു മരുവീടിനാൻ.
 ആനന്ദവാരിയിൽ താണുകിടക്കുമി-
 സ്സുനവും മുങ്ങിക്കിടക്കും ദശാന്തരേ

2440

ഉഗ്രമായുള്ള ബന്ധവാഗ്നിയെന്നോത്തു
 നിഗ്നിച്ചു ഭൂരവേ * ജലജങ്ങളും
 എന്നതുകണ്ടു വരണനും വന്നിട്ടു
 തന്നുടെ കയ്യിനാൽ പറ്റുതം തന്നെയും
 തട്ടിക്കളഞ്ഞു പ്രഹ്ലാദനെ മെല്ലവേ
 കെട്ടുമഴിച്ചുടനാലിംഗനം ചെയ്തു
 തീരത്തിലാമ്മാറു ചേർത്തിട്ടനന്തരം
 വാരിധിനാഥനും പ്രീതനായ് ചൊല്ലിനാൻ
 “പുണ്യവാനേവ ഞാൻ നിന്നുടെ മേനിയെ-
 ക്കണ്ണിനാൽ കാക്കയാൽ; ധന്യനായ് വന്നു ഞാൻ;

2450

സ്വപ്നാഭിയാദിയാം തീർത്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടു
 മൂന്നാമേ തന്നെ പരിശുദ്ധനേകിലും
 മംഗലനായ നിൻ സംഗത്തിനാലിന്നു
 പൊങ്ങിന പുണ്യവാനായ് ചമഞ്ഞീടിനേൻ
 ഒന്നിനമാശയില്ല നിനക്കെങ്കിലു-
 മിന്നു ഞാൻ നല്കുന്ന രത്നങ്ങളാദരാൽ

നേരേ പരിഗ്രഹിക്കെ"ന്നു ചൊല്ലിട്ടുട -
നാരാധ്യ * പാശിയും പോയ് മറഞ്ഞിടിനാൻ.
അപ്പതി പോയൊരു നേരത്തു ബാലനു-
മുറപ്പുവിലിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചിതാദരാൽ:- 2460

“എപ്പോഴുമുള്ളിലിരിക്കുന്ന നാഥനെ-
യിപ്പോഴെന്നിക്ക കാണാൻ കഴിവെത്തുമോ?
അണ്ണവം തന്നുടെ തീരത്തിരുന്നവ-
നണ്ണോജനേത്രനെയോക്കും ദശാന്തരേ
സേവകനുള്ളഴൽ പോക്കവനെന്നോത്തു
ദേവനും വൈനതേയോപരി പൊങ്ങിനാൻ
രണ്ടു പാടും ചാമരങ്ങൾ വീഴീടവേ,
വിണ്ടലർ പൂമലർകൊണ്ടു പൊഴിക്കവേ,
കോടിചന്ദ്രാഭ തേടും കൂട പൊങ്ങവേ,
പാടി നാകസ്രീകളാടിക്കളിക്കവേ, 2470

ശംഖനാദം പല വാദ്യം മുഴങ്ങവേ
പങ്കജനാഭനേവോടെഴുന്നള്ളിനാൻ.
വാരിജലോചനൻ തന്നെക്കുനിവോടു
ചാരത്തു കണ്ടു യോഗീന്ദ്രപ്രവരനും.
ശ്യാമളകാന്ത്യാ വിളങ്ങിച്ചു ഭിക്ഷകൾ
പൂമകൾകാന്തൻ പുരുഷോത്തമൻ പരൻ.
ദേവദേവനുടെ പൂമേനി വാഴ്ത്തുവാൻ
നാവിനു വൈഭവമില്ല നമുക്കെടോ!
പൊന്നിൻകിരീടപ്രഭകൊണ്ടു മാനസേ
ഖിന്നത ചേക്കും നവകോടി സൂര്യനും 2480

വണ്ടിൻനിരകളും കൊണ്ടലുമിണ്ടലായ്
 മണ്ടുമേ കന്തളകാന്തി കാണുംവിധേയ.
 പാരിജാതകസുമമണിഞ്ഞങ്ങനെ
 താരങ്ങൾ മേലേ വിളങ്ങും കണക്കിനെ
 പഞ്ചമിച്ചന്ദ്രൻ നെഞ്ചകത്തെപ്പൊഴും
 ചഞ്ചലം നല്ലും നിടിലത്തിലാമ്മാറു
 * മലയത്താലുഭൂപുണ്ഡ്രമതിനുള്ളിൽ
 മേളം കലരും തിലകവും മോഹനം.
 മുല്ലബാണനുടെ വില്ലിനെപ്പോർ ചെയ്തു
 വെല്ലുന്ന ചില്ലിക്കൊടിയിണ ഭംഗിയും

2490

പാരിജം തന്നിതരും നേരല്ല ചൊല്ലുകിൽ
 പാരു മിഴിയിണ കാണുന്നതാകിലോ
 പോരും ജനത്തിനുള്ളോരഴൽ പോക്കുവാ-
 നേററം കരണ കലൻ കടാക്ഷവും,
 കണ്ണാടിയോടു തിറ കൊണ്ടു പോരുന്ന
 ഗണ്ഡത്തിൽ മിന്നുന്ന കണ്ഡലകാന്തിയും,
 എറപ്പുവിനമഴുളളിലുണ്ടെപ്പൊഴും
 കെല്ലോടു നാസികയ്ക്കൊപ്പം വരായ്ക്കയാൽ.
 ചെമ്പല്ലവാധരം കണ്ടു കമ്പിട്ടു പോയ്
 ചെമ്പരത്തിമലരെന്നിഹ ചൊൽവതും;

2500

ചിന്തയുണ്ടാകുന്നു മുത്തിനു മാനസേ
 ഭന്തത്തിനോടു സമാനമല്ലായ്ക്കയാൽ;
 സന്ദരമാം മുഖകാന്തിയെക്കണ്ടു തോ-
 ററിന്ദവും പത്മവും കമ്പിട്ടു കൂപ്പിനാർ.

കുഞ്ചതാൻ കണ്ണത്തിനോടുൻ തോററല്ലോ
അഞ്ചുധി തന്നിൽ നിന്നീടുവാൻ കാരണം.

അരയണോരസി മേവുന്ന ഹാരങ്ങളും
താരകളേക്കാൾ പ്രകാശമുണ്ടേറവും.

കൌസ്തുഭവും വനമാല തുളസിയും
കണ്ണുരിലേപവും ശ്രീവത്സകാന്തിയും

2510

ഇന്ദിരാദേവി കുടികൊണ്ടരുളുന്ന
സുന്ദരമാം തിരുമാരും മനോഹരം.

ചെമ്പൊൽക്കരങ്ങളോ തുമ്പിക്കരത്തിന്
കമ്പം വരുത്തി മേവീടുന്നിതേറവും.

ഏതയും ദിവ്യമായുള്ള രത്നംകൊണ്ടു
ചിത്രം വിളങ്ങും കടകാംഗദങ്ങളാൽ

മേളം കലൻ മേവീടുന്ന തൃക്കരം
നാലിലും ശംഖു ചക്രം ഗദ പത്മവും
ബ്രഹ്മാണ്യമെല്ലാമടങ്ങുന്ന കക്ഷിയിൽ
നിമ്ബലമായുള്ള നാഭീനളിനവും

2520

മങ്ങാരു പീതാംബരം പൂണ്ട മധ്യവും
തൊങ്ങൽ പലതരം ഭംഗി പൂണ്ടിങ്ങനെ

ഉന്നിദ്രകാന്തി കലൻ രത്നങ്ങളാൽ
മിന്നുന്ന കാഞ്ചിയും മേളവുമങ്ങനെ

കാർമുകിൽ വണ്ണവും പീതാംബരാഭയും
കാർമോലവും മിന്നലെന്ന കണക്കിനെ

മത്തേഭകംഭേത്ത വെന്ന ജഘനവും
പൊത്തുതുണുപോലേ വിലസും തുടകളും

ചെപ്പിന്ന ശില്പം പഠിപ്പിച്ചുമേവീടു-
മുല്ലലോഹനൻചാരുമുഴുക്കൽ

2530

കേതകിമൊട്ടിനും കേകികണ്ഠത്തിനും
 വേദമുണ്ടാക്കുന്ന ജാനപയങ്ങളും
 പൊന്നുംചിലമ്പും മണികളാലേററവും
 ദിനം നെരിയാണിയുമതിമോഹനം
 തുവപ്പതുമലർന്നതു കുറമു-
 ണ്ണമ്പിൽ പുറവടി കാണുന്നതാകിലോ
 ശിപ്പമയുള്ള വിരലും നഖങ്ങളും
 പത്മരാഗേ പേൻ വജ്രം കണക്കിനെ
 പങ്കും തന്നിതളോടു തുല്യം വിരൽ
 തിരുശകലമല്ലോ നഖപംക്തിയും.

2540

ഭക്തനുള്ളോരഴൽ പോക്കേണമെന്നോത്തു
 മുക്തിദൻ പ്രത്യക്ഷനായി നിന്നീടിനാൻ.
 അഗ്രേ വിളങ്ങുന്ന നാഥനെക്കണ്ടുടൻ
 വ്യഗ്രമകന്നു പ്രഹ്ലാദനമാദരാൽ
 മാനമില്ലാതൊരു ഭക്തിയുണ്ടാകയാ-
 ലാനന്ദബാഷ്പനദിയിൽ മുഴുകിട്ടു
 പൂമകൾകാത്തനെക്കണ്ടു സന്തോഷേണ
 കോൾമയിർക്കൊണ്ടു പരിഭ്രമിച്ചേററവും
 നാഥൻ തിരുമുഖം നോക്കിനോക്കിദൂതം
 ബോധം മറന്നു വീണാൻ ധരണീതലേ.

2550

ദൃഷ്ടാ ഹരി നിജഭാസം കരുണയാ
 പെട്ടെന്നെടുത്തു തഴുകിട്ടു മെല്ലവേ
 അങ്കേ കിടത്തി മുക്കുൻ തിരുവടി
 തങ്കരംകൊണ്ടു പൊടികളഞ്ഞാദരാൽ
 ബാല! കളക മോഹഭ്രമമെന്നതു
 പാലൊത്ത തുമൊഴി കേൾക്കയാൽ മെല്ലവേ

കണ്ണമടച്ച ശീശ്രമെഴുന്നേറവൻ
 ഭണ്ഡായമാനം നമസ്കരിച്ചാദരാൽ
 അഞ്ജലി പൂണ്ട സഗൽഗദവാക്കിനാൽ
 കഞ്ജവിലോചനനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:— 2560

“തെറ്റന്നു ഞാൻ ചെയ്ത കുറ്റങ്ങളൊക്കയും
 പോററി! പൊറുത്തരുളേണം കൃപാനിയേ!
 നിൻമടിയിലിരുന്നെന്നടിയനതു
 നന്മയല്ലൊട്ടുമേ പാത്രുകണ്ടോളവും”
 എന്നുരചെയ്തു വണങ്ങുന്നവനോടു
 മന്ദസ്ഥിതം ചെയ്തരുളി മുകുന്ദനം:
 “മാതരം പൈതൽ ചവിട്ടുമാറില്ലയോ
 ചേതസി നീ പിഴയെന്നു ചിന്തിക്കൊലാ
 ഉന്നതഭക്തി പൂണ്ടിടും ജനങ്ങളു-
 മെന്നുടെ ജീവനേക്കാൾ വലുതെന്നറി. 2570

ഭക്തിയാകുന്ന പാശേന ബന്ധം തനി-
 ക്കത്തലായുള്ള പാശക്ഷയമായ് വരും
 ഒന്നിലുമാശയില്ലാ നിനക്കെങ്കിലു-
 മിന്നു വേണ്ടും വരും നല്കുന്നതുണ്ടു ഞാൻ”
 എന്നരുൾചെയ്തതു കേട്ടു പ്രജ്ഞാന-
 മനോരമേ ഭഗവാനോടു ചൊല്ലിനാൻ:
 “പങ്കജലോചന! നിന്നുടെ ഭർത-
 വൻകടൽ തന്നിൽ നീന്തിക്കളിച്ചിടുവാൻ
 സന്തതമെത്തുകിലിന്നടിയനു മ-
 റെറത്തു വരും വേണ്ടതു കരുണാനിയേ! 2580

വേധാവു മുന്വായ വാനവരൊക്കയും
 നാഥ! ഭവന്തമീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിടുവാൻ

സേവ ചെയ്യുന്നിതു കേവലമാശയാ
 ജീവപത്രുന്തവുമെപ്പൊഴും മാധവ!
 അങ്ങനെയുള്ള നിന്നെക്കണ്ടുകിട്ടുകി-
 ലെങ്ങനെ തൃപ്തി വരുന്നിതു മാനസേ?
 ഞാനിഹ കണ്ടുള്ള സൗഖ്യമോർത്തിടീനേൻ
 ധ്യാനം ഭഗാംശവുമില്ല ജഗൽപതേ!
 വാസനയാർക്കും തടുക്കരുതെങ്കിലും
 ദാസനാമെന്നിൽ കരുണയുണ്ടാകണം.

2590

ഉള്ളിലടക്കിയിട്ടിന്ദ്രിയമൊക്കവേ
 വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിയും കായ്കനി തിന്നിട്ടു
 പഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നും വിവിധമായ്
 ചെഞ്ചുമ്മയോരോ തപസ്സുകൾ ചെയ്തും
 നിൻമറിമായമറിഞ്ഞുകൂടായ്യാൽ
 കർമ്മങ്ങൾ പൂണ്ടു കളിക്കുന്നിതോറവും.
 ബന്ധവും മോക്ഷവും ഭേദവും ഭേദിയും
 ചിന്തിക്കിലോ തവ മായയത്രേയതും
 നിമ്ബലമാനസം തന്നെ നിലയനം
 നന്മ തേടും മഹതാം മതമായതും

2600

കാരുണ്യവാരീധേ! തപച്ചരണാംബുജം
 നേരേ മനതാരിൽ വെച്ചുകൊണ്ടിടുന്ന
 സമ്മതനായുള്ള ഭക്തന്റെ മാനസം
 നിമ്ബലമെത്രയുമെന്നു ചൊല്ലുന്നതേ.
 എന്നതിനാൽ മമ ജനജനങ്ങളി-
 ലുന്നതഭക്തി വന്നീടുവാൻ നൽവരം
 വേണമിതെന്നിയേ ഭക്തി മറെറാണമേ
 കാണി ചോലും കൊതിയില്ല ജഗൽപതേ!"

എന്നവൻ ചൊന്നതു കേട്ടു മുകുന്ദനും
വെണ്ണിലാവഞ്ചിച്ചിരിച്ചുരുളീടിനാൻ: 2610

“ദേവകളെക്കണ്ടുകൊള്ളേണമെങ്കിലും-
മാവോളവുമെളുതല്ലെന്നറികെടോ!
മാമപി കണ്ടുകൊൾവാനതിലും പണി
മാമനിമാർക്കു മസാധ്യമിതെന്നറി.
മുക്തി നിനക്കു നല്ലേണമെന്നിട്ടിഹ
വൃക്തമായ് മുത്തിം ധരിച്ചു വന്നേനഹം
മങ്ങാതെ ഭക്തിയത്രേയപേക്ഷിച്ചു നീ-
യങ്ങനെയൊരതാരല്ലെന്ന ചൊന്നതും?”
പൂമകൾകാത്തനരളും മൊഴി കേട്ടു
കോമളബാലനും ചൊല്ലിനാനപ്പൊഴേ:- 2620

“ഭക്തി വർദ്ധിച്ചുള്ള സജ്ജനത്തിന്നു നീ
മുക്തി കൊടുപ്പതുമതുളുതമല്ലവോ!
താപത്രയമായ നല്ലോരിരുട്ടിന്നു
ദീപമായുള്ളതു ഭക്തിയത്രേ ദൃഢം.
* അഷ്ടാംഗയോഗമുണ്ടാകിലെല്ലാർക്കുമേ
പെട്ടന്നു മോക്ഷം കൊടുക്കുമല്ലോ ഭവാൻ
സ്വപ്നമായുള്ള തിരുനാമമൊന്നിനോ-
ടച്ഛത! നീയുമെതിരല്ല പാക്കിലോ.
ഭക്തിയത്രേ നിന്നിലും വലുതായതു
ഭക്തബന്ധോ! നിരൂപിച്ചു കണ്ടോളവും 2630
തന്നിടുക മഹാഭക്തിതന്നേ ഭവാ-
നിന്ദിരാമാതു ചേരുന്ന പുണ്യാംബുധേ!”

* യമം, നിയമം, ഔസനം, പ്രാണായാമം, പ്രത്യാഹാരം, ധ്യാനം,
ധാരണ, സമാധി.

നിശ്ചലഭക്തിയെത്തന്നെയുറച്ചുവ-
 മച്ചുതനോടു ചൊല്ലിടും ദശാന്തരേ
 കണ്ടിതു പ്രഹ്ലാദനണ്ടായ ഭക്തി വൈ-
 കുണ്ഠനം പ്രീതിയോടേവമരുളിനാൻ:-
 “എന്തു നിൻ ചിന്തയിലിച്ഛയതൊക്കയും
 ചന്തമായ” തന്നേനിതെന്നറിഞ്ഞിടു നീ.
 ഞാനിനിപ്പോകുന്നു വൈകുണ്ഠലോകത്തു
 ദീനനായിടൊലാ പോയെന്നു മാനസേ.

2640

‘മാതാത്മാവ് ബിംബത്തിലും പാൽക്കടലിലും
 പേർത്തു വൈകുണ്ഠത്തിലുമിരിക്കും ഹരി.’
 മൃഗരായുള്ള വരിങ്ങനെ ചൊല്ലുവോ-
 രൂപമോദം ഭക്തരുള്ളിലിരിപ്പു ഞാൻ.
 തന്നുടെ ഗേഹത്തിലഗ്നി പിടിക്കിലോ
 മന്നിലാരെങ്കിലും നോക്കിയിരിക്കുമോ?
 എന്നതുപോലെ മൽഭക്തനു സങ്കടം
 വന്നാലതു കണ്ടിരിക്കയില്ലേഴു ഞാൻ.
 ദുഷ്ടനെക്കൊല്ലുവാനായിട്ടിനി മേലി-
 ലെട്ടുനാളുള്ളിൽ വരുന്നതുമുണ്ടെടോ?

2650

പെട്ടെന്നു തൂണിൽ നരസിംഹമായ് ജനി-
 ച്ചിഷ്ടമായെന്നു കാണാം നിനക്കിന്നിയും.”
 മേൽ വരും കായ്ച്ചു മരുൾചെയ്തു മെല്ലവേ
 ദേവനും തത്ര മറഞ്ഞരുളീടിനാൻ.
 മായവൻ മന്ദം മറഞ്ഞതു കണ്ടുള്ളി-
 ലാധി പൂണ്ടേററവും കേണു കമാരനും,
 ഒട്ടു നാൾ വേല ചെയ്തിട്ടു യത്നംകൊണ്ടു
 കിട്ടിയോരത്നം കളഞ്ഞവനെപ്പോലെ

ഭേഹസ്തരണയുമെന്നിയേ ശോകിച്ചു
മോഹവും നീക്കിയിരുന്നാനന്തരം.

2660

മൂന്നു ലോകത്തെയും മൂന്നാമളന്നോരു
ദേവനും പ്രത്യക്ഷനായിക്കരുണയാ
താങ്ങിയെടുത്തു തഴുകി നിന്നീടുന്ന
മംഗലയോഗിയെ വീക്ഷിതമാശയാ
വന്ന കണക്കെത്തരണി പൂർ്വാദ്രിമേൽ
നന്നായുദിച്ചു തെളിഞ്ഞു വിളങ്ങിനാൻ.
ഭാനുവിനേക്കണ്ടു പ്രഹ്ലാദനും തദാ
മാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടിനാനാരോൽ;
ഉത്തമന്മാർ പരബ്രഹ്മാനിത്തിട്ടു
ചിത്തപത്മേ കണ്ടിരിക്കും കണക്കിനെ.

2670

അർക്കൻ പ്രകാശിച്ച നേരം തമസ്സക-
ളൊക്കയും നീങ്ങി മറഞ്ഞിതു ഭൂരവേ;
മാനസത്തിങ്കലുള്ള സ്വകാരങ്ങളും
ജ്ഞാനേന മാഞ്ഞു പോയീടും കണക്കിനെ;
വാരിജമെല്ലാം വിരിഞ്ഞു ശോഭിച്ചതേ
ശൗര്യകഥ കേട്ട ചിത്തം കണക്കിനെ;
അർക്കനെക്കണ്ടു വന്ദിച്ച യോഗീന്ദ്രനും
തൽക്ഷണം തന്നുടെ രാജ്യമകംപുക്കാൻ,
കാരണപൂരുഷനെക്കണ്ടു തോഷേണ
പാരം തെളിഞ്ഞു പുണൻകൊണ്ടങ്ങനെ.

2680

“നാരായണാഖിലാധാര! ജഗന്നാഥ!
കാരണപൂരുഷ! ചിന്മയ! സന്മയ!
ഭാശരഥേ! രഘുരാമ! ദയാനിയേ!
ആശരാഭേ! ഹരേ! കേശവ! മാധവ!

വിഷ്ണോ! മുകുന്ദ! ഗോവിന്ദ! മുരാനുക!
 കൃഷ്ണ! കരുണാകര! കമലാപതേ!
 നന്ദതന്ത്രജ! വൃന്ദാരകവന്ദിത!
 വൃന്ദാവനേ പശുവൃന്ദരക്ഷാകര!
 മീനായി വേദങ്ങദം വീണ്ടുകൊൾവാൻ പുര
 ഓനവനൈക്കലചെയ്ത ഓമോരേ! 2690

വിണ്ടലർ പണ്ടു പാലാഴി കടഞ്ഞ നാൾ
 തിണ്ണന്ന മുങ്ങും മലയുയർത്തിടുവാൻ
 വണ്ണം തിരണ്ടൊരു ക്രമമാകൂതി പൂണ്ടു
 തിണ്ണന്ന മലയെച്ചുരക്കും മധുരിപോ!
 ഇമ്മഹിതനെ ഹിരണ്യാക്ഷഭാനവ-
 നംബുവിൽ കൊണ്ടുപോയ് താഴ്ന്നു ഭഗാന്തരേ
 * പോത്രിയായ് ഭാനവൻതന്നെയും കൊന്നിട്ടു
 ധാത്രിയെ വീണ്ടൊരു ധാത്രിധരപതേ!
 ഇരരേഴുലോകമളക്കേണമെന്നിട്ടു
 നേരോടു വാമനനായിപ്പിറന്നിട്ടു 2700

ഇരടിയിട്ടിട്ടുനുകൊണ്ടീടിന
 നാരായണ! സരസീരുഹലോചന!
 ഉഗ്രരാജേന്ദ്രോരസുരരാജാക്കളെ
 നിഗ്രഹിച്ചിടുവാൻ ഭാഗ്ഗവതമനായ്
 വിക്രമം പൂണ്ടു മുവ്വേഴുവട്ടം കൊന്ന
 ചക്രപാണേ! ഗോപതേ! മധുസൂതേ!
 മിത്രവംശത്തിൽ ഭഗവതപുത്രനായ്
 ചിത്രമായ്വന്നു പിറന്നിട്ടു സംഗരേ

പത്രികൾകൊണ്ടു രാത്രിഞ്ചരവീരരെ
മിത്രാത്മജാലയേ ചേർത്ത രാമ! ഹരേ! 2710

രോഹിണിക്കുരയും നല്ല കമാരനായ്
നീ ഹലരാമനായ് വന്നു ജനിച്ചുടൻ
ആഹവേ ഭൃഷ്ണരസ്സുഹരിച്ചീടുന്ന
മേഘവണ്ണ! കടൽവണ്ണ! ജഗൽപതേ!
ഭൂഭാരമെല്ലാമകരേണമെന്നിട്ടു
ശോഭയോടമ്പാടി തന്നിൽ വളൻ നീ.
വൈഭവം കാട്ടിക്കളിച്ചുകൊള്ളും പത്മ-
നാഭ! നരകരിപോ! നളിനേക്ഷണ!
ആക്കുമോടേ കലികാലത്തു വന്നു നീ
മൂർഖരെയൊക്കയും സംഹരിച്ചീടുമേ 2720

ഇന്നു നരസിംഹരൂപമായ് കേവലം
വന്നു ദൈത്യന്ദ്രനെസ്സംഹരിച്ചിടുടൻ
ഖിന്നത ലോകത്തിനുള്ളതു ചോഷുന്ന
പന്നഗശായിൻ! പുരുഷോത്തമ! ഹരേ!
കാരുണ്യഭാജന! ശാശ്വതപൂരണ!
പുണ്യപുരാണധാമപ്രഭോ! ഗോവിന്ദ!
സാനന്ദമെൻ നന്ദനന്ദന! മാം വിന്ദ*
മാം വിന്ദ ഗോവൃന്ദലാളനതൽപര!
ഏതു നാളിങ്ങനെ സംസാരസാഗരേ
അതു പതിച്ചു കിടന്നു വിവശനായ് 2730
സംസാരവങ്കടൽ തന്നിലുളളാരഴൽ
കംസരിപോ! ഭവാൻ താൻ കളയേണമേ.”

---

* മാം വിന്ദ = എന്നെ പരിഗ്രഹിച്ചാലും

എന്നിവണ്ണമുയരെപ്പറയുന്നതു
 നിന്ന മഹാജനം കേൾക്കും ഭഗാന്തരേ
 നന്നുനന്നത്രയുമെന്നു ചൊല്ലിദ്രതം
 ചെന്നു വണങ്ങി സ്തുതിച്ച ഭക്ത്യാ ചിലർ,
 ഭ്രാന്തിയത്രേയിതു ചൊന്നാരിതി ചിലർ.
 എന്തെടോ മുന്നമേയുണ്ടിതെന്നാർ ചിലർ,
 ശാന്തനാകുന്നോരു പ്രശ്നാഭിനിങ്ങനെ
 ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ പറഞ്ഞു വീഥികളിൽ 2740

നേരേ വരുന്നതു കണ്ടോരസൂരകൾ
 പാരാതെ ഭാനവനോടു ചൊല്ലീടിനാർ.
 “നിന്നുടെപുത്രനെസ്സാഗരേ കൊണ്ടുപോയ്”
 നന്നായമുഴിക്കുളഞ്ഞാരസൂരകൾ
 എന്നു വിശേഷമോ കേട്ടതല്ലോ പുന-
 രിന്നവൻ ജീവിച്ചുയന്നുകൊണ്ടീടിനാൻ”
 എന്നവർ ചൊല്ലുന്ന നേരമസൂരനും
 വന്നോരു കോപാൽ ചുവന്നിതു കണ്ണുകൾ
 “ദൃഷ്ടനെക്കൊല്ലുവാൻ സാഗരമദ്ധ്യത്തി-
 ലിട്ടു മലയേറിക്കൊന്നുവെന്നോത്തു ഞാൻ 2750

കഷ്ടമേ ജീവിച്ചുപോന്നാകിലിന്നിനി-
 ത്തപ്പുറം പിടിച്ചുകൊണ്ടിങ്ങു വന്നീടുവിൻ”
 എന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ടവരപ്പൊഴേ
 ചെന്നു കുമാരനെക്കൊണ്ടുവന്നീടിനാർ.
 വന്ദനം ചെയ്തു പിതാവിനെക്കണ്ടിട്ടു
 നിന്നിതു ബാലനമന്നേരമാദരാൽ.
 പുത്രനെ നോക്കിയസൂരനുമപ്പൊഴേ
 മുത്യവെന്നോത്തു കരവാഴുമായ് ദ്രതം

ചൊല്ലിനാൻ മല്ലാരിതൻപ്രിയൻ തന്നോടു
“കൊല്ലവൻ നിന്നെ ഞാനില്ല കില്ലേതുമേ. 2760

ദുഷ്ടബുദ്ധേ! ഹരിതന്നെ വെടികയോ
വെട്ടുകൊണ്ടുതകൻവീട്ടിനു പോകയോ
രണ്ടിലൊന്നിന്നു വരുത്തുന്നതുണ്ടു ഞാൻ
കുണ്ഡലബുദ്ധേ! രണ്ടിലേതെന്നു ചൊല്ലു നീ.
എല്ലാം നിനച്ചിന്നു ചൊല്ലുകിലെന്നോടു
കൊല്ലവൻ നിന്നെ ഞാനില്ല കില്ലേതുമേ.
വല്ലാത്ത വാക്കു പറയരുതിന്നിമേൽ
.....”

* സന്ധി രണ്ടിങ്ങനെ ഭാഗവൻ ചെന്നതു
മന്ത്രികൾ കേട്ടു പരിഭ്രമിച്ചുണ്ടുസാ 2770

എന്തിവരുത്തരം ചൊല്ലുന്നതെന്നുള്ള
ചിന്തയാ ബാലനെ നോക്കിനിന്നീടിനാൻ.
അപ്പോൾ ഹിരണ്യനോടായിക്കൂ പാനിധി
കെല്ലോടു ചൊന്നതു കേൾക്കെടോ ഭൂപതേ!
“എങ്ങും നിറഞ്ഞിരുന്നീടുന്ന ദേവനെ-
യെങ്ങനെ കൈവെടിയുന്നു ഞാനോക്കിലോ?”
അങ്ങനെ കേട്ടു ഹിരണ്യനതുനേര-
“മെങ്ങുമുണ്ടെങ്കിലിത്തൂണിലുണ്ടോ ഹരി?”
“തൂണിലുമുണ്ടു തുരുമ്പിലുമുണ്ടുഹോ!
കാണുകിൽ നിന്നിലുമെന്നിലുമുണ്ടെടോ!” 2780

സ്തംഭത്തിലുണ്ടെന്നു കേട്ടു കോപം പൂണ്ടു
വമ്പോടു സ്തംഭത്തിലൊന്നു തച്ചീടിനാൻ.

പാടവമോടവൻ താഡിച്ച നേരത്തു
കോടയിടിപോലെ നാമമുണ്ടായിതേ.
തെറന്നതു കേട്ടു ഞെട്ടിനാൻ ഭാനവൻ
മറുത്തുവർകളും മണ്ടിനാർ ഭീതരായ്.
ഈരേഴു ലോകം പൊടിപെട്ടുമാറുത്തു
ഘോരനാദം കേട്ട നേരത്തു ഭാനവൻ
എട്ടു ദിക്കിലും നോക്കുന്ന നേരത്തു
പെട്ടെന്നു സ്തംഭത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു

2790

ഘോരമാകും നരസിംഹാകൃതി പൂണ്ടു
വാരീജനേതൃനൈക്കുണ്ടാനസൂരനും.
വട്ടമായുത്ത മിഴിയിന്നു ചെങ്കുന്ത-
ക്കട്ടകൾ പൊട്ടിച്ചിതരുമാറങ്ങനെ
പുഷ്പശ്രീയാ മൊട്ടുവെല്ലുന്ന ഭംഷ്ടങ്ങൾ
ദൃഷ്ടാ ലലമനം പൊട്ടിത്തെറിക്കുന്നു.
കണ്ണങ്ങൾ കണ്ടിട്ടു ഭണ്ഡമുണ്ടാകുന്നു
ചണ്ഡകുളി മാനസേ.....

മന്ദരം തന്നുടെ കന്ദരം തന്നെയും
നിന്ദ ചെയ്യും മുഖകന്ദരം പാക്കിലോ

2800

നീണ്ടുരുണ്ടുള്ള ഭൂജങ്ങളെക്കണ്ടുള്ളി-
ലിണ്ടലായ് കണ്ടവരൊക്കയും മണ്ടിനാർ.
ഭാരണപാദചാരേ ജനിച്ചുള്ളോരു
മാരുതൻ മേരുവെക്കൂടെയിളക്കുന്നു.
സൂര്യകോടിപ്രഭാധാര്യമാണം ഹരിം
പൂർണ്ണമാണം വപുരായ്തുരൂപം ഭജേ.
ഉഗ്രമാകും നരസിംഹത്തെയമ്പിനോ-
ടഗ്രേ നിരീക്ഷിച്ചിത്ത ഭാനവൻ:

“ഇങ്ങനെയുള്ള മൃഗത്തെയാരിക്കലു-
മെങ്ങുമേ പണ്ടു ഞാൻ കണ്ടിട്ടുമില്ലേമോ! 2810

മെച്ചമായ് വന്നുകൊണ്ടിടാനിങ്ങനെ
നിശ്ചയമിനിതു വിഷ്ണുവെന്നുള്ളതും.
എത്രയും നന്നാമോ കണ്ടുകിട്ടിയതാ-
ശ്ശുരുവെക്കൊല്ലവ”നെന്നോത്തു ദാനവൻ
വാളുമിളക്കിയടുക്കുന്നതു കണ്ടു
ബാലനും കാലു പിടിച്ചു ചൊല്ലിടിനാൻ:
“താത! നീ മൃഗരൂപോലെയെന്നിങ്ങനെ
നാഥ! തുടങ്ങരുതല്ലോ മഹാമതേ!
ഇന്നിവൻ പന്നഗശായി താനെന്നതു-
മൊന്നുമറിയാഞ്ഞതെന്തു ഭവാനാമോ? 2820

എന്നതറിയാതെ ചെന്നെതിർത്തിടുകിൽ
കൊന്നിടുമേ ഫരിയെന്നതറിഞ്ഞുകൊൾ.
ഈരേഴുലകിനു ചേരായ് മരുവുന്ന
നാരായണൻ നരസിംഹമായ് വന്നതും
പാവകനോടണയുന്ന തുണുംപോലെ
ഭേവാധിനാഥനോടേല്ക്കരുതൊട്ടുമേ.
മല്ലാരിയെച്ചെന്നു കൈവണങ്ങിടുകിൽ
നല്ലതു വന്നുകൂടും ഭവാനേററവും
ഓരാരെ ചെന്നെതിർന്നിതെന്നാകിലോ
നേരേ മുതനെന്നു നിണ്ണിച്ചിട്ടു നീ” 2830

ഏവം ബാഹുവിധം പ്രഹ്ലാദവാക്യങ്ങൾ
ഭേവാരി കേട്ടു കപിതനായേററവും
തുളുന വാളുമായ് ബാലനെ വെട്ടുവാൻ
വല്ലഭമോടുമോങ്ങിടും ഭഗാന്തരേ

എന്നതു കണ്ടു നരസിംഹരൂപിയു-
 മൊന്നു കുതിച്ചു പിടിച്ചുകൊണ്ടിടിനാൻ
 കയ്യിലെ വാളും പറിച്ചുങ്ങിറഞ്ഞിട്ടു
 പയ്യവേയൊന്നു തച്ചാനസുരേന്ദ്രനെ.
 ഭാനവൻവൻപടക്കൂട്ടങ്ങളൊക്കയും
 ഭീനരായ് മുന്നമേ പോയൊളിച്ചിടിനാൻ. 2840

തല്ല കൊണ്ടുപ്പോളസുരനും കോപിച്ചു
 മല്ല കൊണ്ടേറ്റു മുക്കുനോടേറ്റവും
 യുദ്ധാവലോകായ നാകവാസികളും
 സതപരമന്തരീക്ഷേ നിരന്നീടിനാൻ.
 ഭാനവനും ഹരിയും തമ്മിലുള്ള പോ-
 രാനയും സിംഹവുമെന്ന കണക്കിനെ
 ഒന്നുകൊണ്ടും ജയം വാരാഞ്ഞ നേരത്തു
 തന്നെ മറന്നു കോപിച്ചു മല്ലാരിയും.
 മാധവൻതന്നുടെ കോപം വിലോകിതം
 ഭീതിയുണ്ടാകയാലെന്ന കണക്കിനെ 2850

ആയോധനം കണ്ടു നിന്ന തരണിയും
 പോയ് മറഞ്ഞീടിനാനുംബുധി തന്നിലും.
 പോരും പൊരുതതെന്നോത്തു മുക്കുനും
 വീരോടു ചെന്നു പിടിച്ചു ഗതശ്രമം
 പാരം ചുഴറ്റിപ്പിടിച്ചു വേഗത്തോടു
 വാരത്തിലാമ്മാറു വെച്ചിട്ടു തന്നുടെ
 കൂത്തു നഖങ്ങളാൽ മാറു പിളർന്നിട്ടു
 ചീർത്ത കോപാൽ കുടർമാലയും ചൂടിനാൻ.
 നാഥൻ നഖംകൊണ്ടു മാറു പിളർക്കുമ്പോ-
 ളാതുരനായ് വന്നു ഭാനവവീരനും 2860

ഘോരനാഭനെ മുക്കുനനെ നോക്കിട്ടു
പാരാതെ ചൊല്ലിനാനേവം വിവശനായ്:

“ആന കുതിരകൾ തേരുകളെത്രയു -
മാനത്തലവരായുള്ള പടകളും
അററമില്ലാതോളമുള്ള ശസ്ത്രങ്ങളും
മററും പലവകയുണ്ടായിരിക്കവേ
ആയുധഹീനനാമെന്നെയെന്തിങ്ങനെ
മായതാ കൊൽവതു ധർമ്മപ്പെടുമേ
ആയോധനേ തുരരായവരൊക്കെയു -
മായുധഹീനനെക്കൊല്ലമാറില്ലല്ലോ.”

2870

എന്നവൻ തന്നോടരുളി മുക്കുനൻ
“മൂന്നും വരഞ്ഞ നിരൂപിച്ചുകൊൾക നീ
ഇന്നിദൃശഗ്രീവനായിപ്പിറക്കെടോ!
നന്നായിരുപതു കൈകളോടും മുദാ
അന്നു ഞാൻ മാനുഷനായിപ്പിറന്നിട്ടു
ജന്മേ സസൈന്യം വധിക്കുന്നതുണ്ടല്ലോ.”
ഏവമരുൾചെയ്ത നേരത്തു ദേവരി-
ജീവനും ദേവലോകേ ഗമിച്ചു തദാ.
ദൈത്യേന്ദ്രജീവിതം പോയോരു നേരത്തു
പ്രീയാ നരമലർ പെയ്താരമരകൾ.

2880

ദുഷ്ടഭീവാളും മുഴങ്ങിച്ചു ദേവകൾ
നന്ദി കലൻ പുകണ്ണു തുടങ്ങിനാർ:—
“മാധവായ മധുസൂദനായ നമോ
നാഥ! കരുണാകരായ തന്നെ നമഃ
സാധുജനപരിപാലായ തേ നമഃ
ശ്രീധര! ഭൂമിധരായ തന്നെ നമഃ

തതപായ സത്യസ്വരൂപായ തേ നമഃ
 സത്യാത്മകായ സൗമ്യായ തസ്മൈ നമഃ
 ഉത്തമായ പുരുഷോത്തമായ നമോ
 മുക്തിദാനായ മുകുന്ദ തസ്മൈ നമഃ 2890

കാരണായ കരിമോക്ഷദായ നമോ
 നാരായണായ നരാഹരയേ നമഃ
 പങ്കജലോചന! നിൻതുപയെന്നിയേ
 സങ്കടവൽക്കടലേക്കടക്കാവതോ?
 അന്നന്നു വന്നുള്ള സങ്കടമൊക്കയും
 മുന്നമേ തീർത്തു പാലിക്കുന്നതാകിലും
 ഇന്നു ഹിരണ്യനെക്കൊന്നു പാലിക്കയാൽ
 നന്നായ് സുഖിച്ചു വാണീടാം ചിരം വിഭോ!"
 ആദിതേയന്മാർ പുകണ്ണു പലതരം
 മോദനേ പൂമലർ തുകിനീന്നേററവും 2900

നാരസിംഹാകൃതി പൂണ്ട മുകുന്ദന്റെ
 ദാരുണകോപമകറുവാൻ മാനസേ
 കെല്പില്ലയാത്തമരന്മാരുമപ്പൊഴേ
 ഉല്പലമാതുതന്നോടു ചൊല്ലീടിനാർ:
 "ചെന്താരിൽമാതേ! ഹരിപ്രിയേ! നിന്നുടെ
 കാന്തസ്വ രോഷം കളക നിൻ വാക്കിനാൽ
 മല്ലാരികോപമകറുവാൻ മാനസേ
 വല്ലഭോക്തമില്ല നിനക്കെന്നിയേ,
 നാഥൻ ജഗന്മയനെന്നു വരികിലും
 പാതിമെയ് നീയല്ലയോ ജഗന്മോഹനേ!" 2910

വൃന്ദാരകന്മാർ പറഞ്ഞതു കേട്ടിട-
 നിന്ദിരാഭേവിയരുൾചെയ്തിതാദരാൽ

“പന്നഗശായിതൻ കോപത്തെ ഞാനമോ
 മുന്നമൊരുനാളും കണ്ടതില്ലിങ്ങനെ
 പാരം ഭയമുണ്ടു കാണുകിൽ മാനസേ
 ചാരത്തു ചെന്നുകൂടാ കേവലം മമ”
 ഭേവിതാനേവം പറയുന്നനേരത്തു
 ഭേവകൾ പ്രശ്നാദനോടു ചൊല്ലിടിനാർ:
 “ബാല! സഖേ! നരസിംഹരൂപമിദ-
 മാലോകിതും ധൈര്യമില്ല ഞങ്ങൾക്കമോ! 2920

നീയങ്ങരികത്തു ചെന്നു വന്ദിക്കിലോ
 നായകനേററം കരുണയുണ്ടായ് വരും
 ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയൊരു കാര്യമാദരാൽ
 ഇങ്ങനെ ചെയ്യണ”മെന്നു ചൊല്ലിടിനാർ.
 ഇത്തരം ഭേവകൾ ചൊല്ലുന്നനേരത്തു
 ഭക്തനും ചെന്നു ഹരിയെ വണങ്ങിനാൻ
 പാരമായുളളൊരു കോപവും ഭക്തനെ-
 ച്ചാരത്തു കണ്ടു കളഞ്ഞു മുകുന്ദനും
 സിംഹം മൃഗാണാം ഭയാനകമെങ്കിലും
 സ്നേഹമുണ്ടാം നിജപൈതലിലെപ്പോലെ. 2930

ഐത്രയും ക്രൂദ്ധനായുള്ള സപ്തത്തിനു
 ചിത്രമാമെഴുപ്പധം കണ്ടുകണക്കിനെ
 ഭോഗേന്ദ്രശായിപദേ വണങ്ങിടിനാൻ
 യോഗീന്ദ്രനായുള്ള പ്രശ്നാദനാദരാൽ
 ഉത്തമശ്ലോകനെ വാഴ്ത്തിനിന്നിടിനാൻ
 ഭക്തിപരവശനായി നിന്നേററവും
 “ശ്രീപതേ! ഭേവാദികളും ഭവാനുടെ
 രൂപത്തെ മാനസേ ചിന്തിച്ചുകൊള്ളുവാൻ

എങ്ങനെയെന്നറിയാത്തുഴച്ചുനിതു
മംഗലഭേവത തങ്ങുന്ന ദൈവമേ!

2940

ശ്രദ്ധസ്ഥനായുള്ള നിന്നെയിന്നെങ്ങനെ
മൃഗനാം ബാലനടിയനറിയുമോ?
ഗംഗാധരൻ പോലുമെളുതാകുമോ
കംബുധര! തവ പ്രീതിവരുത്തുവാൻ?
ഭക്തികൊണ്ടല്ലയോ വാരണവീരൻ
മുക്തിപദത്തെക്കൊടുത്തു ധ്യാനിയേ!
ബുദ്ധിയും വിദ്യയുമേറെയുണ്ടെങ്കിലും
ഭക്തിയില്ലായ്മയിൽ പ്രയോജനമെന്തുമോ!
കണ്ടാൽ വിടനെങ്കിലും ഭഗവൽസ്മൃതി-
യുണ്ടെന്നിരിക്കിൽ വിശുദ്ധനത്രേയവൻ

2950

ഏതനഭരതാകര! നിന്നെയിങ്ങനെ-
യാരെന്നറിഞ്ഞു പുകഴുന്നിതു ഹരേ!
ശില്പമായാനനം കണ്ടുകിട്ടീടുവാൻ
ദുഷ്ടനും തന്നിൽ നോക്കീടും കണക്കിനെ
നിന്നെ സ്തുതിപ്പാൻ തുനിയുന്നതൊക്കെയും
തന്നെസ്തുതിക്കുന്നതായ് വരുമോക്ഷിലോ.
എന്നതുകൊണ്ടിനി ഞാൻ പുകഴുന്നതി-
നിന്നു തിരുവുള്ളമാകേണമേററവും.
ആദികാലേ ശിശു പേരും മൊഴി കേട്ടു
മോദിച്ചുകൊള്ളുന്ന മാനുഷരെപ്പോലെ

2960

ഇങ്ങനെ ഞാൻ പുകഴുന്നതിന്നേററവു-
മങ്ങു തിരുവുള്ളമായ് ഭവിക്കേണമേ.
ദുഷ്ടരെക്കൊല്ലേണമെങ്കിലോ മാനസേ
പെട്ടെന്നു ചിന്തിച്ചുകൊറുകിൽ മതിവരും

എന്നെ രക്ഷിപ്പതിന്നായ് നിനച്ചല്ലയോ
ഇന്നു നരസിംഹരൂപമായ് വന്നതും?

ഇങ്ങനെ നിൻ ഹരിരൂപമോത്ത്ഭിക്തിൽ
ചൊങ്ങിനി ഭീതികളെല്ലാമകന്നു പോം.

നാഥ! വരണമേററം നീ പിളർന്നിലും
ചേതസി ഭീതിയെനിക്കില്ല നിണ്ണയം.

2970

ശ്രീപതേ! പാലിച്ചുകൊള്ളേണമെപ്പൊഴും
താപത്രയാംബുവിൽ വീണുകൊള്ളാതെ മാം.

തപൽകടാക്ഷം ചൊറുമില്ലാത്തിലോ പുന-
രിക്കണ്ട ലോകവുമില്ലെന്നു നിണ്ണയം.

കുർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ഫലമില്ല കാണകിൽ
ബ്രഹ്മനും കർമ്മണാ ബലനല്ലോ വിഭോ!

പിച്ചയം സ്വസ്തിയിലുള്ള ഭോഗങ്ങളും
തുല്യമത്രേ നിരൂപിച്ചു കണ്ടോളവും.

കർമ്മഫലമറിയാതെയനദിനം

കർമ്മങ്ങളോരോന്നു ചെയ്തു മോഹത്തിനാൽ 2980

നിമ്നലം നിന്മേനി ചിന്തിയാതേ സഭാ
ജനങ്ങളെല്ലാം കഴിയുന്നിതേ വൃഥാ.

ഒന്നിനുമുള്ളിൽ വിരക്തി വന്നിടാതെ
നന്നു നിന്മായതൻ വൈഭവമെത്രയും

എന്നതോത്താലഹം ഭാനവനെങ്കിലും

നിന്നേ നിരീക്ഷിതും ഭാഗ്യമുണ്ടായി മേ

ധന്യനാം നാരദസംഗമെന്നുണ്ടായി-

തന്നതന്നേ പരിശുദ്ധനായ് വന്ന ഞാൻ

ഭക്തരെ രക്ഷിച്ചു കൊള്ളു വാനല്ലയോ
മുത്തിം ധരിച്ചു പോരുന്നു കൃപാനിധേ!

2990

ദേവമെന്നുള്ളൊരു മോഹേന മാനസേ
സ്നേഹേന നിന്നെ നിരൂപിക്കയില്ലമോ!
നേത്രങ്ങൾ രൂപഗുണത്തിൽ ചലിക്കയും
ശ്രോത്രങ്ങൾ ശബ്ദത്തിലാമ്മാറിഴയ്ക്കയും
നാസിക നല്ല സുഗന്ധേ വലിക്കയും
വാസനയാൽ രസേ ചേർക്കും രസനയും
സംഗേ വലിക്കുന്നു ഗാത്രം മനസ്സിനെ-
യങ്ങുമിങ്ങും വലയുന്നിതു മാനസം.

രണ്ടു ഭാരം വേട്ട മാനുഷരെപ്പോലെ
കണ്ടുകൊണ്ടാലുമജീവനുള്ളൊരഴൽ.

3000

തുംഗകാരുണ്യാൽ ഭവാംബുധി തന്നീന്ന
താങ്ങിക്കര കടത്തേണം മധുരിപോ!
ഏതൊ രക്ഷിപ്പാൻ പ്രയാസമില്ലേതുമേ
ഇന്ദിരാവല്ലഭേ! ചിന്തിച്ചിതാകിലോ.
സ്വപ്നം കടക്കണ്ണുകൊണ്ടൊന്നു നോക്കുകി-
ലപ്പൊഴുതേ ഗതി വന്നുകൂടും ദ്രവ്യം.
വിഷ്ണോ! മുകുന്ദ! ഗോവിന്ദ! ജയ ജയ
വൃഷ്ണീപതേ! കൃഷ്ണ! രാമ! ഹരേ! ജയ
ഭക്തബന്ധോ! പരബ്രഹ്മമൂർത്ത! ജയ
ഭക്തിമുക്തിപ്രദാനൈകമൂർത്ത! ജയ
വാരിധിയിൽ പള്ളികൊണ്ടവനേ! ജയ
നാരായണ! നരകാരേ! ജയ ജയ

3010

അച്ചുത! വൈകുണ്ഠ! ഭാമോദര! ജയ
 സച്ചിദാനന്ദമുതേ! മാധവ! ജയ
 വിശ്വമുതേ! വിശ്വപാല! ജയ ജയ
 ശാശ്വത! ശൗര്യ! മുരാര! ജയ ജയ
 ശംഖചക്രായുധപാണ്ഡേ! ജയ ജയ
 പങ്കജനാഭ! ഭഗവൻ! ജയ ജയ
 വാസുദേവ! വസുധാധിപതേ! ജയ
 വാസവസേവ്യ! വരദ! ജയ ജയ

3020

ഇഷ്ടനായുള്ളൊരു മൽപിതാവിന്നിഹ
 പെട്ടന്നു മോക്ഷമേകേണം കൃപാംബുധേ!”
 ഭക്തി പൂണ്ടിതരം പുകഴുന്നതു കേട്ടു
 ചിത്തം തെളിഞ്ഞരുൾപെയ്തു കൃപാനിധി:
 “ചിത്തശുദ്ധ്യോ മമ നാമങ്ങളെപ്പൊഴും
 കീർത്തിച്ചു മനപന്തരം ഭൂവി വാഴൂ നീ
 ചൊല്ലോട്ടു ഭാനവരാജനായ് കേവല-
 മുറ്റിയിൽ ധർമ്മതെയ്യം നടത്തിടുക.
 മന്നവനായിട്ടു ലോകസുഖങ്ങളെ-
 യൊന്നൊഴിയാതേ ഭൂജിച്ചു ദിനംപ്രതി

3030

സാരമായുള്ളൊരു മൽപരതനോടു
 ചാരാതെ ചേരാമൊടുക്കം നിനക്കെടോ!
 എന്നെദൂരിശിപ്പവർക്കു മോക്ഷപ്രാപ്തി
 വന്നീടുവാൻ ഭണ്ഡമില്ലതിനാലിനി
 നിന്നുടെ താതനു മോക്ഷമതെന്നിയേ
 പിന്നെ നരകാനുഭൂതിയുണ്ടാകുമോ?

എന്നു നിന്നെസ്സതനായി ലഭിച്ചവ-
ന്നു തന്നെ മുക്തനായവനിന്നോടോ!
ചെയ്ത പരലോകകർമ്മം ജനകൻ
വൈകാതവണ്ണം വിധിപൂർവ്വമായി നീ.

3040

പട്ടാഭിഷേകവും ചെയ്തുകൊണ്ടെത്രയും
തുഷ്ട്വാ ഭരിച്ചുകൊണ്ടിടുക ഭൂമിയെ.”
എന്നരുൾചെയ്തു വൃന്ദാരകന്മാരെയും
മന്ദം കടാക്ഷിച്ചുനജ്ഞയും നൽകിനാൻ
ഇന്ദിരാവല്ലഭൻതാനമനന്തരം
മന്ദം മറഞ്ഞരുളീടിനാൻ ഭൂപതേ!
ഉത്തമശ്ലോകനളും മൊഴികളെ-
യുത്തമാംഗേ വഹിച്ചിട്ടു പ്രല്ലാഭനും
താതനുള്ളോരു പരലോകകർമ്മങ്ങൾ
ചേതസാ കത്തുമുല്പകതനായിടിനാൻ.

3050

ദൈത്യരമരകളോടും മുനികളും
ദൈത്യഗുരുവോടു വേദിയർ തന്നോടും
ഒന്നിച്ചു താതനരികത്തു ചെന്നിട്ടു
വിന്നനായ് കണ്ണനീർ വാർത്തുകൊണ്ടാദരാൽ
പട്ടിനാൽ മുടിയലങ്കരിച്ചുററവും
കൊട്ടിച്ചു വാളുഘോഷത്തോടും കൂടവേ
ഗന്ധന സഞ്ചിതമായ ചിതയതിൽ
മന്ത്രേണ വെച്ചു തീയും ജപലിപ്പിച്ചുടൻ
സൂനു ജനകം ഭവിപ്പിച്ചു ഗംഗയിൽ
സ്നാനവും ചെയ്തുകൊടികർമ്മങ്ങളും

3060

സപ്തം മഹി വസു ഗോക്ഷമെന്നിവ-
 യെണ്ണമില്ലാതവണ്ണം കൊടുത്തിടിനാൻ.
 ഉത്തമന്മാർ പുകഴുന്നതു കേട്ടു തൻ-
 പത്തനം പുകു നതപാ ജനനീപദേ
 അമ്മയ്ക്കു സങ്കടമുണ്ടായതൊക്കയും
 നിമ്നലവാചാ കളഞ്ഞു കുമാരനും.
 ശിഷ്യാവലോകായ നാരദമാമുനി
 പുഷ്പന്യായായെന്നുള്ളും ഭഗവതരേ
 മാമുനീന്ദ്രനെഴുന്നള്ളുന്നതു കേട്ടു
 ദാമോദരപ്രിയൻ തൃഷ്ണനായേററവും

3070

പാരാതെ ചെന്നെതിരേററു പാദങ്ങളെ
 നേരേ പിടിച്ചു വണങ്ങിനിന്നാദരാൽ
 പൊൻമയസിംഹാസനത്തിലിരുത്തിട്ടു
 നന്മയാലഹ്യപാദ്യേന പൂജിച്ചുടൻ
 കൃതപാ പ്രദക്ഷിണം നതപാ മുഹൂർത്തം
 സ്തുതപാ ബഹുവിധം നിൽക്കുന്ന നേരത്തു
 ചിത്തമോദം കലനേററം വിധിസുതൻ
 ഭക്തനെ നോക്കിത്തെളിഞ്ഞു ചൊല്ലിടിനാൻ:
 “സുനോ! ഹരിപ്രിയ! ലീലാവതീസുത!
 ജ്ഞാനം നിനക്കുപദേശിച്ചതാരെടോ?

3080

പത്മനാഭനധികപ്രിയനായതു-
 മതുളതമതുളതമോത്തുകണ്ടോളവും
 താപസശ്രേഷ്ഠനെക്കമ്പിട്ടു പയ്യവേ
 താപം കളഞ്ഞു ചൊല്ലിടിനാൻ ബാലകൻ:

“ചിന്തയിലെല്ലാമറിഞ്ഞിരിക്കും ഭവാ-
 നെന്തുമോ മാം പരീക്ഷിക്കേണമോ ബലാൽ?
 നാരദൻതന്നുടെ ശിഷ്യനെന്നുള്ളതും
 പാരിലെല്ലാവരും ചൊല്ലുന്ന സന്തതം.
 തപൽകടാക്ഷത്താൽ ഭഗവൽസ്വരൂപത്തെ-
 യിക്കണ്ണുകൊണ്ടു കാണാൻ തരം വന്നതും 3090

നദിതനാകേണമെന്നെക്കുറിച്ചിനി-
 യീന്നിയും നന്നായനഗ്രാമിക്കേണമേ.
 എന്നതു കേട്ടരുൾചെയ്തു മഹാമുനി
 മന്ദസ്ഥിതം ചെയ്തു സുന്ദരവാക്കിനാൽ.
 “നില്ക്കുമ്പൊഴുമിരിക്കുമ്പൊഴും പോകിലും
 ഓടുകയോടുകൂടുന്നതും പൊഴുതിലും
 പേർത്തുമയരെയെത്തിയനാമമുച്ചരി-
 ച്ചാസ്ഥയാ ശോകമെല്ലാം കളഞ്ഞീടേടോ!
 നാരായണാജ്ഞയാ വേണ്ടും ഗുണങ്ങളും
 പാരാതെ കൈവന്നുകൂടും ഭഗവന്തരേ 3100

സ്ഥാനത്തുറയ്ക്കിലുമസ്ഥാനമെങ്കിലും
 മാനസേ മേവുന്ന ദേവനെസ്സന്തതം
 ഏകാഗ്രബദ്ധ്യാ നിരൂപിച്ചു ശുദ്ധനാ-
 യാകാംക്ഷയോടു വസിച്ചുകൊണ്ടിട്ടു നീ”
 എന്നരുൾചെയ്തു മുനിവരനും മൂഢാ
 തന്നുടെ പണ്ണശാലയ്ക്കുഴുന്നള്ളിനാൻ
 താപസശ്രേഷ്ഠനും പോയോരനന്തരം
 താപമകുന്നുള്ള ദേവകളൊക്കെയും

ദൈത്യപ്രവരരോടും കലന്ദനൈ
ദൈത്യഗുരുവോടും മാമുനിമാരോടും

3110

മാനിച്ച പ്രഹ്ലാദനാകിയ ബാലനെ
മന്നവനാക്കി വാഴിച്ചു കൊണ്ടിടുവാൻ
പത്തനമെല്ലാമലങ്കരിച്ചെത്രയും
ചിത്തമോദത്തോടു നാനാജനങ്ങളും
ഏകാഗ്ര പൊട്ടുമാറുള്ള വാദ്യത്തോടും
പട്ടാഭീഷേകവും ചെയ്തു കുമാരനെ.
ദാനവരാജനായോരു പ്രഹ്ലാദനം
ദീനതയെന്നിയേ മൂന്നു ലോകത്തെയും
പാലിക്കുമെന്നാളിലുള്ള സൗഖ്യങ്ങളെ-
ച്ചാലേ പറയുന്നതെന്തു മഹീപതേ!

3120

ധർമ്മമല്ലാതെയധർമ്മിലെല്ലാമേ
കർമ്മങ്ങൾ വണ്ണത്തിനുള്ള തിങ്ങേവനും
സത്യമല്ലാതെയസത്യവുമില്ലമോ
നിത്യം ഹരിസ്തൂതി ചെയ്യുമെല്ലാവനും
മിത്രമെന്തേ ശത്രുവില്ലതു കാലത്തു
ശാസ്ത്രവിധിയെന്നിയേ ചെയ്യയില്ലേടോ!
സൗഖ്യമെന്തേ ഭുജമില്ലാരു ജീവനും-
മക്കാലമായിരും വ്യാധിയെന്നുള്ളതും
ബാലമരണവും ചോരഭയങ്ങളും
പേലവമെന്നുള്ള തുമില്ല ഭൂപതേ!

3130

കല്പഷണാശനമിക്കഥയൊക്കയും
ധർമ്മജന്തനോടുകൂടും ചെയ്തു നാരദൻ

ചിത്തം തെളിഞ്ഞിതു ചൊല്ലുന്ന മത്സ്യനും
 ഭക്തിയോടിക്കഥ കേൾക്കും ജനത്തിനും
 നല്ല കഥയിതു കേൾപ്പതിന്നാശയം
 ചൊല്ലുചൊല്ലെന്നു കേട്ടീടും ജനത്തിനും *
 അല്ലലകുന്നു വാണീടാമൊടുക്കത്തു
 നല്ലോരു ഭക്തിയും മോക്ഷവും കൈവരും.
 നാരദൻ ധർമ്മജനോടരുൾചെയ്തോരു
 ചാരകഥയിതു ശ്രീശുകമാമനി

3140

ഭൂപതിയാകിയ ശ്രീപരീക്ഷിത്തിനെ-
 യാമോദമോടു കേൾപ്പിച്ചുവയൊക്കയും
 സൂതനും ശൗനകനോടറിയിച്ചിതു
 സാദരം കേട്ടു പൂജിച്ചാരവർകളും.
 എന്നുരചെയ്തു ഗോവിന്ദനെച്ചിന്തിച്ചു
 നന്ദിച്ചിരുന്നാരും കിളിമകളുമെന്നും.

3146

ഇതി ശ്രീമഹാഭാഗവതേ
 പ്രഹ്ലാദോൽപത്തി സമാപ്തം.

